ئەو پرسیارانەی تامەزرۆی زانینی وەڵامەکانیانم

تامەزرۆی ناسینی بەهەشتم

پاش ئەوەی لەم جیهانە دەمردین، چیمان لێ بەسەردێت؟ جیهانی بەرزەخ چۆنە؟ چۆن قیامەت بەرپادەبێت؟ چۆن زیندوودەکرێینەوە؟ [illegible] چۆنە؟ لە گۆڕەپانی لێپرسینەوە (مەحشەر)دا چی ڕوودەدات؟ چاکە[illegible] چۆن کێشانە دەکرێن؟ ئایا لە قیامەتدا پێغەمبەری ئازیزمان لەگەڵ دەبێت؟ چۆن بە پردی (صیراط)دا تێدەپەڕین؟ بەهەشت شوێنێکی چۆنە؟

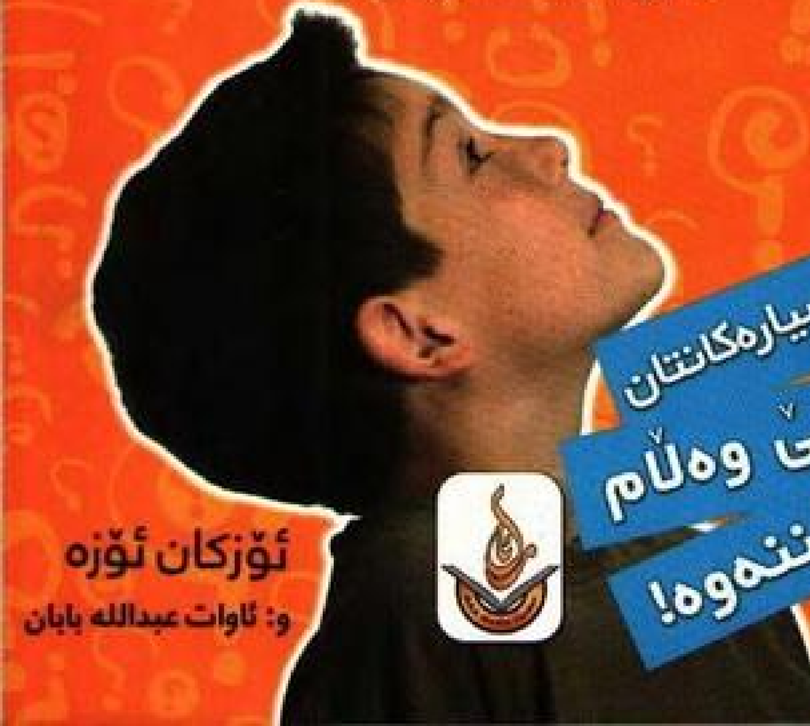

با پرسیارەکانتان بێ وەڵام نەمێننەوە!

ئۆزکان ئۆزە
و: ئاوات عبدالله بابان

تەفسیری نوور

پەرتووکی پێنجەم لە زنجیرەی

(ئەو پرسیارانەی تامەزرۆی زانینی وەڵامەکانیانم)

تامەزرۆی ناسینی

بەهەشتم

بسم الله الرحمن الرحيم

ناوی کتێب: تامەزرۆی ناسینی بەهەشتم

نووسەر: ئۆزکان ئۆزە

وەرگێڕ: ئاوات عبدالله بابان

پێداچوونەوە: بەهرە محمد علی

نۆرەی چاپ: یەکەم - ٢٠١٤

ئەو پرسیارانەی تامەزرۆی زانینی وەڵامەکانیانم

ئایا مردن چیە؟..٩

ئیزرائیل باشە یان...؟ ٢١

ئایا کە مردین ئیدی چیمان بەسەر دێت؟ ٣٥

جیهانی گۆڕ، شوێنێکی چۆنە؟ ٤١

ڕۆژی دوایی "قیامەت"چۆن هەڵدەستێت؟ ٥٣

ئایا لەدوای مردن چۆن زیندوو دەبینەوە؟ ٦١

ئایا کێ ئێسك و پرووسکی ڕزیو، زیندوو دەکاتەوە؟ ٧١

ئایا ڕۆژی دوایی چۆن جیهانێکە؟ ٧٩

ئایا لە مەحشەردا چی ڕوودەدات؟ ٨٧

ئایا چاکە و خراپە چۆن دەکێشرێن؟ ٩٧

ئایا ڕۆژی لێپرسینەوە پێغەمبەرمان ﷺ لەگەڵماندا دەبێت؟ ١٠٣

چۆن لە پردی صیراط دەپەڕینەوە؟ ١١٥

بەهەشت شوێنێکی چۆنە؟ ١٢١

ئایا کێ دەچێتە دۆزەخەوە؟ ١٥١

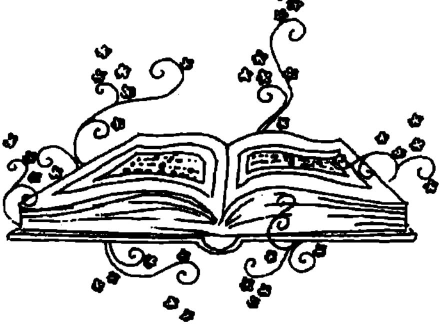

سەرەتا

سڵاو!

لـە پـەرتووكی ژمـارە (٥)ی ئـەم زنجیرەیـەدا پێكـەوە بـاس و خواسێك دەكەین دەربارەی مردن و ڕۆژی دوایی...

لەبەرئەوەی هەموومان دەمرین، بۆیە دەبێت مردن و ژیـانی دوای مردن لە ڕیـزی پێشـەوەی ئـەو شـتانەوە بـن كـە ئـارەزووی زانینیـان دەكەین، ئەی وانیـە؟ بـە بۆچـوونی مـن نامۆیـە گـەر مـرۆڤ هـیچ كـات مردنی وەبیرنەیەتەوە و بیر لە ژیانی دواڕۆژ نەكاتەوە.

بەڵێ، ئەمە نامۆیە هێندەی ئەو كەسـەی سـواری شـەمەندەفەرێك بووە و ناشزانێت شەمەندەفەرەكە بەرەو كوێ دەڕوات...

ئەم زەویە دەڕوات و ئێمەش لەگەڵ خۆیدا دەبات. بەڵام بـۆ كـوێ دەچـین؟ لـەو جێگایـەی بـۆی دەچـین چ شـتێكمان تـووش دەبێـت؟ هەموو ئەمانە پرسیارگەلێكن، وەڵامدانەوەیان لەلایەن ئێمەوە كارێكی پێویستە.

كـە پرسـیت: "ئایـا مـردن چیە؟"، مـن ٢٥ سـاڵ پـێش ئێسـتام هاتەوە یاد كاتێك لەسەر پـەلی دار هـەنجیرێك تەماشـای ڕەوتـی پەڵـە

هەورەکانم دەکرد و هەمان پرسیارم لە خۆم دەکرد. ئەوکات کەسێك لە چواردەورمدا نەبوو وەڵامی بۆ من پێ بێت. منیش ئەمڕۆ هەوڵمدا ئەو وەڵامەی ئەو سەردەمە تامەزرۆی زانینی بووم، بدەمەوە بە تۆ. هاااا، ئەوەشت لەیاد نەچێت هەر کە ئەم پەرتووکەت خوێندەوە و خۆت بە خۆتت وت: "ئەمە ڕێك ئەوەیە من دەمویست بیزانم"، بزانە منیش دەڵێم: "ئەمە ڕێك ئەوەیە من کاتی خۆی دەمویست بیزانم".

چونکە لەم زنجیرە کتێبەدا چیت پرسیبێت، منیش بە منداڵی پرسیومە.

دەمەوێت بڵێم: پێدەچێت پەرتووکی حەوتەم ناوی "تامەزرۆی ناسینی فریشتەکانم"بێت، لە دووتوێی ئەودا تاوتوێی فریشتە و ڕۆحانیەکانی دیکەی ژیانی دواڕۆژ دەکەین...

لەوانەش: ئایا ڕۆح چیە، جنۆکە و فریشتە چۆن بوونەوەرێکن، ئایا بانگکردنی ڕۆحیانەت هەیە یان نا؟...

تۆش پاش خوێندنەوەی ئەم پەرتووکەی بەردەستت هەوڵ بدە پرسیارەکانت لەو بارەیەوە ئامادە بکەیت! بەهیوای بەیەکگەیشتنەوە لەو کتێبەدا...

تامەزرۆی ناسینی

بەهەشتم

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ، نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ، نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ﴾ فصلت:٣٠- ٣٢.

واتە: (بەڕاستی ئەو کەسانەی وتوویانە: پەروەردگاری ئێمە زاتی خوایە و، پاش ئەو دان پیانانەیان لەسەر باوەڕ بەو قسەیان و فەرمانبەرداری کردنی خوا بەردەوام بوون، ئەوانە فریشتە دێنە خوارەوە بۆ سەریان و پێیان ئەڵێن: لە هیچ مەترسن و خەفەتی هیچ مەخۆن و خۆش مژدە بن بەو بەهەشتەی لەسەر زمانی پێغەمبەران گفتتان پێدەدرا کە بۆتان ئەبێ. هەروا پێیان ئەڵێن: ئێمە لە ژیانی دنیاو لە قیامەتا دۆستی ئێوەین و، بۆتان هەیە لە قیامەتا ئەوەی نەفستان حەزی لێ بکاو هەرچییش داوای بکەن. ئەمەیشتان لەلایەن خوایەکی پەروەردگاری بەخشندەی میهرەبانەوە بۆ ئامادە ئەکرێ).

ئایا مردن چیە؟

من سەرەتا لەژێر گوڵە "پەنجەخانم"ێکدا بە مردن ئاشنابووم. تەمەنم شەش ساڵ بوو. وەرزی هاوین و ئاو و هەوا گەرم بوو.

لەنێو پەل و پۆی گوڵە بۆنخۆشەکەدا چەند مێش هەنگێك چلاوچڵیان دەکرد. منیش لەولاوە لە سێبەری درەختێکدا پاڵم لێدابووەوە...

مردن لەنێو سندوقێکی تەختەدا بوو، لە کۆڵانە تەسکەکەی بەرەو گۆڕستاندا و بە یاوەری ئاپۆڕای خەڵك و دەنگی نزاکردنەوە لە سەرشان نرابوو..

لەودیوی پەل و پۆی "پەنجەخانم"ەکەوە تەماشای قەرەباڵغیەکە و تابووتەکەم دەکرد و واقم وڕمابوو بەدیاریەوە.

تەمەنم شەش ساڵ بوو، ئەمە یەکەم ڕووبەڕووبوونەوەم بوو لەگەڵ دەستەواژەی مەرگدا...

ژنان هێندە بەكوڵ دەگریان كە پێشتر گریانی لەو شێوەیەم نەدیبوو، هەروەها یەكەمجار بوو ببینم پیاوی گەورە گەورە دەگرین و فرمێسك بەچاویاندا دێتە خوارەوە.

ناوبەناو هاوارێكی توند دەكرا بەجۆرێك هەم دەنگی گریانی ئەوانی دیكەی دەشاردەوە هەم منیشی دەترساند.

پاشان: مامۆستا بەدەنگێكی نەرم و نیان دەستی كرد بە قورئان خوێندن.

پیاوێكیش بە هەرچی هێزێتی و لەناخەوە وتی: "لا إله إلا الله".

یەكێكی دیكە خەمبارانە ئامێكی هەڵكێشا: "ئای مردن چەند ڕووداوێكی گەورەیە!".

ناخم پڕبوو لە هەنسك، هێندەی نەمابوو فرمێسك بەچاومدا بێتە خوارەوە و (مەتین)م بینی.

مەتین باشترین هاوڕێم بوو، كەسێكی زۆر ژیر بوو. جیاواز لە هەمووان ئەوەی ئێمە نەماندەزانی ئەو دەیزانی، ئەوەی ژیریی ئێمە پەی پێ نەدەبرد ئەو لەبارەیەوە دەدوا. تەمەنی لە تەمەنی من گەورەتر بوو و هەمیشە پرسیارم لێدەكرد. ڕاست یان هەڵە، مەتین هەردەم وەڵامێكی پێبوو.

"ئایا ئەو سندوقە چی تێدایە؟".

"ئەوە سندوق نییە".

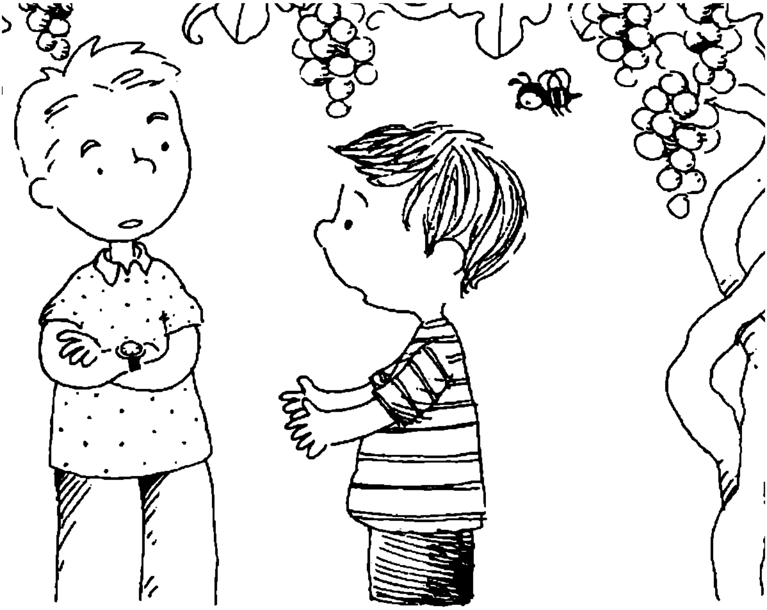

"ئەی چیە؟".

"تابووتە".

"تابووت چیە؟".

"ئێ کابرا مردووە..".

"ئیدی چی؟".

"ئەوانیش خستیانە ناو تابووتەکەوە و بردیان".

"بۆ کوێ؟".

"گۆڕستان، قابیلە بۆ کوێی بەرن!".

"لە گۆڕستان چی هەیە؟".

"گۆڕی لێیه".

"ئەی گۆڕ چییه؟".

"مردوو له گۆڕدا دهخرێته ژێر خاکەوه".

"دهیانخەنه ژێر خاکەوه؟".

"بەڵێ وایه! ئێمه جەژنان دهچین بۆ گۆڕستان، دایکم لەوێ قورئان دهخوێنێتەوه...".

"ئایا چۆن دهکرێت مرۆڤ ژێر خاك بخرێت؟".

"کاتێك بەڕەحمەتی خوداچوو، ژێرخاك دهخرێت".

"بەڕەحمەتی خودا چوو ئیدی یانی چی؟".

"یانی نازانی؟".

"نەخێر".

"کاتێك کەسێك دهمرێت یانی به ڕەحمەتی خوا چووه".

"من مردنم ناوێت!".

"کوڕه، هەموو کەسێك هەر دهمرێت".

"هەموو کەسێك؟".

"بەڵێ هەموو کەسێك".

"بەلام بۆچی؟".

"ئیتر وایه".

"مردووەکان لەناو گۆڕدا چیان بەسەر دێت؟".

"ئەگەر کەسێکی باش بێت، له گۆڕەوه دهچێت بۆ بەهەشت".

"بەو جۆرە دەچین بۆ بەهەشت؟".

"ئەی پێشبینی چیت دەکرد! خۆ ناکرێت بەبێ مردن بچینە بەهەشتەوە".

"کەوابێت گۆڕ شوێنێکی باشە".

"بێگومان بۆ ئەوانەی دەچنە بەهەشتەوە شوێنێکی باشە".

هەردووکمان بێدەنگ بووین. تاکو لەوسەری کۆلانەکەوە دەرچوون، وەك بڵێیت هەر بەوێشدا تێنەپەڕیوون، سەیری قەرەباڵغیەکەمان کرد تاکو لەچاو ونبوون. بێدەنگییەك باڵی بەسەر کۆلانەکەدا کێشا. بۆ ماوەیەك تەنیا دەنگی سیسرکی سەر پەلی دارهەلۆژەکە دەهات. لەپڕ مەتین کردی بە قۆڵمدا و وتی:

"ئەها هەفتەی پێشوو باران باری".

"ئێ چی بوو؟".

"لە تەنیشت یاریگاکەوە باراناو کۆبووەوە".

"ئێ؟".

"یەك دونیا سەرەمێکوتەی تێدایە".

"سەرەمێکوتە چیە؟".

"کوڕە، بێچوە بۆق! سەرەمێکوتە ئەوەیە کە گەورەبوو دەبێتە بۆق".

"هممم".

"یانی نازانیت؟".

"نا، لەکویٚ بزانم".

"وەرە برِۆین سەیری بکەین".

"بابرِۆین!".

ئەو رِۆژەمان تا ئێوارە بە پرِکردنی قوتوی شکاو بەئاوی قورِاوی و سەرەمێکوتەوە بەسەربرد. خۆشمان رِابوارد و پێکەنین، ناوبەناو لەسەر یاریەکان دەبووە دەمەقالێمان و لەیەکتر توورِە دەبووین.

دوای پەپوولەیەك کەوتین، دنەی هارِەیەکمان[1] دا کە خۆی لە پەلی دارتوویەکەوە ئالاندبوو، تاکو ئەوکاتەی لە ترسی زەردەواڵەیەك هەڵهاتین.

کاتێك رِامانکرد، چەند سەرەمێکوتەیەك لە قوتوە شکاوەکەوە بەربوونەوە سەر زەوی. ئێمەش بۆ ئەوەی نەمرن، خێرا بەدەست کۆمان کردنەوە و خستماننە نێو گۆماوەکەوە.

بەڵام ئەوکاتە نە باسی مردنمان کرد، نە سندوقە تەختەکە کە بە قوماشێکی سەوز باندرابوو.

هەرچەندە من یەك دووجار پرسیم: "ئایا مرۆڤ پێش ئەوەی بچێتە بەهەشتەوە زۆر لە گۆرِدا دەمێنێتەوە؟"، بەڵام مەتین سووربوو

[1] – هارِە: جۆرە مێروویەکی تووکنە و شێوەی لە کرم دەچێت.

لەسەر ئەوەی چیرۆکێکم بۆ بگێڕێتەوە کە بۆ ئەو تەمەنەی من تێگەیشتنی زۆر ئەستەم بوو، ئەویش چیرۆکی هاتنەدەرەوەی پەپوولە بوو لە قۆزاخەکەی.

ئەو هەرگیز جارێکی دیکە بابەتی مردنی باس نەدەکرد. ئەمە لەکاتێکدایە نە ئەوکاتەو نە ئەمڕۆش من هێندەی ئەو دەربارەی مردن نازانم، چونکە ئەو باوکی مردبوو..

وەلێ من هیچ زانیارییەکی ئەوتۆم نەبوو... شەوان لەژێر سایەقەی سامالّ و ترووسکەی ئەستێرەکاندا خەو لەچاوم دەزڕا. کە هەلّدەسام لەژێر ڕۆشنایی گلۆپەکەی بەردەرگا و جیلوەی ئەستێرە گەشەکانی ئاسماندا چاوم دەبڕیە ئاهەنگی پەپوولەکان.

چەند پرسیارێك لە مێشکمدا دروست بووبوو وەك: مردن چۆن حالّەتێکە؟ ئایا کەی خۆشەویستانمان دەمرن؟ کاتێك چوونە گۆڕەوە پاشان چۆن دەچنە بەهەشتەوە؟

یەکەم ڕووبەڕووبوونەوەم لەگەلّ "مردن"دا لە تەمەنی شەش سالّیدا بوو، وەلێ ئێستا تەمەنم سی و شەش سالّە.

بێشك لەماوەی ئەم چەند سالّەدا وەلامی گەلێك پرسیارم دەستکەوتووە، بەلام هێشتا چەندین شت هەیە نایانزانم.

بۆ نموونە: هێشتا نازانم مردن چۆن حالّەتێکە...

ئەرێ بەڕاست مردن چییە؟

خۆ ئەگەر بڕوانینە بنەمای ئەم پرسیارە، لەوانەیە بە خۆمان بڵێین: ئەگەرچی ماوەیەکی دوورودرێژی دیکەش وەڵامەکەی نەزانم شتێکی ئەوتۆ ڕوونادات. هەرچۆن بێت، دواجار هەر بۆم ڕوون دەبێتەوە...

بەڵێ ڕۆژێك بۆم ڕوون دەبێتەوە!

ئیدی ئەوکات بەخۆم دەڵێم: "بەڵێ، کەوایە مردن بەم شێوەیەیە!".

بەڵام ئەوکات ئیدی بوار نابێت ئەوەی خۆم فێربووم بۆ تۆشی باس بکەم. چونکە ئەوسا ئیدی من لێرە نابم... تێدەگەیت مەبەستم چییە؟

ئاسانترین ڕێگا بۆ تێگەیشتن لە مردن لەڕێگەی بیرکردنەوە دەبێت لەوکاتەی هاتینە دونیاوە.

دەزانم پێت سەیرە!

لەکاتێکدا مردن و لەدایك بوون هێندە لەیەکەوە دوورن، ئیتر چۆن دەکرێت ڕێگای تێگەیشتن لە مردن بە لەدایکبووندا تێپەڕێت؟

بەڵام ڕاستیەکەی بەو شێوەیەیە!

گەلێك لێکچوون هەیە لەنێوان لەدایکبوون و مردندا، لەنێوان هاتنە دونیا و لە دونیا دەرچووندا...

لەدایکبوون و مردن

ئەگەر دەرفەت هەبوایە و بە کۆرپەی ناو سکی دایکێکمان بوتایە: "ڕۆژێك دێت لێرە دەچیتە دەرەوە"، ئەم هەواڵە کۆرپەکەی دەترساند...

– چی لێرە دەڕۆمە دەرەوە؟

– بەڵێ لەدایك دەبیت.

– وتت لەدایکبوون؟

– بەڵێ وتم لەدایکبوون. تۆش وەك هەر کۆرپەیەکی دیکە ڕۆژێك دێت لەدایك دەبیت. لێرە دەچیتە دەرەوە و دەچیتە ناو دونیایەکی نوێوە.

– من دەترسم. نامەوێت لەدایکببم. ئێرە شوێنێکی زۆر باشە.

– حەز بکەیت یاخود نا هەر لەدایك دەبیت. بەڵێ غەمگین مەبە، دەرەوە زۆر لێرە خۆشترە.

– ئایا دڵنیایت؟

– بێگومان! کاتێك لەم شوێنە تەنگ و تاریکە دەرچوویت باشتر تێدەگەیت. ئاسمانی شین دەبینیت. گوڵ و گوڵزار و ئەستێرەکانت خۆش دەوێت.

– من نازانم ئاسمان و گوڵ و ئەستێرەکان چین... من دەترسم!".

مرۆڤ لەو شتانەی نایانناسێت، دەترسێت. تاکە هۆکارێک وا لە کۆرپەیەک دەکات لە لەدایکبوون بترسێت، ئەوەیە هیچ زانیارییەکی نییە دەربارەی ئەو جیهانە نوێیەی چاوی پیاهەڵدێنێت.

بەڕای من ئەگەر کۆرپە پێش لەدایکبوون بیزانیایە دونیا چۆن شوێنێکە، ئەوا لەکاتی لەدایکبووندا بەو جۆرە نەدەگریا. بەڵکو بەوپەڕی لێوبەخەندەییەوە سڵاوی لە چواردەوری دەکرد.

بەڵێ وایە، لای کۆرپە لەدایکبوون بەواتای مردن دێت. وەلێ ئێمە دەزانین کە لەدایکبوون خۆشترین و باشترین شتێکە بەسەر کۆرپەی ناو سکی تەنگ و تاریکدا دێت.

ئێمەش هاوشێوەی کۆرپەی ناو سکی دایکێکین. چاومان بە دونیا هەڵهێنا و دونیامان خۆشویست. زانینی ڕاستی ئەوەی ڕۆژێک ئەم جیهانە بەجێدەهێڵین، ترس دەخاتە دڵمانەوە و دڵگران دەبین.

واتە وەك کۆرپەیەکی لەدایك نەبوو، ئێمەش لە مردن دەترسین. نامانەوێت ئەم ژیانە بەجێبهێڵین و دەخوازین تا کۆتا بەردەوام بین... وەلێ خودایەك کە کۆرپە لەناو سکی تەنگ و تاریکی دایکدا بەجێناهێڵێت، ئێمەش هەتا هەتایە لەم دونیایەدا ناهێڵێتەوە. بەڵکو کۆچ دەکەین بۆ جیهانێکی زۆر خۆشتر و فراوانتر.

هەروەك چۆن دونیا لە سکی دایك گەلێك فراوانتر و خۆشترە، بە پشتیوانی خودا ئەو بەهەشتەی بۆی دەچین لە دونیا زۆر خۆشتر و بەرینتر دەبێت.

بەڵێ مردن یان کۆچی دوایی بەو جۆرەیە.

ئایا ئیزرائیل باشه یان ..؟

ئایا که باسی فریشته دەکرێت هیچی خراپ به خەیاڵتدا دێت؟ ئایا قەت بووه به کەسێکی خراپەکار بڵێیت: "دەڵێی فریشتەیت!"؟.

فریشته دەستەواژەیەکه هەرگیز بەکارنایەت وەك ئاوەڵناوێك بۆ کەسی بکوژ، تاوانبار، دز، خیانەتکار، بێبەزەیی، دڕنده و ترسناك!

بەڵام له وەسفی منداڵێکی ڕوومەت سوور و جوانکیلەدا دەڵێین: "هەر دەڵێی فریشتەیه" و ماچێکیشی دەکەین.

بۆ کەسانێك که هەرگیز هەلی چاکەکاری لەدەست نادەن، دەستی یارمەتی بۆ کەوتووان درێژ دەکەن و هەڵیاندەسێننەوە، ئەسرینی چاو به ئەسرینەکان دەسڕنەوە، دڵی منداڵان خۆش دەکەن و کاری باشی دیکه دەکەن، وەسفی "فریشته" بەکاردەهێنین.

فریشته وشەیەکی گەلێك جوان و بەنرخه و له هەموو زمانەکانیشدا بەرامبەری هەیه!

بێ شك ئیزرائیلیش یەکێکه له فریشتەکان!

هاوشێوەی فریشتەی سرووش "جبریل" ئەمیش فریشتەیەکه.

هاوشێوەی میکایل کە بە فەرمانی خودا بەهاران باخ و باخات و دۆڵ و کێو و دەشت و دەر یەکپارچە بە بەرگی گوڵ و گوڵزار و سەوزە و میوە و دەغڵ و دان دادەپۆشێت، ئیزرائیلیش فریشتەیەکە.

هاوشێوەی ئیسرافیل کە لە ڕۆژی دواییدا هەواڵی زیندووبوونەوە دەداتە یەك بە یەکی بوونەوەران، ئیزرائیلیش فریشتەیەکە.

وەك ئەو فریشتانەی لەکاتی خەودا خۆیان پیشانی منداڵان دەدەن و بە زەردەخەنەی سەر لێویان دڵخۆشیان دەکەن، ئیزرائیلیش فریشتەیەکە.

هاوشێوەی ئەو فریشتانەی دڵۆپەکانی باران و کلوی بەفر دەهێننە سەر زەوی، ئیزرائیلیش فریشتەیەکە.

ڕێك وەك ئەو فریشتانەی باڵندەکان فێری گۆرانی وتن دەکەن، هاودەمی مێروولە دەکەن، ڕێگە نیشانی مێش هەنگ دەدەن، دەچرپێنن بە گوێچکەی مانگادا و فەرمانی پێدەکەن "ئارام بە، با ئەو کیژۆڵەیە گوانت بدۆشێت و هەندێك شیر ببات"، ئیزرائیلیش فریشتەیەکە.

بەڵام ئەو ئەرکەی بەم سپێراوە ئەوانە نین کە باسمان کردن. بەڵکو ئیزرائیل، فریشتەی گیانکێشانە.

ئەو فریشتەیەیە کە هەموو کەسێك لەکۆتایی ژیانی ئەم دونیایـەدا دەیبینێت.

ئیزرائیل فریشتەیە و فریشتەش مانای چاکە، جوانی، بێگـەردی و ڕاستی دەبەخشێت.

ترسانمان لـە ئیزرائیـل تاڕادەیـەك بـەهۆی ئەوەوەیـە کەسانێکی نەفام بەبێ زانیاریی و بەئارەزووی خۆیان وێنای نەشیاو بۆ فریشـتە و پێغەمبەران و تەنانەت خوداش دەکەن.

ئەوان وێنەی ئیزرائیل بەم شێوەیە دەکێشن: ئێسکە پەیکـەرێکی مـەزن و سـەرتاپا ڕەش پـۆش، داسـێکی تیـژی بەدەسـتەوەیە،

ڕووخسارێکی زۆر ترسناك و تۆقێنەری هەیەو بەم شێوەیە دێت بۆ گیانکێشانی مرۆڤ.

بەلام بێگومان ئەو وێنە ترسناکەی لە فیلمی ترسناك و کاریکاتێردا نیشان دەدرێت، دوور و نزیك هیچ پەیوەندییەکی نییە بە ئیزرائیلەوە کە یەکێکە لە چوار فریشتە مەزن و نزیکەکانی خودای گەورە.

خۆ کەسێکیش نەبووە دوای ئەوەی بینیبێتی دانیشێت وێنەکەی بکێشێت و پیشانی ئەوانی دیکەی بدات.

فریشتەی گیانکێشان (حەزرەتی ئیزرائیل) دوو ڕووی جیاوازی هەیە...

دوو ڕووی جیاوازی ئیزرائیل...

ڕووخسارە جوان و شیرینەکەی ئیزرائیل (سەلامی خودای لەسەر بێت)، تەنیا لە بەرامبەر بەندە باشەکانی خودا دەردەکەوێت. ئەوانەی بڕوایان بە خودای تاقانە و پێغەمبەران هەیە، کاری چاکە دەکەن، هەوڵیانداوە زیان بەوانی تر نەگەیەنن و تەنانەت پێ بە مێروولەیەکدا نەنێن، ئەگەر کۆمەڵە گوناهێکی بچووك یان گەورەشیان کردبێت پاشان پەشیمان بوونەتەوە و تۆبەیان کردووە، لەدوا ساتەکانی ژیانیاندا ڕووی جوانی حەزرەتی ئیزرائیل دەبینن.

واتـــە فریشـــتەی گیانکێشـــان بـــەو جـــۆرە دەچـــێتە لایـــان و دەڵێت:"ئیدی ئەرکی سەرشانت لەم دونیایەدا کۆتایی پێهات. وەرە با بتبەم بۆ بەهەشتی هەتاهەتایی، چیتر ڕووبەڕووی ناڕەحەتی ژیان نابیتەوە".

وەك پێغەمبـەری ئـازیز ﷺ ئامـاژەی بـۆ دەکـات کـە هێنـدەی ئاسـانیی دەرهێنـانی تاڵـە مـوو لـە ڕۆنەکـەرە، گیـانی لـە جەسـتەی شەکەتی دەستی نەخۆشیەکانی ئەم ژیانە دەکێشرێت.

بەڵام بێگومان فریشتەی گیانکێشەر ڕوویەکی دیکەشی هەیە. ئەم ڕووخسارەیان ڕووخسارە ترسناکەکەی ئەوە.

دەڵێن ئیبراهیم پێغەمبەر (سـەلامی خـوای لـێ بێـت) ویسـتویەتی ئەم ڕووەی ئیزرائیل ببینێت، پێی وتووە:

"خۆتم پیَ نیشان بدە، بزانم!".

"تۆ ناتوانیت خۆت لەبەردەم ئەو ڕووخسارەی مندا ڕابگریت".

بەڵام لەسەر پێداگریی حەزرەتی ئیبراهیم (سەلامی خـوای لەسـەر بێت)، فریشتەی گیانکێشان ڕووخساری ترسناکی خۆی نیشان داوە.

ئیبراهیم پێغەمبەر(سەلامی خوای لەسەر بێت) کاتێك فڕێدرایە ناو ئاگرەکەشەوە نەترسا، وەلیَ بە بینینی ڕووخساری ترسناکی ئیزرائیل هێندە ترسا کە لەهۆش خۆی چوو.

ئەم ڕووخسارە ترسناکەی فریشتەی گیانکێشان –خودا بـەدووری بگرێت لیّمان– تەنیا بۆ ئـەو کەسانە دەردەکـەوێت کـە بـوونی خـودا

ڕەتدەکەنەوە و بڕوایان بە میهرەبانی و سۆزی هەمیشەیی ئەو نییە، بڕوایان بە پێغەمبەران و کتێبە ئاسمانییەکان نییە و دژایەتیان دەکەن، ستەم دەکەن و خوێنی بێتاوان دەڕێژن، دەستدرێژی دەکەنە سەر ماف و ماڵ و موڵك و پیرۆزییەکانی ئەوانی تر، ماڵی هەتیو دەخۆن، لەبەر مەرامی ناپاکانەی خۆیان تۆوی دووبەرەکی و ئاژاوە لەنێوان خەڵکیدا دەچێنن.

چونکە خوای باڵادەست چاوپۆشی لە ستەمی ئەوان ناکات و نادادگەری لەگەڵ ستەملێکراودا ناکات!

ئیدی بەم جۆرە ئیزرائیل نەك بە ڕووخسارە ئاساییە جوانەکەی خۆی، بەڵکو بە ڕووخسارێکی ترسناکەوە دەچێتە لای ستەمکاران و گیانیان دەکێشێت. ئەوکات ئیدی کەسەکە دەزانێت ڕۆژی لێپرسینەوە و وەرگرتنی سزای تاوانەکانی هاتووە. چیتر گریان وناڵەو هاوار لە ستەملێکراوەوە دەگوازرێتەوە و دەبێتە بەشی ستەمکار. هەروەها بۆ هەتاهەتایە ئەوان دەناڵێنن و ستەملێکراوانیش پێدەکەنن.

ئیزرائیل، هاوڕێیەکی متمانەپێکراو

ئومێد دەکەین خوای بەخشندە بمانخاتە ڕیزی ئەو کەسانەی ڕووخساری ترسناکی ئیزرائیل نابێتە بەشیان.

چونکە لەکۆتایی ئەم ژیانەدا، ڕێبوارییەکی دووردرێژ چاوەڕوانمان دەکات. لەو ڕێبوارییەدا هاوڕێیەکی متمانەپێکراومان پێویستە.

فریشتەی ئیزرائیل لەو هاودەمە متمانەپێکراوانە. ڕۆحمان لەنێوان باڵە نوورانیەکانی ئەودا پارێزراو دەبێت.

ئەم دیمەنە لەوکاتە دەچێت کە کۆرپە لە سکی تەنگ و تاریکی دایکدا هەست بەوپەڕی بێچارەیی دەکات و لەناکاو خۆی لەنێوان هەردوو دەستی مامانێکی شارەزا و بەسۆزدا دەبینێتەوە.

ئەمەش یەکێکی دیکەیە لە وێکچووەکانی مردن و لەدایکبوون.

وەك چۆن مامان یارمەتیمان دەدات بێینە ئەم دونیایەوە، هەرواش فریشتەی گیانکێشان یارمەتی گیانمان دەدات لە جەستەی شەکەت و نەخۆشمان بچێتە دەرەوە بەرەو دونیایەکی جیاوازتر.

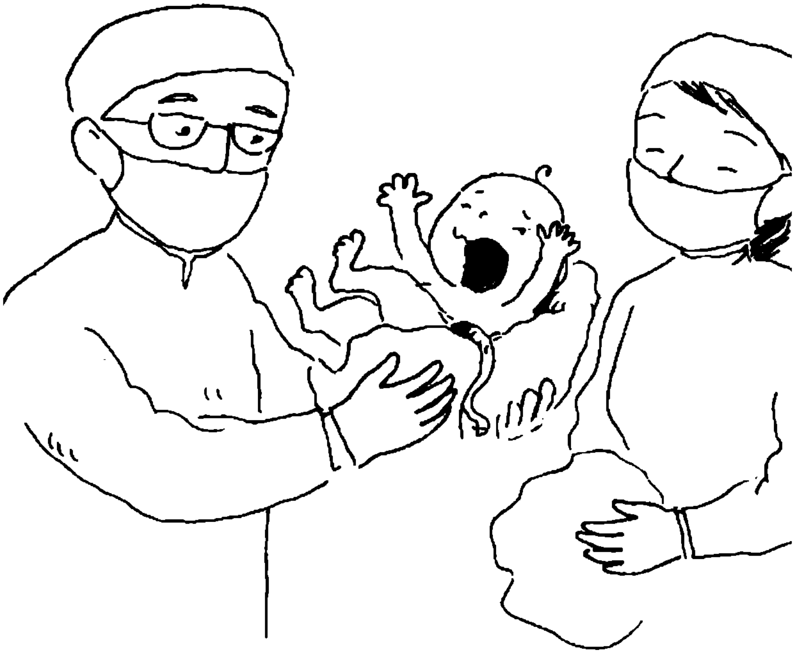

ئەو فریشتەی متمانەپێکراوی خودای تاقانەیە و دێتە ڕاسەرمان بۆ ڕادەستکردنەوەی مەزنترین و بەنرخترین ئەمانەت کە ئەویش ڕۆحمانە.

وەك پێچانەوەی کۆرپە بە قوماشێکی ئاوریشمی نەرم تاکو جەستەی ئازار نەدات لەلایەن مامانەوە، ئەویش گیانمان دەپێچێتەوە و دەیبات بۆ نیشتیمانی هەمیشەییمان –بەهەشت– و ئەو جیهانە دڵڕفێنەی چاوەڕوانمان دەکات.

بۆیە ئێمەی بڕوادار و موسوڵمان پێویستە هاوشێوەی فریشتەکانی دیکە ئیزرائیلمان خۆشبوێت و ڕێزی لێ بگرین.

چەند دانە ئیزرائیل هەیە؟

ڕۆژانە لەسەر زەوی هەزاران مرۆڤ دەمرن، ئەمە لەلایەک، لەلایەکی دیکەوە هەزاران و ملیۆنان بەدیهێنراو و گیانەوەری دیکەش ماڵئاوایی لە ژیان دەکەن.

فیلی دارستان، شێری ناو بێشە، زێبرا و کەڵەکێوی... گیانلەبەرە ئاوییەکانی ناو دەریا و زەریاکان... باڵندەی سەر پەلی درەختەکان... دووپشکی بیابان... پەنگوینی قوتبەکان... مێش هەنگەکان... ئەو کرمانەی دەبن بەژێر پێوە، مێروولەکان، سیسرکەکان...

هەروەها ئێوارەیەکی فێنکی مانگی ئەیلول، سیسرکێك پاش

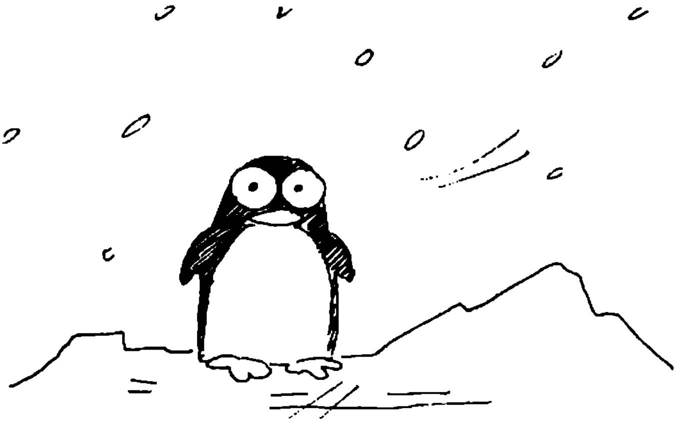

گـــۆرانی وتنێکـــی زۆر بەســـەر پـــەلی دارهەرمێیـــەکی پـــیرەوە مرداردەبێتەوە...

ئەگەر ئیزرائیل گیانی تەواوی بوونـەوەران دەکێشـێت – تـۆ هـەر واز لە گیانلەبەرانیش بێنە، ئەم هەموو مرۆڤـە لـە جیهانـدا لـە هـەمان کاتـدا دەمـرن– ئـیتر فریشـتەی گیانکێشـان چـۆن بـە تـەنیا خـۆی پێرادەگات؟

فریشـــتە بوونەوەرێکـــە لـــە ڕوونـــاکی بـــەدیهێنراوە. لەبەرئـــەوە هاوشـــێوەی ئـــەو بوونەوەرانـــەی لـــە گۆشـــت و خـــوێن و ئێســـقان پێکهاتوون، پەیوەست نییـە بـەوەی لەکاتێکـدا تـەنیا لـە یـەك شـوێن بێـت. لەیـەك کاتـدا دەتوانێـت لـە چـەند شـوێنی جیاوازبێـت. ئێسـتا نموونەیەکت بۆ دەهێنمەوە:

خـــۆر لـــە ژمارەیـــەکی زۆر گـــەرد و گەردیلـــە پێکـــدێت. بـــەڵام لەبەرئەوەی تایبەتمەندی تیشـکدەرەوەی هەیـە، بۆیـە تاڕادەیـەك بـە نووریش دادەنرێت.

لەکاتێکدا تیشـکی خـۆر گـۆی زەوی ڕوونـاك دەکاتـەوە، هاوکـات ئەستێرە و هەسارەکانی دیکەش ڕووناك دەکاتەوە.

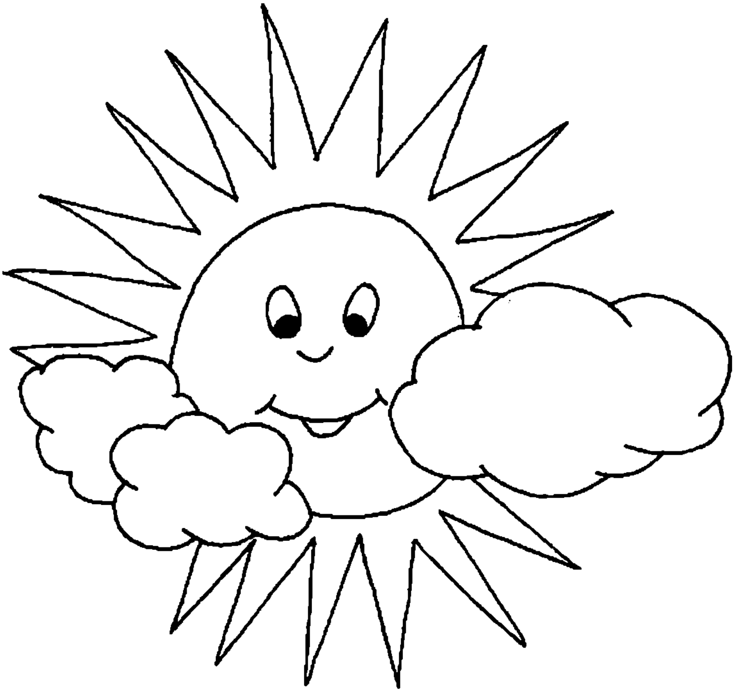

تیشکی خۆر بە گەرمی و ڕووناکیەکەیەوە لەسەر پەڕەی ملیۆنـان گـوڵ دەردەکـەوێت و لــە بیلبیلـەی چـاوی هــەموو گیانەوەرەکانــدا دەبریسکێتەوە.

واتە بـوونی لـە جێگایـەك نابێتـە بەربەسـت لەبـەردەم بـوونی لـە جێگایەکی دیکە.

هەم دەریا و زەریاکان ڕووناك دەکاتەوە، هەم چیا و دۆڵەکان...

بە ڕووناکیەکەی هەم مێرووەکان دەبینن هەم منداڵان...

لمی کەنار دەریاکان گەرم دەکات و پشتی خەباتکارێکیش داخ دەکات.

خۆر تەواو نوور نییە، بەڵکو نیوەی ماددە و نیوەی ڕووناکی (نوور)ە، ئەگەر خۆرێك بۆی بکرێت بەم شێوەیە بکات، ئەدی فریشتەیەك کە یەکپارچە نوورە ناتوانێت لەهەمان کاتدا لە چەند شوێنێکی جیاواز بێت؟ بێگومان بەڵێ!

ئەم سەردەمەی ئێستا زۆر لەبارە بۆ تێگەیشتن لە گونجاویی بوونی فرەشوێن لەهەمان کاتدا. چونکە ئێستا ئامێری وەك تەلەفزیۆن هەیە: لەهەمان کاتدا مرۆڤ دەتوانرێت لە ملیۆنان شوێنی جیاواز ببینرێت. ئەگەر پێنج سەد ساڵ لەمەوبەر کەسێك بیوتایە: "ڕۆژێك دێت، سەرۆکی وڵات لە کۆشکەکەیەوە قسەدەکات و ملیۆنان مرۆڤیش لە ماڵەکانی خۆیانەوە گوێبیستی دەبن"، ئەوا تەنیا بە گەمژەو بێ ئەقڵ لە قەڵەم دەدرا. بەڵام دەبینین بۆ ئەمڕۆ چەند شتێکی ئاساییە...

وا هەست دەکەم ئەم دوو نموونەیە یارمەتیدەرن بۆ تێگەیشتن لە بوونی فریشتە ئیزرائیلی لە نوور دروستکراو لە چەند شوێنی جیاواز لەهەمان کاتدا.

بەڵام شتێك هەیە نابێت بیرمان بچێت:

هەندێك لە زانایانی ئیسلام لەبەر ڕۆشنایی تێڕوانینمان بۆ ئایەت و فەرموودەکان، پێیان وایە خودای تاقانە ئەرکی بە ژمارەیەکی زۆر فریشتە سپاردووە بۆ گیانکێشان و ئیزرائیلیش سەرکردەی ئەوانە.

بێگومان ڕاستی تەواوی هەموو شتێك خودای بەدیهێنەری مرۆڤ و فریشتەکان دەیزانێت...

ئایا کە مردین ئیدی چیمان بەسەر دێت؟

دەزانم سەرت لە وەڵامی ئەم پرسیارە سوڕدەمێنێت، وەلێ گەر بەباشی گوێم بۆ هەڵخەیت ئەوسا تێدەگەیت من ڕاست بووم...

کاتێک مردین هیچمان بەسەر نایەت! هەروەک خۆمان دەمێنینەوە، ئەوەی کە ڕوودەدات بەسەر جەستەماندا دێت. ئەمە لەکاتێکدا ئەو شتەی بەڕاستی ئێمەی کردووە بە ئێمە، جەستەمان نییە.

دەزانم، نیشانەی پرسیار لە مێشکتدا گەورەتربوو، ئێستا نموونەیەکت بۆ باس دەکەم، کەیفت پێ دێت و تێشدەگەیت من مەبەستم چی بووە.

ئایا تۆ قەت ئەستێرەوانت بینیوە؟

قەت ئەستێرەوانت لەنزیکەوە نەبینیوە بەڵام لە فیلمدا زۆر بینیوتە.

کێشە نییە، ئەمەندەش هەر باشە!

ئەستێرەوانە گەڕۆکەکان کاتێک دەچن بۆ بۆشایی ئاسمان جلوبەرگێکی تایبەتی لەبەردەکەن. چونکە هەلومەرجی بۆشایی ئاسمان لەبارنییە بۆ پیاسەکردن بە کراس و پانتۆڵێکەوە.

جلوبەرگی بۆشایی ئاسمان بەشێوەیەکە کە جەستەی ئەستێرەوانەکە هیچ دیار نییە. بەڵام کە دێنەوە بۆ سەر زەوی، ئیدی ئەو جلە قورس و زەبەلاحە دادەکەنن.

باشە من پرسیارێکت لێ دەکەم: کاتێك هاتەوە سەر زەوی و پۆشاکی بۆشایی ئاسمانی داکەند، هەر ئەستێرەوانە یان نا؟

بێگومان هەر ئەستێرەوانە!

واتە بەبێ ئەو جلوبەرگە ئەستێرەوان هەر ئەستێرەوانە، وانییە؟

بێگومان!

ئەدی جلوبەرگەکە؟ جلوبەرگەکە ئەستێرەوانە؟

نەخێر، ئەو تەنیا پۆشاکێکە و بەس، دەزانم پۆشاکێکی زۆر جوان و تایبەتە، بەڵام دواجار پۆشاکێکی بێگیان و ڕۆحە. تا کەسێکیش لەبەری نەکات، هەر بەو شێوەیە دەمێنێتەوە.

ئێستا لە ڕوانگەی ئەم نموونەیەوە، سەیری جەستەی خۆت بکە.

خودای تاقانه و مەزن، سەرەتا لە جیهانی ڕۆحدا گیانی (ڕۆح)ی مرۆڤی بەدیهێنا.

کاتێك هاتینە جیهانی دونیاوە، پێویستمان بە پۆشینی بەرگێکی تایبەت بەم جیهانە هەبوو. ئیدی لە سکی دایکماندا جلوبەرگێکی تایبەت بە ئێرەمان بۆ دورا.

ئەم بەرگە دەستی هەبوو بۆ گرتن، قاچی هەبوو بۆ ڕۆیشتن، چاوی هەبوو بۆ بینین، گوێچکەی هەبوو بۆ بیستن، لووتی هەبوو بۆ بۆنکردن.

ڕاستە ئێمە بەم جلوبەرگە زۆر تایبەتەوە هاتینە دونیاوە، وەلێ ئێمە ئەو جلوبەرگە نین. هاوشێوەی ئەستێرەوان و پۆشاکەکەی، جەستە و گیانی ئێمەی مرۆڤیش دوو شتی تەواو جیاوازن.

هەر کە ژیانی دونیا کۆتایی پێ هات، ئەوکات ئێمە درێژە بە ژیانی جیهانی ڕۆح دەدەین.

پۆشاکە تایبەتیەکەی دونیا لەبەرمان دادەکەندرێت، چونکە ئەو جیهانەی بۆی دەچین پێویستی پێ نییە. کتومت وەك داکەندنی پۆشاکی بۆشایی ئاسمان لەلای ئەستێرەگەڕێکەوە کاتێك دەگەڕێتەوە سەر زەوی و پێویستی پێی نامێنێت.

جەستەمان بەجێدەهێڵین و ڕۆحمان بەرەو جیهانێکی دیکە دەچێت، کە (جیهانی گۆڕ)ە...

هەروەك چۆن کاتێك لە جیهانی ڕۆحەوە هاتینە دونیا، نۆ مانگ لە سکی دایکماندا چاوەڕوانمان کرد، هەر بەو جۆرەش کاتێك لە دونیاوە دەچینە بەرزەخ لە جیهانی گۆڕدا ماوەیەك چاوەڕوان دەکەین...

گۆڕیش وەك سکی دایك وێستگەیەکە، هۆڵێکی چاوەڕوانییە...

خودایەك کە لە سکی دایکدا ئێمەی بەتەنیا جێنەهێشت، بێگومان لە گۆڕیشدا تەنیامان ناخات.

چونکە زاتی ئەو خودای جیهانیانە. خودای جیهانی بەرزەخ و دونیا و قەبر و بەهەشتیشە.

بەڵێ، ئەمەش یەکێکی دیکەیە لە وێکچوونەکانی مردن و لەدایکبوون.

جیهانی گۆڕ، شوێنێکی چۆنە؟

کاتێك لە تەمەنی ئێستای تۆدا بووم، لە گەڕەکەکەماندا خاتوو ماموٚستایەکی زۆر بەسۆز و دینپەروەر بەناوی (پوورە مروەت)ەوە هەبوو. دایکم تکای لێکردبوو وانەی قورئان بە من و براکەم بلێتەوە.

"ماموٚستا ئەمە چەند پشووی هاوین تێپەڕی، منداڵەکان هێشتا وانەی قورئانیان نەخوێندووە؟".

"بە پشتیوانی خودا ئەمساڵ دەیخوێنین".

"خوا یاربێ، خوا یاربێ".

"بەڵام خۆ من تەنیا فێری خوێندنەوەی قورئانیان ناکەم...".

"ئەدی چی تریشیان فێردەکەیت؟".

"لەهەمان کاتدا زانیاریی ئایینیشیان پێ دەڵێم".

"ماموٚستا، خودا لێت ڕازی بێت".

"خودا لە هەمووومان ڕازی بێت".

پاش ئەم گفتوگۆیە ئیدی هەموو بەیانییەك لەگەڵ براکەمدا بە نامیلکەی "ئەلف بێ"ەکەوە بەرەو ماڵی "مروەت خان" دەچووین.

سەرەتا وانەی قورئانمان دەخوێند، پاشان مامۆستا پەڕەیەکی لە ڕۆژمێرەکە لێدەکردەوە و فەرموودە و ئەو پەندە ئایینییەی لەسەری نووسرابوو بۆمانی دەخوێندەوە.

دواتر بەپێی توانا زانیاریی دینی پێ دەوتینەوە.

ئای چەند خانمێکی باش و میهرەبان بوو! خودا هەردوو دونیای پڕبکات لە نوور.

ڕۆژێکیان وانەی قورئان و پەندی ڕۆژمێرەکە کۆتایی پێهات. ئێمەش خواخوامان بوو هەرچی زووە دەرس تەواو ببێت و بچینە کۆلان بۆ گەمەکردن. وەلێ مامۆستا وتی: "با ئەمڕۆ باسی جیهانی گۆڕ بکەین...".

دەستەواژەی "گۆڕ" گەلێك سەرنجی ڕاکێشاین.

پوورە مروەت دەستی کرد بە قسەکردن سەرەتا زۆر لەسەرخۆ و گفتشیرینانە باسی دەکرد، لەپڕ جۆش و خرۆشێك گرتی.

مامۆستا مروەت بیری چووبوو بۆ دوو منداڵ دەدوێت نەك ژنانی بێکاری گەڕەك!

"ڕۆڵەکانم! دواتر فریشتەیەك دێتە ناو گۆڕەکەمان، کوتەکێکی دڕکاوی پێیە و دەیکێشێت بەسەرماندا...".

کە باسی کوتەکی کرد بارودۆخی گۆڕا، ئێمەش زۆر پێکەنینمان پێدەهات و دەستمان گرتبوو بە ئەژنۆی یەکترییەوە تاکو زۆر لەخۆمان بکەین پێنەکەنین ئەویش بەوپەڕی گرنگییەوە بەردەوام بوو.

وانەکە تەواوبوو و هەرچۆنێك بێت خۆمان گەیاندە کۆڵان. کە نەختێك دوورکەوتینەوە و دڵنیابووین لەوەی مامۆستا نایبیستێت، کەوتینە قاقا لێدان و پێکەنین.

چەند ڕۆژێك بەردەوام لاسایی ئەومان دەکردەوە، جارێك من و جارێك براکەم دەبووینە مامۆستا و دەمانوت: "فریشتەکە بەهەرچی هێزێتی کوتەکەکەی دەستی دەکێشێت بەسەرماندا و دەڵێت: دەی بۆ ناخی زەوی." ئیدی ئەمە ببووبووە سەرچاوەی پێکەنین بۆمان.

هەرچەندە زۆر پێی پێدەکەنین وەلێ بابەتی کوتەکەکە بووبووە خولیای سەرمان... بێشك ئێمەش وەك هەرکەسێکی دیکە ڕۆژێك دەمرین و دەچینە قەبرەوە، ئایا هەر دەبێت ئەو کوتەکە بخۆین؟

هەرچەندە ئەو سەردەمە بیرۆکەیەکی ئەوتۆم نەبوو، بەڵام پێم وابوو هەر دەبێت ڕێگە چارەیەك بۆ قوتاربوون بدۆزینەوە.

بەڕای من یان مامۆستا مروەت ناتەواو باسی کرد یاخود لەبەرئەوەی بەردەوام مێشکمان لای چوونە کۆڵان بوو ئێمە گوێمان نەدابووە تەواوی وتەکانی ئەو. هەرچۆنێك بێت ساڵانی داهاتوو گەلێك شت لەبارەی جیهانی گۆڕەوە فێربووم. چەندین زانیاری ئەوتۆ کە ناخمی ئاسوودە کرد.

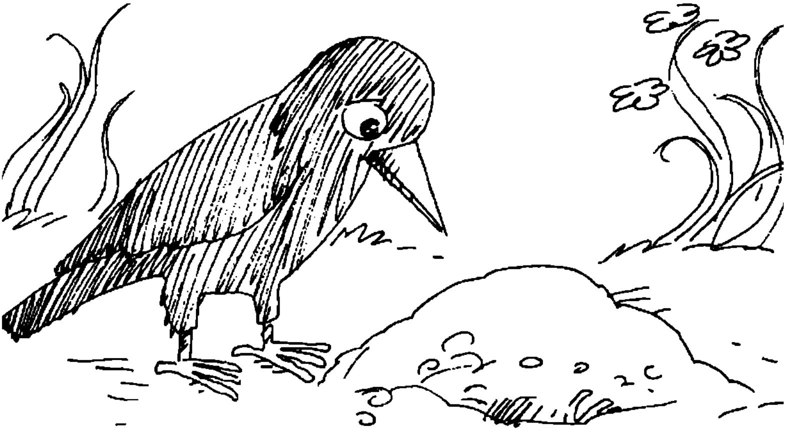

ئایا بۆچی مردووەکان نابینین؟

پێغەمبەر باوکە ئادەم (سەلامی خوای لەسەر بێت) دوو کوڕی هەبوو. یەکێکیان ناوی هابیل و ئەوی دیکە قابیل بوو. ڕۆژێك هابیل و قابیل کەوتنە دەمەقالێ. لەڕاستیدا قابیل دەمەقاڵەکەی دروستکرد، چونکە زۆر لە براکەی تووڕە بوو. کێشەی نێوانیان هێندە گەورەبوو تاکو گەیشتە ئەوەی قابیل هابیلی کوشت. ئەمەش یەکەم کوشتنی مرۆڤ بوو لەسەر زەوی.

پاشان قابیل زۆر دڵگران بوو بە کوشتنی هابیل و لەسەر تەرمەکەی دەستی کرد بە ڕشتنی فرمێسکی پەشیمانی. ئەمە وێڕای ئەوەی نەیدەزانی چی لە جەستەی بێگیانی براکەی بکات!

لەم نێوەندەدا چاوی بە ڕووداوێك كەوت: ئەویش ناشتنی تەرمی قەلەڕەشێكی مرداربووەوە بوو لەلایەن قەلەڕەشێكی دیكەوە.

وتی: "باشترە منیش وەك ئەو قەلەڕەشە تەرمی براكەم بخەمە ژێر گڵەوە".

ئەمە پەندێك بوو خودای زانا نیشانی دا، ئەگەرنا قەلەڕەش چۆن بزانێت دەردی قابیل چیە و دەرمانی بۆ پەیدا بكات.

ئیدی لەو ڕۆژەوە، مرۆڤی مردوو بەخاك دەسپێردرێت، خۆ دروستكردنیش هەر ئەمەیە و ئاشكراشە خودا جەستەی ئێمەی لەگڵ دروستكردووە. چی لەوە دروستترە، دوای دەرچوونی ڕۆح، جەستەی لە خاك دروستكراومان بخەنە ژێر خاكەوە؟

جەستەمان لە خاكەوە هاتووە باشتر وایە هەر بچێتەوە بۆ باوەشی ئەو.

ئەری ڕۆحمان چی بەسەردێت؟

جەستەمان لە خاكەوەیە وەلێ ڕۆحمان نا! خۆ لەبەرئەوەی كاتێك مرۆڤ دەمرێت ڕۆحی لە جەستەی جیادەبێتەوە، بۆیە ڕۆحەكەی لەگەڵ جەستەكەیدا ناخرێتە گۆڕەوە.

بەكورتی كاتێك دەمرین: جەستەمان دەخرێتە گۆڕەوە و ڕۆحیشمان دەچێتە جیهانی بەرزەخەوە.

جیهانی بەرزەخ لەم دونیایە ناچێت. ئێمە تەواو نازانین بارودۆخی ئەو دونیایە چۆنە. هەروەك چۆن بەر لە لەدایكبوون نازانین دونیا چۆنە، هەرواش تاكو نەمرین زانیارییەكی ئەوتۆمان نابێت لەسەر جیهانی بەرزەخ.

بەڵام نێردەی خودا بۆ ڕێنموونی كردنی گرۆی مرۆ پێغەمبەرﷺ باسی جیهانی گۆڕی بۆ كردووین و هەر زانیارییەكمان هەبێت لەوەوەیە.

لە جیهانی گۆڕ چی دەكەین؟

پێغەمبەری خۆشەویستمانﷺ باسی جیهانی گۆڕمان بۆ دەكات و تێمان دەگەیەنێت: مرۆڤ كە دەمرێت ڕۆحی جیادەبێتەوە بەرەو جیهانی گۆڕ دەچێت، لەوێ لەلایەن دوو فریشتەوە پێشوازی لێ دەكرێت.

یەكێك لەم فریشتانە ناوی نەكیرە و ئەوی تریش مونكەر.

نەكیر و مونكەر لەسەرەتای ئەم جیهانەدا چەند پرسیارێكمان لێدەكەن. چەند پرسیارێكی وەها ئێستا بەلای تۆوە زۆر ئاسانن.

"خودات كێیە؟".

"پێغەمبەرەكەت كێیە؟".

"دینت كامە دینە؟".

وەك دەبينيت: پرسيارى خـوات كێيـە، پێغەمبـەرت كێيـە، دينـت كامە دينـە، بـۆ كەسـێكى وەك تـۆ كـە شـارەزاى دينەكەيـەتى گـەلێك ئاسانە.

كاتێك دوو فريشتەى ئەرك پێسپێردراو وەڵامى ڕاست وەردەگـرن، پێى كەيف خۆش دەبن و دەڵێن:"خۆ هـەر دەمـانزانى وەڵامـى ڕاسـت دەدەيتەوە". چونكە فريشتەكان مرۆڤى باوەڕداريان خۆشدەوێت.

مرۆڤى باوەڕدار بە خودا و بـە پێغەمبـەر و خۆشەويسـتى ئـەوان، هەميشە دۆستى فريشتەيە. بەپێچەوانەشـەوە فريشـتەكانيش دۆسـتى ئەو مرۆڤانەن.

مژدە! مژدە!

كاتێـــك دەركـــەوت دۆســـتى فريشـــتەكانين، ئيـــدى هـــەواڵێكى دڵخۆشكەر و مژدەيەكى ناوازە چاوەڕوانمان دەكات. ئـەم مژدەيـە لـە هەرچى مژدەى خۆشى دونيا هەيە خۆشترە.

ئـەويش ئەوەيـە: بەپشـتيوانى خـودا لـەناو گـۆڕدا دوو فريشـتەى دۆستى نزيكمان نەكير و مونكەر بـە خەندەيـەكى نوورانيـەوە هـەواڵى بەهەشتيبوونمان پێ دەدەن.

ئیدی لەو ساتەوە ناوگۆڕی تەنگ و تارمان بۆ دەبێتە کۆشکێکی ڕازاوە بە گوڵ و گوڵزار و باخچەی دڵڕفێن. لەوێ تاکو ڕۆژی دوایی و لێپرسینەوە دەرچەیەکمان بۆ ئاوەڵا دەکرێت تاکو لێوەی تەماشای کۆشك و تەلار و ڕووبارەکانی و چەندین بەخششی دیکە، کە لە خەیاڵماندا جێگەیان نابێتەوە، بکەین. بەوپەڕی دڵخۆشیەوە خەوێکی قووڵمان لێدەکەوێت و خەون بە جوانییە سەرسوڕهێنەرەکانی بەهەشتەوە دەبینین.

بڕوانــە، خـودای بەدیهێنـەری گـرۆی مـرۆ و فریشـتە لـە قورئـانی پیرۆزدا چۆن باسمان بۆ دەکات.

(بەڕاستی ئەو کەسانەی وتوویانـە: پـەروەردگاری ئێمـە زاتـی خوایـە و، پـاش ئـەو دان پیانانـەیان لەسـەر بـاوەڕ بـەو قسـەیان و فەرمانبـەرداری کردنـی خـوا بـەردەوام بـوون، ئەوانـە فریشـتە دێنـە خوارەوە بۆ سەریان و پێیان ئەڵێن: لە هیچ مەترسن و خەفەتی هیچ مەخۆن و خۆش مژدە بن بەو بەهەشتەی لەسـەر زمـانی پێغەمبـەران گفتتان پێئەدرا کە بۆتان ئەبێ. هەروا پێیان ئەڵێن: ئێمـە لـە ژیـانی دنیاو لە قیامەتا دۆستی ئێوەین) فصلت: ٣٠-٣١.

ئەدی ئەوانەی وەڵامی هەڵە دەدەنەوە چییان بەسەر دێت؟

بەداخەوە هەندێ هەیە وەڵامی هەڵە دەداتەوە و هەیـە هـەر هـیچ وەڵامی بۆ نادرێتەوە...

لەسەر ئەم زەوییە مرۆڤ گەلێك هەن وێڕای سود وەرگرتن لە ناز و نیعمەتی ئاسمان و زەوی، خـواردن و خواردنـەوە، گـەڕان و سـەیران، وەلێ بەرامبەر بەدیهێنەریان ئەوپەڕی سپڵەن.

سەرکەشی دەکەن و نایانـەوێت بـاوەڕ بـەخودای تاقانـە بهێـنن و گوێڕایەڵی فەرمانەکانی بن.

نــه ڕەچــاوی ئایەتــەکانی قورئــان دەکــەن نــە فــەرموودەکانی پێغەمبەر.

بە قەست کاری خراپ دەکەن و لێی پاشگەز نابنەوە.

کاتێکیش وەك هـەر مرۆڤێکـی دیکـە مـەرگ بـەرۆکیان دەگرێـت و لـەگۆڕدا ڕووبـەڕووی نـەکیر و مونکـەر دەبنـەوە، نـاتوانن وەڵامـی پرسیارەکان بدەنەوە.

بێشك وەك یەك نین ئەوانەی بەڕاستی وەڵام دەدەنەوە و ئەوانەی بێ وەڵامن.

دوو فریشتەکە بە ئەندازەی دۆستایەتیان بۆ بەندە باوەڕدارەکان، دوژمنایـەتی بێبـاوەڕ و نـەیارانی ئـایینی خـودا و پێغەمبەرەکەشـی دەکەن.

بەخێرهاتنی ئەوان ناکرێت...

مژدەی بەهەشتیان پێ نادرێت...

دەرچەی تەماشاکردنی باخچەکانی بەهەشتیان بۆ ئاوەڵا ناکرێت...

دروستتر بڵێین، جیهانی گۆڕ بـۆ بـاوەڕدار چـەند خـۆش بێـت، بـۆ ئەوان هێندە ناڕەحەتە و بەپێچەوانەشەوە...

خودایـە! ئێمـە بگێڕیـت لەوانـەی لـە گـۆڕدا نـەکیر و مونکـەر دۆسـتایەتیان دەکـەن! یارمـەتیمان بـدەیت بـە ئاسـانی وەڵامـی پرسیارەکانیان بدەینەوە!

شەرمەزاری لای خۆت و ئەوانمان مەکە!

جیهانی گۆڕمان بۆ بکەیتە دەرچەی ڕێگایەکی کورت و تەخت بۆ گەیشتن بە بەهەشتی بەرین.

خودایە، ئەم نزایانەمان بۆ ئەو هاوڕێ و خۆشەویستانەشمان قبوڵ بفەرموو کە پێشتر کۆچیان کردووە و ئێستا لە گۆڕدان...

ئامین!

ڕۆژی دوایی "قیامەت" چۆن بەرپادەبێت؟

کاتێك دەمرین و ئەم دونیایە بەجێدەهێڵین، ژیانی دونیا هەر بەردەوام دەبێت و ڕەوتەکەی ناوەستێت.

هەورەکانی ئاسمان دێن و دەچن و وەرزەکان بەدوای یەکتردا دێن.

لە وەرزی بەهاردا پەلی درەختەکان چرۆ دەکەن، بۆن و بەرامی گوڵ و وەنەوشە و هەناسەی نێرگز تێکەڵ دەبن.

گوڵە گەنمەکان لەژێر تینی گەرمی هەتاوی هاویندا زەرد دەبن...

جوتیارانی گوند بۆ تاویٚ حەسانەوە لەژێر سێبەری درەختێکی خوار ئاواییدا پاڵی لیٚ دەدەنەوە.

میوە پێدەگات... سێو، گێلاس، تووی سوور و سپی، هەڵووژە و، هەنجیری هەنگوینی...

شەوان ئاسمان سایەقەیە و مانگ هەڵدێت، ئەستێرەکان بەدەم منداڵانی خەو لێزڕاوەوە بزە دەکەن...

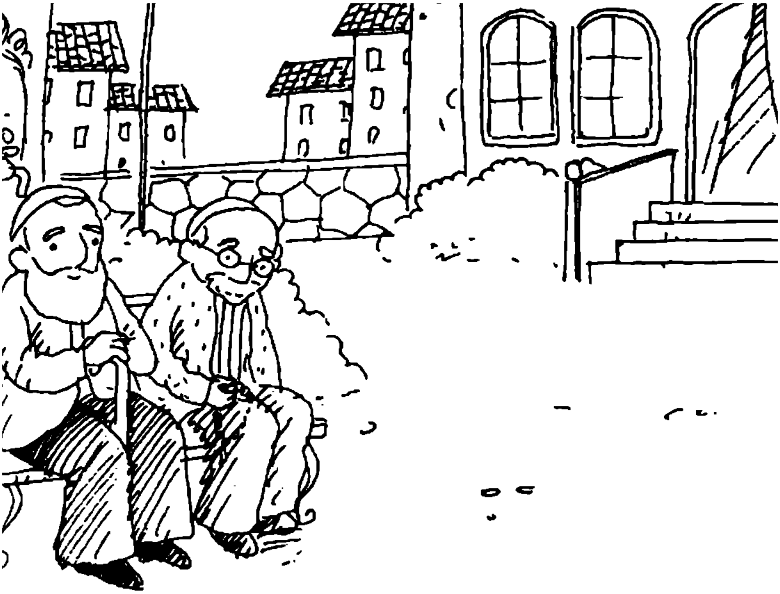

چۆلەکەکان دەجریوێنن و هەنگەکان هەنگوین دروست دەکەن...

موسوڵمانان نوێژ دەکەن و حافزەکان قورئان دەخوێننەوە...

خەڵکی بە پیر و جوانەوە دەمێک پێش نوێژ چاوەڕوانی بانگ دەکەن.

پیاوان دەچنە سەر کار و ژنان بەدەم گۆرانی وتنەوە پرچی درێژی کچەکانیان شانە دەکەن.

واتە هەرچەندە ئێمە کاتێک دەمرین دونیا بەجێدەهێڵین، بەڵام ژیان وەك خۆی بەردەوام دەبێت.

بەڵام ئەمە تا سەر درێژە ناکێشێت.

چونکە دونیاش وەك هەر شتێکی دیکە کۆتاییەکی هەیە. ڕۆژێك دێت ئەویش دەمرێت. بە مردنی دونیا دەوترێت ڕۆژی دوایی واتە قیامەت.

ڕۆژی دوایی چۆن دادێت؟

مردنی دونیا ڕووداوێکی ترسناکە. وەلێ خۆشحاڵی لەوەدایە کە هیچ بەندەیەکی سەر ڕاستی خودا ئەو ڕۆژە نابینێت.

چونکە بەر لە ڕوودانی ڕۆژی دوایی، بە فەرمانی خودا ڕۆحی تەواوی ئەوانەی باوەڕدارن ئەگەرچی بە ئەندازەی نووکە دەرزیەکیش ئیمان لەدڵیاندا بێت- دەکێشرێت و تەنیا بێباوەڕان ڕۆژی دواییان بەسەردا دێت.

پێغەمبەرمانﷺ لە فەرموودەیەکدا دەفەرموێت: ئەو مرۆڤە خراپەکارانەی قیامەتیان بەسەردا دێت و دەیبینن، تەنانەت لەوانەی سەردەمی نەفامی کە کچەکانیان زیندە بەچاڵ دەکرد خراپترن.

باشترین سەرچاوە بۆ چنگخستنی زانیاری دەربارەی ڕۆژی دوایی، بریتییە لە قورئانی پیرۆز و فەرموودەکانی پێغەمبەرﷺ.

بەپێی فەرموودەکانی پێغەمبەرﷺ کاتێك فریشتە "ئیسرافیل" فوو دەکات بە (صوور)دا، قیامەت هەڵدەستێت.

ئێ باشه (صوور) چیه؟

ڕۆژێکیان کەسێك هاته خزمەتی پێشەوامان و پرسی: "ئایا صوور چیه؟". پەیامبەری مەزنیشﷺ بەم شێوەیە وەڵامی دایەوە: "کەڕەنایەکە[2] فووی پێدا دەکرێت".

ئەوەندەی لێی تێدەگەیت صوور لەسەر شێوەی ئامێرە مۆسیقییە فوولێکراوەکانە. بەڵام پێویستە بڵێین (صوور) بەتەواوی چۆنە و چۆن دەنگێکی لێوە دەردەچێت، ئەمەیان نەزانراوە و زانیاریمان لەبارەیەوە نییه.

وەلێ بێشکێن لەوەی بوونی هەیە و بە ئاشکراش لە قورئان و فەرموودەدا ئاماژەی پێکراوە. هەروەها گومانمان نییە لەوەی ڕۆژێك دادێت فریشتەیەکی پایەبەرز بەناوی (ئیسرافیل)ەوە فووی پێدا دەکات و بانگی هەڵسانی ڕۆژی دوایی دەدات بەگوێی بوونەوەران و، چیا و تاشە بەردەکان و، هەسارە و ئەستێرەکاندا...

(جا کاتێ کە یەك فوو پیاکردن فووکرا بە (صوور)دا. زەوی و شاخەکانیش لە جێی خۆیان هەڵگیران و بەیەك جار دران بەیەکا، لەو ڕۆژەدا ئەوەی ڕوونەدا، ڕوونەداو، ڕۆژی قیامەت بەرپا ئەبێ.) الحاقة: ١٣-١٥.

---

٢ - کەڕەنا بۆرییەکە کاتێ فووی پێدا دەکرێ دەنگێك دروست دەکات.

کاتێـك فـوو کـرا بـە (صـوور)دا و قیامـەت هەسـتا ئیـدی دونیـا بەشێوەیەکی لێدێت کە ترسناکترین فیلمە سینەماییەکانیش لەچـاویدا هیچ نین.

هـەر کـە ئـەو ئایەتانـەی قورئـان دەخوێنینـەوە کـە باسـی ڕۆژی دوایی دەکـەن، ئـەوجا تێدەگـەین لـە گـەورەیی چـاکەی نیشـاننەدانی ڕووداوەکە لەلایەن خوداوە بە بەندە چاکەکارەکانی.

(ڕۆژێ کـە زەوی دێتـە لـەرزەو تـەکان دان و چـیاکانیش تـۆز و لمی بڵاوبووەوەن، کە ئەو ڕۆژەیش ڕۆژی قیامەتە.) المزمل: ١٤.

(کـە ڕۆژ پێچـرایەوە، واتــە هـەڵگیرا یـا تیشـکی نـەما و، کـە ئەسـتێرەکانیش لێـڵ بـوون و، کـە چـیاکان خرانـە ڕێ، وەك پەڵـە هـەورێ بـا بـە ئاسمانـا بیگێـڕێ و، کـە وشـتری ئاوسـی نزیکـەزان بـەرەڵڵا کـرا واتـە خاوەنەکـەی لەبـەر دەردی خـۆی نەیئەپەرژایـە سەری). التکویر: ١-٤.

(کاتێ کە ئاسمان درزی برد و، کاتێ کە ئەستێرەکان پرژوبڵاو بوونەوە و، کاتێ کـە دەریاکـان هـەڵقوڵێنران و هـەموو بـوون بـە یـەك دەریا و، کاتێ کە گۆڕەکان ژێرەوژوور کران، هـەموو کەسـێ ئـەزانێ چ کارێکی چاك یا خراپی بۆ خۆی پێش خستووە و لە پێش مردنیا کردوویە و چ کارێکی نەکردووە). الأنفطار: ١-٥.

ئایا کەی ڕۆژی دوایی دێت؟

دەربارەی ئەم پرسیارە بەتایبەتی لەم چەند ساڵەی دواییدا قسە و قسەڵۆك زیادی کردووە. بێگومان تۆیش بیستوتن. بەجۆرێك هەندێك کەس وا خۆیان نیشان دەدەن کە بەتەواوی بەرواری قیامەت دەزانن! کەسانێکیش ئەمەیان بە هەل زانی و هاتن لەو ڕوانگەیەوە پەرتووکیان نووسی و فیلمیان بەرهەم هێنا، پارەیەکی باشیشیان قازانج کرد. وەلێ ڕاسترین وەڵام ئەمەیە: تەنیا خودای زانا و تاقانە دەزانێت کەی ڕۆژی دوایی دێت.

(بێگومـان هـەر خـوا خـۆی ئـەزانێ کـەی ڕۆژی قیامـەت دێ). لقمان: ٣٤.

خـۆ لـەکاتی خۆیشـیدا هـاوەڵان پرسـیاری ڕۆژی دواییـان لـە پێغەمبـەرمانﷺ کردبـوو. وەلـێ خـودای زانـا و حـەکیم لەڕێگـەی پێغەمبەرەوە ڕۆژەکەی بە بەندەکانی ڕانەگەیاندووە.

(ئەی پێغەمبەر! لە بارەی قیامەتـەوە لێت ئەپرسن: کـەی دێو دائەمەزرێ؟ تۆ لە چ پایەیەکدای تا بزانی قیامەت کەی ئەبێو کەی نابێ؟ سـەرەنجامی ئـەم باسـە بـۆ لای خـوا خـۆی ئەگەڕێتـەوە و ئـەو پێی ئەزانێ. تۆ تەنها ترسێنەرێکی بۆ هەرکەسێ لە هـاتنی قیامـەت بترسێ تا خۆی بۆ ئامادە بکا بە گوێ ڕایەڵ کـردن بـۆ فەرمانـەکانی خوا.) النازعات: ٤٢-٤٥.

ئایا لەدوای مردن
چۆن زیندوو دەبینەوە؟

پەرەی بەهار لە پەرتووکی مەزنی زەوی بە تیپ و وشە و دەستەواژە نەخشینەکانی ناویەوە، وەڵامی ئەوانە دەداتەوە کە دەپرسن: "ئایا دوای مردن چۆن زیندوو دەبینەوە؟" و دەڵێت: "ئا بەم شێوەیە زیندوو دەبنەوە".

"هاوشێوەی زیندووبوونەوەی پەلی وشك هەڵگەڕاوەی درەخت بە گەڵاو گوڵ و بەرەکانەوە لە وەرزی بەهاردا...

وەك ئەو تۆوە مردووەی نوقمی خاك دەبێت، پاشان گوڵ دەکات و دەبێتە گەنم و، کاڵەك و شووتی و زەردەخەنە بەڕووی دونیا دەکات...

بەوێنەی دەرچوونی پەپوولە لە قۆزاخەکەی، خودای باڵادەست ئێمەی مرۆڤیش زیندوو دەکاتەوە!"

لە سەردەمی خۆشگوزەرانیدا یەکێك لە هاوەڵان لە پێغەمبەری نازداری ﷺ پرسی: "ئەی پێغەمبەری خودا، ئێمە دوای مردن چۆن زیندوو دەبینەوە؟ ئایا نموونەیەك بۆ زیندووبوونەوە هەیە؟

سەردارمان ﷺ لە وەڵامدا وتی:

"ئایا قەت نەتبینیوە ئەو دۆڵەی قەومەکەتی لێ دەژی سەرەتا ڕووتەن و وشك بووبێت و پاشان یەکپارچە سەوز بووبێت؟".

"بەڵێ دیومە!".

"ئەوە ئیدی نموونەیەکە بۆ زیندووبوونەوە، خودای تاقانە هاوشێوەی ئەو مردوو زیندوو دەکاتەوە".

●●●

وەرزی بەهار لێوان لێوە لە نموونەی زیندووبوونەوە.

وەرە با پێکەوە ژیریی و دڵمان لەگەڵ خۆمان ببەین و لەم وەرزی بەهارەدا گەشتێك بەناو زەوی دووبارە زیندووبوونەوەدا بکەین.

با بڕۆین بۆ ناو ڕەز و باخ و بێستان و دۆڵ و نشێوی سەوز پۆش و بۆ ناو باخچەی گوڵان.

با دەست لە خاکی سەرلەنوێ زیندووبوونەوە بدەین.

با تەماشای ئەم هەموو جوانییە بکەین کە تاکو پێش چەند هەفتەیەکیش مردوو و بێگیان و پووکاوە بوون.

با لەسەر چیمەنی فەرشئاسای بۆنخۆش ڕاکشێین و گوێ بۆ دەنگی ناوازەی جۆرەها مێرووی سەر پەلی درەختەکان ڕادێرین.

با بکەوینە شوێن ڕەوتی خاڵخاڵۆکە گچکەکان.

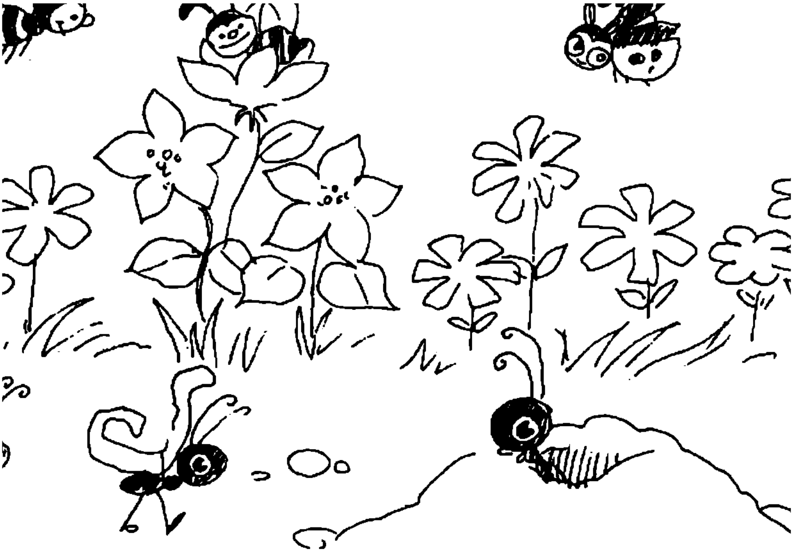

چاو لە کاروانی مێرووڵەکان بکەین، بنوارینە کار و خەباتی بێوچانی مێشهەنگەکان و تەماشای دیمەنی سەرسوڕهێنی تەنینەوەی تۆڕی جاڵجاڵۆکەیەك بکەین...

با وشکبوونەوەی باڵی ناسکی پەپوولە تازە دەرچووەکان لەژێر تیشکی خۆردا ببینین.

بۆنی گوڵەباخ و نێرگز و ڕیحانە و گوڵە بەیبون بکەین و ناخمان ئەفسوناوی بکەین.

با دووبارە و سێبارە بەدەم خوێندنەوەی ئایەتەکانی قورئانی پیرۆزەوە تەماشای زیندووبوونەوەی پەلی مردوو و لقی وشك هەڵگەڕاوی درەختەکان بکەین و گوێ بۆ دەنگ و سەدای دڵڕفێنی

باڵندە و مێرووەکان هەڵخەین کە بەدرێژایی زستان بێبەش بووین لێی و لە زیندووبوونەوەی بەهاری پاش دواهەمین ڕۆژی زستان تێبفکرێین:

(جا بڕوانە بۆ نیشانە و قازانجی ڕەحمەتی خوا چۆن زەوی بەو بارانە زیندوو ئەکاتەوە و پاشان وشك بوونەوە و مردنی. بەڕاستی ئەو خوایە کەوا زەوی بەوجۆرە زیندوو ئەکاتەوە، ئەو خوایە کە مردووان زیندوو ئەکاتەوە و، ئەو خوایە دەسەڵاتی بەسەر هەموو شتێکا ئەشکیّ.) الروم: ٥٠.

ئەمە یەکەم زیندووبوونەوەمان نییە!

تۆ تەمەنت دە ساڵە، وانییە؟

پرسیارێك: باشە بەر لە دوازدە ساڵ لەکوێ بوویت؟

ئایا نەبوو بوویت؟

بەڕای من هەبوویت، بەڵام خۆت بیرت نایەت، هەبوویت وەلێ نە بەم شێوەیەی ئێستا.

هەریەك لەو ئەتۆم و پرۆتین و ڤیتامینانەی جەستەتیان پێکهێناوە، لە ژمارەیەکی بێشومار شوێنی جیاجیا بوون.

هەندێکیان لە توێکڵی سێوێکدا، هەندێ لە قاشە پرتەقاڵێکدا، ژمارەیەك لە دەنکە زەیتوونێکدا و هەندێکی دیکە لە گوڵە گەنمێکدا بوون.

چەند ماددەیەك لە هێلکەی مریشکێکدا و چەندی دیکە لەناو مریشکەکە خۆیدا.

بیبەری توون، شانەی هەنگ و هەنگوین، بگرە شیلەی ئەو گوڵانەی هەنگ دەیانمژێت و پاشان هەنگوینی لێ دروست دەکات، چەند سەرچاوە عەمبارێکی پێکهاتەکانی جەستەی تۆبوون.

بەشێکی لەناو هەوادا دەفڕی و بەشێکی دیکەی لەگەڵ دڵۆپەی باراندا دەڕژایە سەر زەوی.

بەم جۆرە، دوازدە ساڵ پێش ئێستا گەردیلەکانی لەشت لە کۆمەڵێکی زۆر و زەبەند و شوێنی جیاواز و نامۆدا بوون.

دواتر بەشێکیان لە جەستەی باوکتدا و بەشێکی دیکە لە جەستەی دایکتدا کۆبوونەوە.

دەرئەنجامی کارلێك و پاڵفتەکردنی هەموو ئەو پرۆتین و ڤیتامین و چەوریانەی جەستەی دایکت هێلکە دروست بوو و لە جەستەی باوکیشتدا سپێرم. بۆ پێکهێنانی ئەم دووانە، لە چەندەها شوێنی دونیاوە ملیاران گەردیلەی جیاواز کۆبوونەوە.

خانە سەرەتاییەکان، دوو کەرت بوون، دابەشبوون و زیادیان کرد، شێوەیان گۆڕا.

بەفەرمان و مۆڵەتی پەروەردگار، هەندێکیان بوونە چاو، هەندێك بە زمان و لووت... دڵ، گورچیلە، دەست و پێ، قۆڵ و ئەندامەکانی دیکە.

تا کاتی لەدایکبوونیشت پرۆتین و کانزا و چەوری و ڤیتامین بەردەوام لە شوێنی جیاوازەوە دەهاتنە لەشی دایەوە و خڕدەبوونەوە تاکو جەستەی تۆ دروست بکەن.

هەندێك لە شوکولات و نەستەلەیەکەوە، هەندێك لە دەنکە گێلاسێکەوە، هەندێکی دیکە لە پارچە شیرینییەکەوە دەهاتن.

پاشان لەدایك بوویت. گریان و نووکە نووکی کاتی لەدایکبوونت دڵی دایە و بابەی پڕکرد لە خۆشی و شادی.

بــه تێپــەڕینی کــات گــەورەبوویت.. ڕۆژێــك لــە ڕۆژان مردیــت و ماڵئاواییت لە دونیا کرد، ئیدی ئەوکات جەستەت تێکەڵی گڵ بوو.

گــەرد و گەردیلــە و نــیترۆن و پرۆتۆنــەکانی جەســتەت، دووبــارە دەچن بۆ چەندین شوێنی جیاوازی پێشبینی نەکراو.

هەندێك دەچێتە قەدی درەختێکەوە، هەندێکی تر ڕەشەبا لەگەڵ خۆی دەیبات و دەڕوات.

گەلۆ کامیان ئاسانترە؟

ئایا جێبەجێکردنی کارێك بۆ یەکــەمجار ئاســانترە یــان بــۆ جــاری دووەم؟

بۆ نموونە: مامۆستا داوای نووسینی دارشتنی لێ کردن. تۆش لــە دەستت دەرچوو ئاوت ڕشت بەسەر پەڕەی دارشتنەکەدا. ئایا دووبارە نووسینەوەی دارشتنەکە هێندەی یەکەمجاری قورس دەبێت بۆت؟

بێگومان نەخێر!

چونکە ڕستە نووسراوەکانت کەم تــا زۆر وەبیردێتــەوە و دووبــارە نووسینەوەی هەمان ئەو دەستەواژانەی پێشــتر نووســیبونت، ئاســانتر دەبێت و هێندەی یەکەمجار قورس نابێت.

نیگارکێشێکیش تابلۆیەك دروست بکــات، لەڕووداوێکــدا تابلۆکــەی بسووتێت و لەناوبچێت گەر وێنەکێشەکە بڵێت: "من دووبــارە تابلۆکــە

دەکێشـمەوە" تـۆ ناتوانیـت بڵێیـت: "ئـەدی چـۆن! چـۆن دەتوانیـت دووبارە دروستی بکەیتەوە؟ تازە ئەو بوو بە خۆڵەمێش و با بردی"..
چونکە ئەگەر یەکـەمجار تـوانیبێتی بیکێشـیت ئـەوا جـاری دووەم زۆر ئاسانتر دەتوانێت بیکێشێتەوە!

خودای باڵادەست سـەرەتا تـۆی لـە نەبوونـەوە هێناوەتـە بـوون، گەردیلـەکانی هەریـەك لـە ئـاو، هـەوا، خـۆڵ، ڕووەك و هـەر گیانـدار و بێگیانێکی دیکە خواردبێتمان کۆی کردەوە و هێنایەوە یەك.

بێشك نابێت بیرمان بچێت، دەستەواژەی قورس و ئاسان بۆ خودا بوونی نییە، وەلێ لەپێناو باشتر تێگەیشتن لە زیندووبوونـەوەی دوای مردن دەتوانین بڵـێین: "خودایـەك کـە لـە نەبوونـەوە تـۆی هێناوەتـە بوون، بێگومان گـەر ویسـتی هـەبێت دەتوانێـت دوای مـردن زینـدووت بکاتـەوە. ئـەم کـارە بـۆ توانسـتی ئـەو زۆر ئاسـانتر و سـاکارترە لـە بەدیهێنانی یەکەمجارت."

بیر لە مرۆڤەکانی یەك دوو سەدە پێشتر بکەرەوە، ئێستا هیچیان نەماون. هەموو بوونەتە خۆڵ، پێکهاتەکانی جەستەیان ئاوێتـەی خـاك و خۆڵی زەوی بوون.

وەك هـەر گیانـدارێکی دیکـە، ئێمـەش کاتێـك دەمـرین، ئـەوکات گەردیلەکانی جەستەمان با تێکـەڵی خـاك و ئـاو و هـەواش بـووبن، بـا چووبێتنە پێکهاتەی ڕووەك و گیانلەبەرانەوە یاخود بـە هـەر چـوارلای جیهاندا بڵاوبووبێتنەوە، ئافرێنەرێك یەکـەمجار لـە چـەندین شـوێنەوە

هێنابێته یەك و بەدیهێنابێتین، گومانی تێدا نییە جاری دووەمیش بەدیماندەهێنێتەوە !

هاوشێوەی دووبارە زیندووکردنەوەی هەزاران گوڵی مردوو لە وەرزی بەهاردا، وەك ژیانەوەی پەلی وشك هەڵگەڕاوی ملیۆنان درەخت و چرۆکردن و گەڵاکردن و میوەگرتنیان.

هاوشێوەی ژیانبەخشین بە تۆوی متبووی ژێر خاك لە ڕۆژێکی وەرزی بەهاردا...

کێ ئێسك و پرووسكی بڕسكاو زیندوو دەكاتەوە؟

ساڵانی سەرەتای هاتنی ئیسلام بوو، سەرسەختترین بێباوەڕانی مەككە كۆبوووبوونەوە و دەئاخاوتن. لەنێویاندا (ئوبەی كوڕی خەلەف)یش هەبوو كە یەكێك بوو لەو بێباوەڕانەی دژایەتی پێغەمبەری دەكرد و هەوڵی دەدا بەرپەرچی بداتەوە.

ئەو وتی: "محمد دەڵێت بێشك خودا مرۆڤ زیندوو دەكاتەوە، سوێند بە لات و عوززا دەچمە لای و مشتومڕی لەگەڵ دەكەم و دەیبەزێنم"، پارچە ئێسكێكی ڕزیوی هەڵگرت و چووە لای پێغەمبەری ئازیزمان ﷺ.

"ئەی محمد! كەوایە تۆ دەڵێیت خودا دوای ڕزانی ئەم ئێسقانە زیندوو دەكاتەوە، وانیە؟".

پێغەمبەر ﷺ لە وەڵامدا فەرمووی:

"بەڵێ من وا دەڵێم".

ئوبەی دەم و لووتی دا بەیەکدا و دووبارە وتی:

"یـانی تـۆ دەڵێیـت دوای ڕزینـی، خـودا ئـەم ئێسـکە زیندوودەکاتەوە ! ؟".

پارچـە ئێسـقانەکەی بەدەسـت ورد کـردو تۆزەکەشـی بـە ڕووی پێشەواماندا هەوادا و وتی:

"ئەی محمد ئایا دوای پتورکانی ئەمە، کـێ زینـدووی دەکاتـەوە؟ ئێمـە دوای ئـەوەی دەمـرین و ئێسـکەکانمان دەڕزن، ئایـا زینـدوو دەکرێنـەوە؟ کاتێـک ئێمـەش وامـان لێـدێت کێیـە ئـەوەی دەتوانێـت زیندوومان بکاتەوە؟".

لە وەڵامدا پێغەمبەرﷺ فەرمووی:

"بـەڵێ خـودا گیانـت دەکێشـێت، پاشـان زینـدووت دەکاتـەوە و دواتریش دەتخاتە دۆزەخەوە".

بـەم بۆنەیـەوە خـودای پـەروەردگار ئـەم ئایەتانـەی بـۆ پەیامنێرەکەی ڕەوانەکرد:

(ئایا ئادەمزاد نازانێ ئێمە ئەومان لە تۆمێ دروست کردووە لە پیاوەوە ئەگاتە منداڵدانی ئافرەت، کەچی کە پێگەیشت ئەبێ بە دوژمنێکی دیار و ئاشکرا؟ کابرای خوانەناس ئێسقانێکی ڕزیوی بە نموونە بۆ هێنایەوە کە گوایە مردوو زیندوو ناکرێتەوە و دروستکردنی خۆیی لەیادچوو کە چۆن لە دڵۆپێ ئاو دروستمان

کـردووه. وتـی: کـێ ئێسـقانی ڕزیـو زینـدوو ئەکاتـەوە؟ مەبەسـتی ئەوەبوو کەس ناتوانێ زیندووی بکاتەوە. تۆیش، ئەی موحەممەد، لـە وەڵامیـا بڵـێ: ئـەو کەسـە زینـدووی ئەکاتـەوە کـە یەکـەمجار دروسـتی کـردووە کـە خوایـەو ئاگـای لـە هـەموو شـتێکیش هەیـەو، ئەزانێ مرۆ کە مرد چیی لێ دێو، کە ڕزیی خۆڵەکەی ئەبێ بەچیو ئەکەوێتـە کـوێو چـۆن کۆئەکرێتـەوەو ئەخرێتـەوە پـاڵ یـەك و، بنیادەمەکەی جارانی لێ دروست ئەکرێتەوە.) یس: ٧٧-٧٩.

کاتێك دووەم فووکرا بە صووردا...

وابزانم بابەتێك ئاوەزتی سـەرقاڵ کـردووە. ڕاسـتر بڵـێم سـەرقاڵی نەکردووی بەڵکو داوای نموونەیەکی وەها لە مـن دەکـەی کـە هـەر بـە بیستنی بڵێیت: "ئێستا تەواوە، ئێستا تەواوە، تێگەیشتم".

بەرلەوەی هەستم بە باسی ئەم بابەتە بـۆ تـۆ، خـۆم پـەرتووکێکم لەوبارەیەوە خوێندەوە، لەوێدا نموونەگەلێکی وا هەبوون، کە هـەر بـە بیستنی، هەموو خاوەن ژیرییەك بڵێت: "ئێستا تەواوە و تێگەیشتم".

وەك پێشـتریش وتبـووم، خـودا فریشـتەیەکی هەیـە بـەناوی ئیسـرافیلەوە، کـە ئیسـرافیل یەکـەم فـووی کـرد بـە صـووردا ڕۆژی قیامەت دەست پێدەکات.

(جا کاتێ کە یەك فوو پیاکردن فووکرا بە (صوور)دا، زەوی و شاخەکانیش لە جێی خۆیان هەڵگیران و بەیەك جار دران بەیەکدا،

لەو ڕۆژەدا ئەوەی ڕوودەدا، ڕووئەداو، ڕۆژی قیامەت بەرپا ئەبێ) الحاقة: ١٣-١٦.

هەر کە دووەم فووکرا بە صووردا ئیدی مردووەکان زیندوو دەبنەوە، ئەم کارەش لە ساتێکی کورتدا ڕوودەدات.

(فوویش ئەکرێ بە (صوور) داو، ئیتر کوتووپڕ ئەوان لە گۆڕەکانیان دەرئەچن و بەهەڵەداوان ئەچن بۆ لای خوای خۆیان، بۆ مەیدانی لێپرسینەوە) یس: ٥١.

(لەبەر ئەوەیشە کە ڕۆژی قیامەت بەڕاستی دێ و، خوا بەڕاستی هەموو ئەو مردووانەی لە گۆڕدان زیندوویان ئەکاتەوە). الحج: ٧.

(پاش مردنیش لە ڕۆژی قیامەتا زیندووئەکرێنەوە بۆ حیساب و کیتاب لەگەڵ کردن و لێپرسینەوەی چاکەو خراپەتان). المؤمنون: ١٦.

ئەوەنــدەی ســـەرنجم دابێــت، نموونەگــەلێك لـــە قورئـــان و فەرموودەکانەوە دەربارەی بەهاری ژیاندنەوەی دوای مردن، مێشك و دڵتی دڵنیاکردبێتەوە لە ڕوودانی بەهاری قیامەتی بەڵێنـدراوی خـودا و چۆنێتی زیندووبوونەوەی دانەدانەی بەدیهاتووان.

شتێکی دیکەش کە سەرقاڵی کردوویت پرسی ئەوەیـە: ئایـا چۆن ڕۆحی ئەو هەموو مرۆڤـە هـەر لەسـەردەمی باوکـە ئادەممانـەوە تـاکو ئێسـتا لــە یــەك کاتــدا دەگەڕێنــەوە بـۆ نـاو جەسـتەی دووبـارە زیندووکراوەیان.

واتە ئـەم کـارە لەگـەڵ فـووکردن بـە صـووردا چۆن دەسـتبەجێ جێبەجێ دەکرێت.

بـۆ نموونــە: ســوپایەکی زۆر گــەورە هەیـە لـە هــەزاران سـەرباز پێکدێت. پاش ڕۆژێکی دوورودرێژ لە ڕاهێنان و مەشـق کـردن، زەنگـی سـوپا لێـدەدرێت و فەرمانـدەی گشـتی بانگـەواز دەکـات و فـەرمان دەدات.

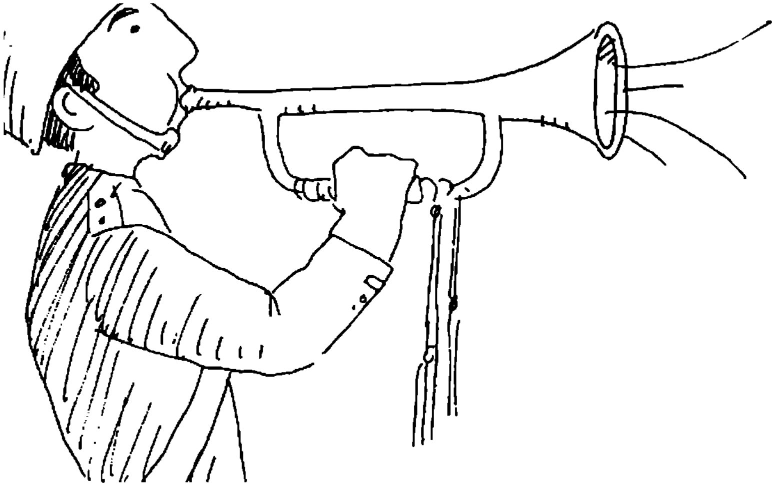

"بڵاوه بکەن و پشوو بدەن".

تەواوی سەربازەکان هەریەکە و بەلایەکدا بڵاوەیان لێکرد، یەکێك چووە ژێر سێبەری درەختێك و حەوایەوە، یەکێکی دیکە بەلایەکی تردا چوو... دوای ماوەیەك لە پشوودان، فەرماندەی سوپا لە بڵندگۆکەوە فەرمانی دووبارە "گردبوونەوە"ی دا.

سەربازەکان دەنگی بڵندگۆکەیان بیست و لە هەرکوێیەك بن بەبێ دوودڵی و دەستبەجێ گوێڕایەڵی فەرمانەکانی دەکەن، بێ جیاوازی هەموویان دەچنە سەر چەکەکانیان و ڕیز دەبەستن.

هاوشێوەی ئەمە، هەر کە کاتی زیندووبوونەوە هات، خودای باڵا فەرمان بە فریشتە ئیسرافیل دەکات فوو بکات بە صووردا. کە زەنگی صوور لێدرا گشت ڕۆحەکان گوێ دەدەنە دەنگەکەی.

هەر ڕۆحێك بەبێ ئەملاولا دەچێتەوە ناو جەستەی خۆی.

لەبەرئەوەی فەرمانەکە فەرمانی خودایە جێبەجێ کردنیشی بێ قرەوبڕەیە. فەرماندەیەکی سوپا کە مرۆڤێکە ئەگەر لە بڵندگۆیەکەوە بتوانێت بەیەك بانگەواز تەواوی سەربازانی کۆبکاتەوە، بێشك و بەوپەڕی ئاسانی خودای بالآدەست لەڕێگەی فووکردن بە صووردا فەرمان دەکات بە گردبوونەوەی تەواوی مرۆڤ و بەدیهاتوانی دیکە.

نموونەیەکی دیکە: شارێك بهێنە بەرچاوی خۆت، شارێکی مەزن. دەکرێت کارەبای هەموو شار لەناوەندێکەوە دابەش بکرێت... بە داخستنی تەنیا یەك دانە سویچ پلاکی ئەم ناوەندە کارەبای هەموو شار دەبڕێت، بەپێچەوانەشەوە، بە هەڵکردنی کارەبای شار دێتەوە. واتە بە ملیۆنان گڵۆپی شارەکە لەهەمان کاتدا دەکوژێنرێنەوە و هەڵدەکرێن... تەنانەت گەر بمانەوێت دەکرێت گڵۆپی هەموو جیهان پێکەوە ببەسترێنەوە و وزەکەشیان لە تەنیا ناوەندێکەوە کۆنترۆڵ بکرێت. ئەویش لە یەك کاتدا و بە یەك جووڵەی ساکار...

ئێستا بەوپەڕی دڵنیایی و ئاسانی دەتوانین بڵێین: خودایەك کە بەدیهێنەری هەموو شتێکە بەکارەباشەوە: بە تەنها فەرمانێکی هەرچی جەستەی مردوو هەیە دووبارە دەژێتەوە و لەگەڵ ڕۆحەکاندا پێك شاد دەبنەوە. ئەویش لە هەمان کاتدا...

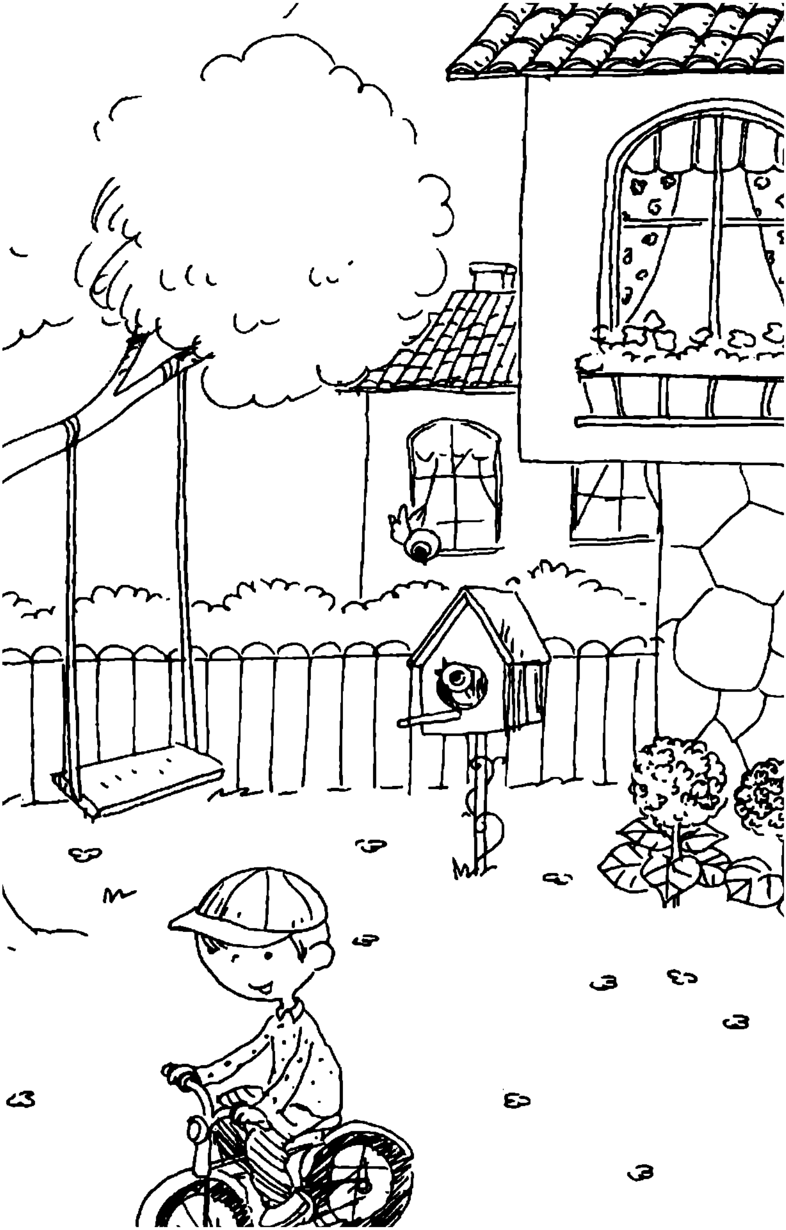

ئایا ڕۆژیی دوایی چۆن جیهانێکە؟

دەنکە تۆوێك کە دەکەوێتـە نـاو زەویـەوە، کاتێـك لەگـەڵ هـاتنی بەهاردا سەوز دەبێت، هاوکات ئـەو باخچەیەی تۆوەکـەی تێکـەوتووە لەگـەڵ تۆوەکـەدا سـەوز دەبێـت. مـرۆڤیش کـە دوای مردنـی زینـدوو دەکرێتەوە، ئیدی لەو باخچە و شوێنە نابێت کە پێشتر لێی بووە.

نە ماڵی ماوە، نە ئـەو شـارانەی ئاشـنابوون پێیـان، نـە وڵاتـان و جیهـان... نــە ئاسمــانی بــەرین بەســەریەوە مــاوە، نــە ئەســتێرە گەشەکانی...

بەڵکو ئێرە، جیهانێکی نوێ و تـەواو جیـاوازە، پێـی دەڵـێن: ئـەو دونیا یاخود ڕۆژی دوایی.

مەزنترین جیاوازی جیهـانی ڕۆژی دوایـی و ئـەم جیهانـەی ئێسـتا، جاویدانێتی جیهانی ڕۆژی دواییە.

لەسەروبەندی نووسینی ئەم ڕستانەدا جۆرێـك لـە نـامۆیی نـاخمی داگیر کرد، دەڵێی ڕێبوارێکم و بۆ مەملەکەتێکی دیکە دەچـم و ڕێگـەم ون کردووە، هەستێکی نامۆ سەرودڵی گرتم.

ئایا من چ بکەم لەو دونیا کە هیچ ئاشنایەتییەکم لەگەڵیدا نییە؟ ئایا لەوێ چیم بەسەر دێت؟ بەم جۆرە ئاهم هەڵدەکێشا و خۆم لە خۆمم دەپرسی.

ئاخۆ تۆش لەگەڵ مندا هەمان هەستت بۆ دروست بوو؟

وەلێ پاشان بیرم کردەوە لەوکاتەی سەرەتا چاوم بەم دونیایە هەڵهێنابوو. ئەو کاتەی بۆ یەکەمجار پێمنایە سەر خاکەکەی و هەواکەیم هەڵمژی، ئەم دونیایەم چەند لەلا نامۆبوو و خۆیشم چەند لاوازبووم!

ڕێك وەك منداڵێك بووم کە بە تەنیا بکەوێتە دارستانە نهێنی و چڕوپڕەکانی ئەفریقاوە.

هیچ شتێکم نەدەزانی.

کەسم نەدەناسی.

لەوانەبوو لەبن هەر درەختێك و هەر کون و قوشبنێك و ناو هەر قوتویەکدا، جانەوەرێك خۆی بۆ مەڵاس دابووم و لەسەر پێ بوویێت بۆ پەلاماردانم. لەگەڵ ئەوەشدا من توانای ئەوەم نەبوو کە خۆم لە دەمی هەموو ئەو جانەوەرانە قوتار بکەم.

بەڵام ئاشکرایە من بەتەنیا نەهاتبوومە ئەم دونیاوە. خودایەك کە پێش لەدایکبوونم سکی دایکمی بۆ کردبووم بە مەنزڵێکی ئەوپەڕی ئارام و بەرین، کاتێکیش چاوم بەدونیا هەڵهێنا، دایکێکی بەسۆز و میهرەبانی لە ژوور سەرمدا بۆ ئامادە کردبووم.

هەرچەندە نەمدەزانی برسیبوون مانای چیە، بەلام لەکاتی برسێتیدا شیرێکی پاك و بێگەرد لە سینەی نەرمونیانترین مرۆڤی دونیاوە بۆم هەڵدەقوڵی.

نەمدەتوانی بەڕێدا بڕۆم، وەلێ پیاو و ژنی گەورە گەورەی چواردەورم، هێندەیان خۆشدەویستم کە هەر دڵیشیان نەدەهات لە باوەشیان دامگرن، واتە پێم بەر زەوی نەدەکەوت.

هەوایەکی پاکژ ئامادەباش بوو تاکو لە لووتمەوە بچێتە ژوورەوە و کەیف و خۆشی ببەخشێتە سیەکانم.

نەمدەزانی ئاو چیە، وەلێ تینووم دەبوو، لە هەر چوارلاوە ئاوی سازگار هەڵدەقوڵی و تێر تێرم دەخواردەوە.

کاتێك گەورەبووم باشتر تێگەیشتم لەوەی خودای جیهانیان چەندە میهرەبان و باش چاودێری کردووم.

بەڕاسەرمەوە گڵۆپێکی مەزن هەبوو، هەم ڕووناکی دەبەخشی و هەم گەرم ڕایدەگرتم. شەوان تاریك بوو، وەلێ ڕووناکی مانگ و ئەستێرەکانی ئاسمان دەدرەوشایەوە.

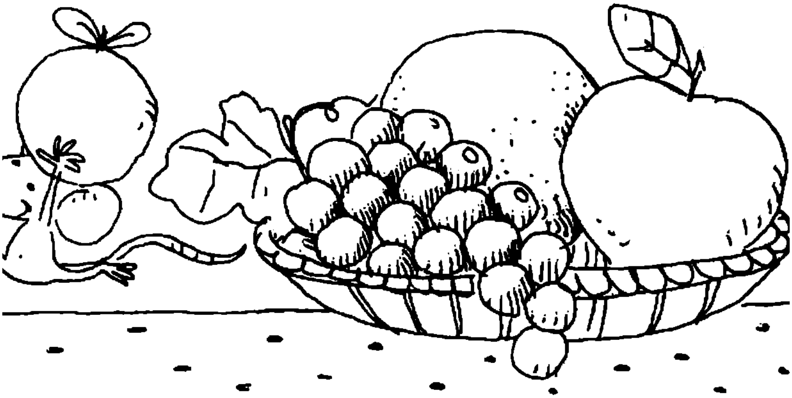

ئای خوایە، چەند شتگەلێکی زۆر لەم دونیایەدا بۆ من فەراهەم کرابوو. مێشی ژەهراوی هەنگوینی بۆ دروست دەکردم، گوانی مانگای زەبەلاح بۆم بووبوو بە کانی شیرێکی سپی بەتام.

خۆشترین میوەکانم خوارد... بۆنخۆشترین گوڵم بۆن کرد... ئای، ڕەنگیان چەند جوان بوو...

کەواتــە ئــەو خودایــەی ناردبوومیــە ئــەم دونیــا، منــی زۆر خۆشدەویست چەند میهرەبان و دەست کراوە بوو بۆم، بەوپێیەی ئەم هەموو خوانەی دەخستە بەردەمم، دەبێ خەزێنەی داراییەکانی گەلێك مەزن و دوایی نەهاتبوو بێت.

چەند بەسۆز و توانا بێت...

خودایەك لەم دونیا هێندە میهرەبان و بەخشندە بووبێت، کاتێك دەمنێرێت بۆ دونیایەکی دیکە، بۆچی دەبێت لەخۆڕا هەست بە نامۆیی بکەم.

چونکە من ڕێبوارێکی بیابانی ڕێ ونکردوو نیم، بەڵکو لە یەکێك لە جیهانەکانی خودای خۆمدام.

هەروەك چۆن جیهان شوێنی ئەوە، ئەو دونیاش هەروەها.

منیش یەکێك بووم لە بەندە لاواز و بێدەسەڵاتەکانی کە بەوپەڕی هەستیارییەوە بەخێوی کردن، نان و ئاوی پێدان و گەورەی کردن.

کردگاری خۆمم زۆر خۆشدەویست. جیا لەمە. ئایا بۆچی دەبێت ئێستا میهر و سۆزی خۆیم لێ ببڕێت لەکاتێکدا هەتا ئێستا هەردەم سایەی سەرم بووە؟

من زاتی ئەوم وەها ناسی و باوەڕم پێکرد.

ئەدی خۆی نافەرموێت: "بەندەکانم چۆن بمناسن و گومانم پێ ببەن، من بەم جۆرە دەبم لەگەڵیاندا".

گۆڕەپانە مەزنەکەی مەحشەر

لەگەڵ فووکردنی فریشتەی ئیسرافیل بە صووردا، تەواوی مرۆڤایەتی هەر لە باوکە ئادەمەوە زیندوو دەبنەوە و پێکڕا بەرەو گۆڕەپانێك دەچن کە پێی دەڵێن: گۆڕەپانی مەحشەر.

ئەمە ئەو شوێنەیە کە دەچینە بەردەم دەرگانەی زاتی ئافرێن.

ڕووخساری بەشێك لە مرۆڤەکان دەدرەوشێتەوە. لەو دەمەدا ئەوان دەڵێن: "بەڵێ، ئەو ڕۆژە مەزنەی خودا لەدونیادا بەڵێنی دابوو ئەوە هات! خۆ ئێمە هەر دڵنیابووین لەوەی دووبارە زیندوو دەبینەوە، ئەو خودایەی تەنانەت تۆوێکی ژێر زەوی لەبیر ناکات هەرگیز ئێمەش لەبیر ناکات" و خۆشی شادبوونەوەیان بەخودای خۆیان دەردەبڕن.

مژدەبێت بۆ ئەوان! ئیدی بە بەدیهێنەریان گەیشتنەوە! بە خۆشەویستانیان شادبوونەوە! ڕۆژانێکی پڕ لە خۆشی و شادی نەبڕاوە چاوەڕوانیانە! بەپشتیوانی خودا ئێمەش یەکێك دەبین لەوان...

بەپێچەوانەوە ڕووخساری هەندێکی دیکە ڕەش دادەگەڕێت. هاوار دەکەن و دەناڵێنن: "ئەی هاوار! کێ ئێمەی لە گۆڕەکانمان دەرهێنا؟".

هێندەی پێناچێت ڕاستی ڕووداوەکانیان بۆ دەردەکەوێت، بە پەشیمانی و ترسەوە دەڵێن: "ئەمە ئەو ڕووداوە بوو خودا بەڵێنی دابوو، کەوایە پێغەمبەران ڕاستیان گوتووە".

ئەمە ئەوانەن کە لە دونیادا باوەڕیان بەخودای تاقانە و هاتنی ڕۆژی دوایی نەبوو.

بەهۆی باوەڕنەبوونیان بە لێپرسینەوەی دوای مردن، خراپە نەمابوو نەیکەن!

بەوپەڕی هەستی پەشیمانییەوە "خۆزگە" دەخوازن و دەڵێن:

"خۆزگە ئێمەش ژیر بووینایە و باوەڕمان بە خودای تاقانە بهێنایە. گوێڕایەڵی پێغەمبەران بووینایە.

کاری خراپمان ئەنجام نەدایە و ستەممان لەوانی دیکە نەکردایە. ئامادەکاریمان بۆ ئەم ڕۆژە بکردایە و گاڵتەو گەپمان بە خەڵك نەکردایە.

خاك بەسەرمان! تازە پێمان تێچەقیوە و خەسارۆمەندبووین!.

وەلێ مەخابن، پەشیمانی دوای کارلەکارترازان بەکەڵکی هیچ نایەت، چونکە دوای ئەو دەرفەتەی خرابوۆە بەردەممان بۆ چاکەکاری ئیدی بەکۆتا گەیشتووە، ئیدی ژیانی دونیا کۆتایی هاتووە.

واتە تاقیکردنەوەکە تەواو بووە، ئیدی نۆرەی ئاشکرابوونی براوە و دۆڕاوەکانە.

دەفتەری
بێخەت

له مه‌حشه‌ر چی ڕووده‌دات؟

هه‌موو کرده‌وه‌کانی ئه‌م دونیایه‌مان تۆمار ده‌کرێن. هیچ شتێك به هه‌ده‌ر ناچێت، هیچ کارێك له‌بیر ناکرێت.

کاتێك گرۆی مرۆ له مه‌یدانی لێپرسینه‌وه‌دا کۆده‌بنه‌وه، ده‌فته‌رێك ده‌درێت به‌ده‌ست هه‌ر یه‌کێکیانه‌وه، ته‌واوی سه‌رگوزه‌شته‌ی ژیانمان بێ که‌م و زیاد له‌و په‌ڕاوه‌دا نووسراوه.

بێگومان ئێستا نازانین چۆن ده‌فته‌رێکه که ته‌واوی کرده‌وه و گفتاره‌کانمانی به ورده‌کاریه‌وه تێدا تۆمارکراوه. به‌ڵام خۆ شتێکیش نییه که نه‌توانین درکی پێ بکه‌ین.

چونکه به‌دیهێنه‌ر له‌سه‌ر ڕووی زه‌وی چه‌ندین ڕێگای هه‌مه‌جۆری نووسین و تۆمارکردنی وه‌های به‌دیهێناوه که مرۆڤێك شاره‌زایی ئه‌وان بێت ئیدی پێویستی به‌وه نییه بپرسێت: "گه‌لۆ هه‌موو ژیانی من چۆن تۆمار ده‌کرێت؟".

بۆ نموونه: له‌په‌ڕه‌کانی ده‌نکه‌تۆوێکی گچکه‌دا تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی دره‌ختێکی زه‌به‌لاح هه‌ر له ڕه‌گه‌وه تا گه‌ڵاکه‌ی و په‌ل و قه‌د و گوڵ و شێوه و ڕه‌نگ و تام و بۆنی به‌ره‌که‌ی... هتد نووسراوه.

شریتی DNAی ناوکی خانەکانی جەستەمان لە گەورەوە بۆ بچووك ملیۆنان تایبەتمەندیمانی تێدا نووسراوە. ئەم شریتی DNAیە هێندە بچووکە کە تەنانەت بە میکرۆسکۆبی ئەلکترۆنیش ئەستەم دەبینرێت.

ناوەندی تۆمار لە مێشکدا کە جێگایەکی زۆر کەمی داگیر کردووە، هەرچی یادەوەری ژیانی ڕۆژانەیە تێیدا عەمبار دەکرێت. ناو و شێوە و کردار و گوفتاری هەموو ئەو کەسانەی تێدا دەنووسرێتەوە کە ئاشنایان بووین.

ئەو زانیاریانەی لە قوتابخانە فێردەبین، ئەو شمەکانەی لە چواردەورماندا دەیبینین، ئەو بۆنە جیاوازانەی لووتمان بۆنیان دەکات... هتد، هەموو ئەمانە لە "یادگیر"ە گچکەکەی مێشکدا، هێندەی دەنکە نیسکێك دەبێت، تۆمار دەکرێت.

پاش ئەم نموونانە، ئیدی تێگەیشتن لە تۆماری سات بەساتی ژیانمان نابێت کارێکی قورس بێت.

تاکو پەنجا ساڵ لەمەوپێشیش کە باسی نووسین و تۆمارکردن دەکرا، دەستبەجێ ڕیزکردنی پیت و وشە و ڕستە یەك بەدوای یەکدا دەهات بە خەیاڵماندا، وەلێ مرۆڤ دواتر ڕێگا و شێوازی تەواو جیاوازی نووسین و تۆماری دۆزیەوە.

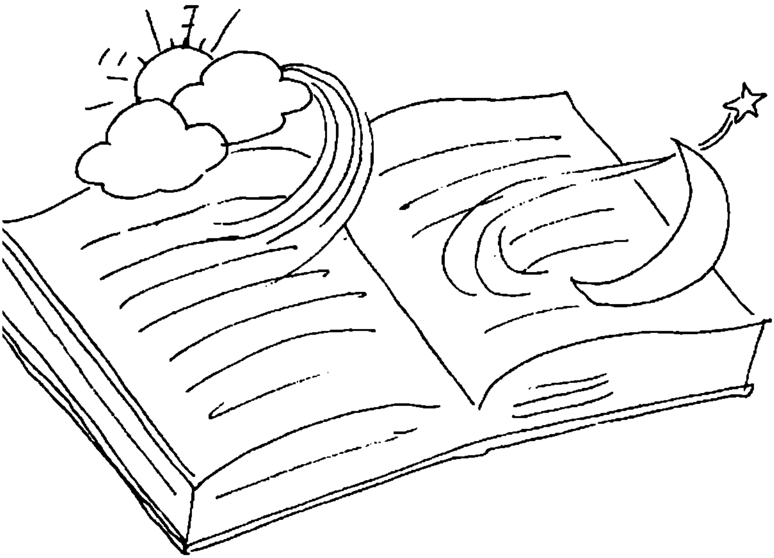

بۆ نموونە: سەرەتا فێربووین دەنگ لەسەر کاسێت تۆمار بکەین، پاشان دیمەن و فیلم لەسەر کاسێتی ڤیدۆیی.

لە ڕۆژگاری ئەمڕۆشماندا هۆکاری جیاوازتر هەیە: وەك سی دی، دی ڤی دی، میمۆری...

ئەمڕۆ هەموو کەسێك بە ئاسانی دەتوانێت ئەم کەرەستانە بەکاربهێنێت. زانیاریی و یادەوەری گەلێك کە بە چەندین ساڵ و لەسەر پەڕەی چەندین هەزار پەڕاو نووسینەوەیمان بۆ تەواو ناکرێت، ئێستا ئیدی بەوپەڕی ئاسانی لە میمۆریەکی هێندەی لەپی دەستدا دەتوانین تۆماری بکەین.

واتە لەم سەردەمەدا ئیدی کاتێك باسی نووسین و تۆمار دەکرێت، شتگەلێکی جیاواز لە پەڕە و پێنووس و تیانووسمان دێتە بەرچاو... ئەمانە کۆمەڵە شتێکن ئەگەر پێش چەند ساڵێك باسبکرایە باوەڕمان نەدەکرد.

با ئیتر (پەڕاوی کردەوە)کانمان کە لە ڕۆژی دواییدا دەدرێتە دەستمان بخەینە لایەکەوە بگەڕێینەوە بۆلای خودی ڕۆژە مەزنەکە (ڕۆژی دوایی).

تەنانەت بچووکترین چاکەش

کاتێك نامەی کردەوەکانمان دەدرێتە دەست، سەرمان سوڕدەمێنێت. هەندێك لە خۆشیا و هەندێکی دیکە لە ترسا سەریان سوڕدەمێنێت.

ئەوانەی سەرسوڕماوی کەیف خۆشن، دەبینن تەنانەت بچووکترین چاکەشیان تۆمارکراوە.

بگرە ئەو چاکەکاریانەی چواردەورەکەت نایبینن و نایبیستن و دەستخۆشی ناکەن...

نەك تەنیا ئەمە: بەڵکو ئەو چاکانەی نیەتی کردنمان بووە و نەمانتوانیوە بەجێی بهێنین، ئەوانەشمان بۆ نووسراوە.

ئەو دەمە بە سەرسوڕمانێکەوە دەڵێین: "ئای خوایە، باشە من نیەتم بوو ئەم چاکەیە بکەم وەلیّ بۆم نەکرا، کەچی ئێستا ئەوەیشم بۆ نووسراوە".

جار نا جار پارمەتی کەسێکی دیکە دەدەین لە ئەنجامدانی کارێکی باشدا، پاداشتی ئەو چاکەیە بەهەمان شێوەی بکەرەکەی بۆ ئێمەی یاریدەدەریش دەنووسرێت. ئیدی سەرسوڕمانێکی پڕکەیف و خۆشی دەمانگرێت.

جیا لەمە نارەحەتی و چەرمەسەریەکانی دونیاش لە پەڕاوەکەماندا تۆمار دەکرێن. بۆ نموونە: دڕکێك بچەقێت بە قاچماندا، ئازارەکەی لە دەفتەرەکەماندا دەنووسرێت. گرنگ تۆمارکردنی ئەم

ئازارە کەمە نییە، بەڵکو ئەوەی بایەخدارە ئەوەیە کە ئەم ئازارە کەمە بۆتە هۆی سڕینەوەی تاوانێکمان.

کەسانێك دەبینن پاداشتی چاکەگەلێکیان بۆ نووسراوە کە نە خودی خۆیان کردوویانە نە بوونەتە هۆکاری. ئەمە پاداشتی کاری چاکەی ئەو کەسانەن کە ئەم دوای خۆی بەجێیهێشتوون.

بۆ نموونە: دایك و باوکێك ئەوەی چاکەکار لەدوای خۆی بەجێبهێڵێت، پاداشتی کارچاکی نەوەکانی لە پەڕاوی کردەوەکانیدا دەبینێتەوە.

کەسێك خێراوێکی گشتی دابنێت، چەند کەس لە ئاوەکەی بخۆنەوە و تینوێتیان بشکێت، هێندە پاداشتی خاوەنەکەی دەدرێتەوە. بگرە نەك تەنیا ئاوخواردنەوەی مرۆڤ، بەڵکو چەندە باڵندە و پشیلە و سەگیش لە ئاوەکەی بخۆنەوە پاداشتی ئەوانیش وەردەگرێت. واتە پەڕاوی کردەوەی چاکەکار لەدوای مردنیشی بەردەوامە لە نووسران، وەلێ تەنیا کارە چاکەکانی.

خاوەنی دەفتەرێکی پڕچاکەی وەها، کردە پەڕاوەکەی دەدرێتە دەستی ڕاستی.

(لەو ڕۆژەدا ئێوە، ئەی ئادەمزاد و پەرییان، پیشان ئەدرێن لە حزووری خوادا هیچ شتێکتان کە شارراوە بێ لەویا ناشاررێتەوە، جا ئەوەی کارنامەکەی بدرێتە دەستی ڕاستی، کارنامەکەی پیشانی خەڵك ئەدا و ئەڵێ: فەرموون کارنامەکەم بخوێننەوە، من

ئەمزانی بە حیساب و کیتابی خۆم ئەگەم و، سوپاس بۆ خوا وا پێیگەیشتم) الحاقة: ١٨-٢٠.

ئەمانە وەك قوتابیەکی سەرکەوتوو وان کە لە کۆتایی ساڵدا کارتێکی پڕ لە نمرەی بەرز وەردەگرن و لەخۆشیدا پێیان زەوی ناگرێت، بەوپەڕی شانازییەوە دەیگرن بەدەستیانەوە و پیشانی هاورێیانی دەدەن.

بەبێ بوونی هیچ پەردەیەك، پەروەردگارمان ڕاستەوخۆ ئاخاوتنمان لەگەڵدا دەکات.

زاتی ئەو لێمان دەپرسێت: ئایا لاوێتیت لەچیدا بەسەر برد ماڵ و سامانەکەت لەچیدا خەرج کرد، ئایا ئەو شتە باشانەی فێریان بوویت پەیڕەوت کردووە یاخود نا؟ بەتایبەتیش پرسیاری نوێژمان لێ دەکرێت. ئەوەی لە پرسیاری "نوێژ"دا سەرکەوتووبێت، دەرچوونیشی لە پۆل ئاسانتر دەبێت.

سەیرێکی نامەی کردەوەی چاکەکاران دەکرێت، ئەگەر چەند هەڵە و تاوانێکی ئەوتۆی تێدابێت، بەهۆی سەنگینی چاکەکانیانەوە خودای بەڕەحم و بەزەیی بۆیان دەپۆشێت و پیشانی ئەوانی دیکە نادرێت. بەڵام درك بەوە دەکەن کە خودا لێیان خۆشبووە.

بەتایبەت ئەو مرۆڤانەی لە دونیادا نەنگی ئەوانی دی دادەپۆشن، بەبەزەیین لەگەڵ ئادەمی و گیانلەبەر و درەختدا، پشکداری هەرە مەزنی میهرەبانی خودا دەبن.

پرسیار و وەڵام بۆ ئەوان ئاسانتر دەبێت.

ناڕەحەتی ڕۆژی دوایی یان هەر هیچ ناچێژن یاخود بە بەراورد بەوانی دیکە کەمتر دەیچێژن.

(جا هەرکەسێ کتێبی کارنامەی خۆی بدرێتە دەستی ڕاستی، ئەوە لەوەپاش بە ئاسانی لێی ئەپرسرێتەوە و، بە دڵی خۆشەوە ئەگەڕێتەوە بۆ ناو خێزان و کەسوکاری خۆی.) الأنشقاق: ٧-٩.

لەلایەکی دیکەوە کەسانێك هەن دەفتەرەکانیان پڕێتی لە خراپەکاری. ئەمانە نامەی کردەوەکانیان دەدرێتە دەستی چەپیان. ئەمانە ئیدی تووشی سەرسوڕمانێکی پڕ لە ترس و بیم دەبن.

واقیان وڕدەمێنێت چونکە دانەبەدانەی خراپەکاری و ستەم و نادادگەریەکانیان دەبیننەوە.. ترس دایاندەگرێت چونکە ئەو پێغەمبەرانەی بەدرۆیان دەخستنەوە ئەوا ئێستا دەرکەوت کە هەموو وتەکانیان ڕاست بووە، ئەو ڕۆژی لێپرسینەوەیەی باوەڕیان پێی نەهێنا و گاڵتەیان پێدەکرد ئەوا ئێستا ئیدی هاتووە و خۆدزینەوەش لێی مومکین نییە.

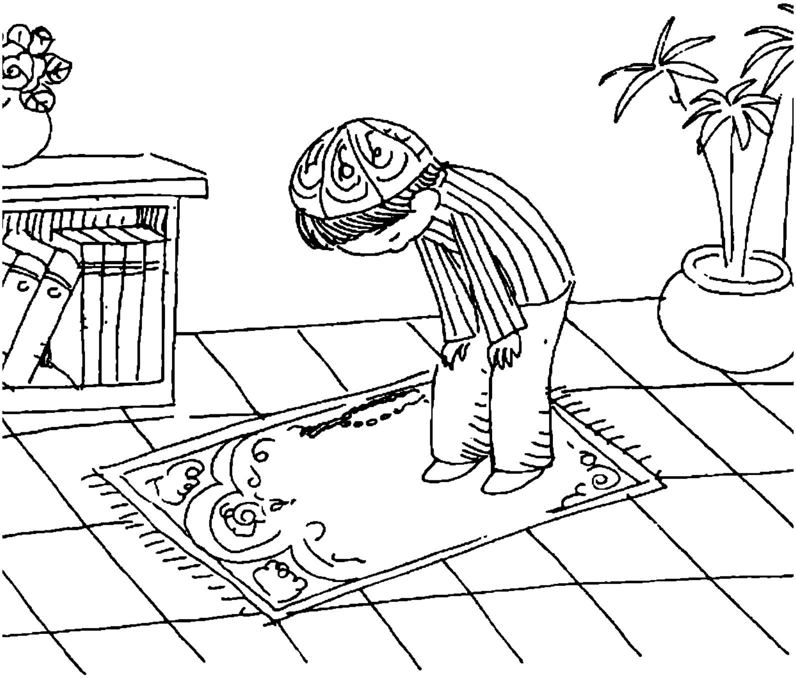

(کەسێکیش کارنامەکەی بدرێتە دەستی چەپی، ئەوە بە هۆی ئەنجامشەڕیی خۆیەوە ئەڵێ: خۆزگە کتێبی کارنامەکەم نەدرایەتە دەستم، نەیشمزانییایە حیساب و کیتابم چیە و چۆنە، خۆزگە ئەو مردنە کە مردم مردنێ بووایە وای بمراندمایە هەرگیزاو هەرگیز زیندوو نەبوومایەتەوە، هەرچی پارە و دارایییم هەبوو دادی نەدام و سوودی نەبوو بۆم، سامان و دەسەڵاتم بەسەر خەڵکا، یا ئەو بەڵگانەی لەدنیادا ئەمهێنانەوە بۆ ئیسپات کردنی ڕاو بۆچوونی خۆم، هەموویم لە دەس چوو). الحاقة: ٢٥-٢٩.

چاکە و خراپە
چۆن دەکێشرێن؟

لـەڕۆژی پەسـلاّندا شـتێکی دیکـە کـە ڕووبـەڕووی دەبینــەوە، تەرازووی دادگەرییە.

(ئێمـە تـرازووی سـەرنەکردوو(پێوانی کردەوەکـان) دائـەنێین لـە ڕۆژی قیامەتا بۆ کێشانەی چاکە و خراپەی خەڵك، ئیتر هیچ کەسـێ ستەمی لێ ناکرێ و هەقی خۆی ئەدرێتێ...) الأنبياء: ٤٧.

ئەم تەرازووی دادگەرییە، لە تەرازووی ئاسایی ئەم دونیایە ناچێت کە کاسبکار لـە دوکانەکەیدا سـەوزە، میـوە، گۆشـت، ئاڵتون...هتـد پێدەکێشێت.

چونکە کاڵایەکی زۆر جیاواز دەکێشێت، کاڵای چاکە و خراپە.

ئێمە نازانین شـکڵ و شـێوەی تـەرازووی دادگـەریی چـۆنە، وەلـێ کاتێـك لـە ڕۆژی بەڵێنـدراودا دیتمـان دەسـتبەجێ دەبێـژین: "بـەڵێ! ئەمە ئەو تەرازووەیە کە قورئانی پیرۆز باسی کردبوو".

توانای کێشانی چاکە و خراپەی هەیە.

بەهۆی ئەم تایبەتمەندییەوە تێدەگەین بۆچی ئێستا نازانین چۆن تەرازوویەکە. چونکە لە دونیادا تەرازوویەك نییە چاکەی مرۆڤێك بخەیتە تایەکیەوە خراپەکانیشی بخەیتە تایەکەی دیکەی، بتوانێت پێمان بڵێت کامیان سەنگینترن.

چاکە و خراپەی نووسراوی نێو تۆماری کردەوەکانمان دەخرێتە سەر تەرازووەکە و دەکێشرێن. خۆش بەحاڵی ئەوانەی چاکەکانیان لە خراپەکانیان قورسترە!

ئەو تایبەتمەندییەی تەرازووەکە دڵخۆشمان دەکات، ون نەکردنی هیچ چاکەیەکە لە ژیانی دونیادا ئەنجاممان دابێت، بە ئەندازەیەك کە گچکەترین چاکەشمان دەبینینەوە.

بێشك ئەمە تەنیا یەك ڕەهەندی نییە. خراپەی ئەنجامدراویش، بێ گوێدانە گەورەو بچووکی، دەخرێتە تایەکی تەرازووەکەوە.

(... ئەگەر کەسێکیش دانە خەردارەیێ چاکە یا خراپەی هەبێ ئەیهێنینە مەیدانی حیسابەوە و بۆیی حیساب ئەکەین و ئێمە بەسین بۆ حیساب کردنی چاکەو خراپەی بەندە.) الأنبياء: ٤٧.

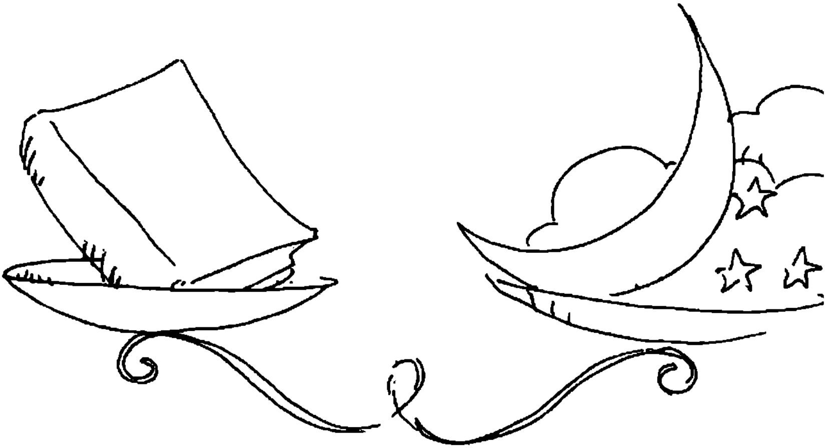

وەلـێ لێـرەدا بەنـدە سەرڕاسـتەکانی خـودا لـە خۆشـیا سـەریان سـوڕدەمێنێت، هەنـدێکیان ڕووبـەڕووی گـەلێك سـوپرایزی هەمـەجۆر دەبنەوە!

پـەروەردگاری مـەزن زۆر گرنگـی بـە کـردە چـاکەکانمان دەدات. بەجۆرێك چاکەیەکی نووسراوی نێو دەفتـەری کردەوەکانمـان، لەسـەر تەرازووەکە سەنگی دە چاکەی دەبێت. خراپەکانیش هـەروەك خۆیـان دەمێننەوە –بەبێ زیادکردن–.

ئایا بەڕای تۆیش ئەمە مژدەیەکی دڵ ئارامکەرەوە نییە؟

(هەرکـەس چـاکەیێ بکـات دە قـاتی ئـەو چـاکەیە پاداشـی ئەدرێتەوە، هەرکەسیش خراپەیێ بکات تـەنها بـە قـەدەر خراپەکـەی تۆڵەی لێ ئەسەنرێ و، هەرگیز ستەمیان لێ ناکرێ بە کەم کردنەوەی

پاداشی کردەوەی چاك، یا بە زیادکردنی تۆڵەی کردەوەی خراپ.) الأنعام: ١٦٠.

دەزانم وێڕای خۆشحاڵیت بەشێوازی کێشانی کردەوەکانت لەسەر (تەرازووی دادگەری) بەڵام پرسیارێکیش ئاوەزتی بەگیرهێناوە.

ئایا هۆکاری چیە خودا چاکەکانمان بە دە و خراپەکانمان بە یەك هەژمار دەکات؟

ئەگەر (تەرازووی کردەکێشان) بەدەست تۆ بووایە، چاکە و خراپەشی هەر بە یەك حساب دەکرد، وانییە؟

تەنانەت ڕەنگە لە مێشکی خۆتدا بڵێیت: باشە لەبەرئەوەی خەڵکی خراپەی ئەنجامداوە و زانیویشیەتی خراپە، نابێت سزای خراپەکانیان چەند هێند بێت؟ وانییە؟

گەر بەدەست تۆ بوایە: لەوانەیە لەگەڵ هەر سێ هەڵەیەکدا چاکەیەکیشت بسڕیایەتەوە!...

وەلێ خودای تاقانە "الله" خاوەنی لێبوردەیی و میهرەبانی بێ سنوورە. ئەو زاتە خۆشحاڵە بە چاکەکاری لەگەڵ بەندەکانیدا و پەردەپۆشکردنی تاوانەکانیان.

چەند هێندەی داواکارییەکانت پێدەبەخشێت. لە تاوانەکانت خۆشدەبێت.

ڕێبەری گرۆی بەشەر محمدﷺ بەم شێوەیە باسی میهرەبانی خودامان لە ڕۆژی دواییدا بۆ دەکات:

"بێگومان خودا سەد ڕەحمەتی هەیە. یەك لە سەدی ڕەحمەتەکەی ڕژاندووە بەسەر مرۆڤ، جنۆکە، ئاژەڵ، ڕووەك و گیانلەبەراندا. هەر لەبەرئەوەیە ئەوان بەزەییان بەیەکدا دێتەوە و بەرامبەر یەکدی سۆز و میهرەبانی دەنوێنن. هەر بەم هۆیەوە دڕندەکان بەزەییان بە بێچووەکانیاندا دێتەوە.

بەڵام پەروەردگار نەوەد و نۆ لە سەدی ڕەحمەتەکەی هەڵگرتووە بۆ ڕۆژی دوایی. لە ڕۆژی پەسڵاندا بەو ڕەحمەتە فراوانەی میهرەبانی بەرامبەر بەندەکانی نیشان دەدات".

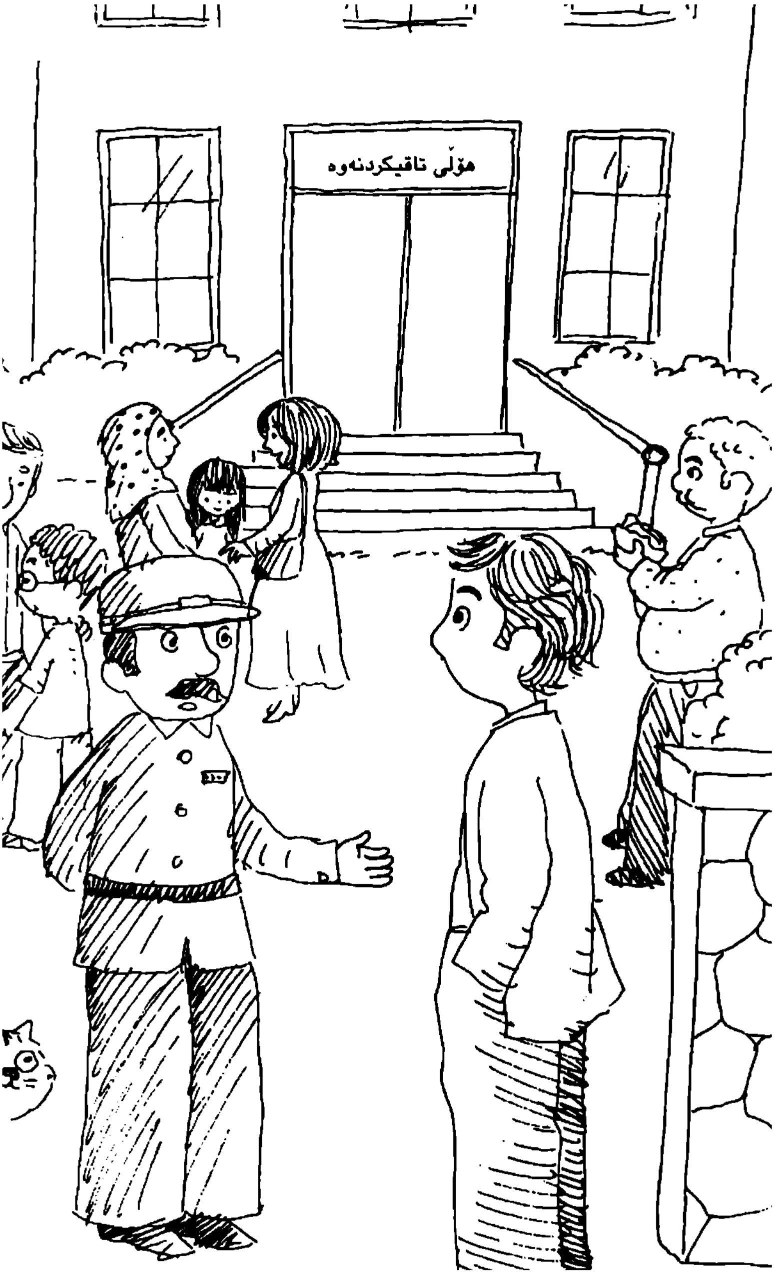
هۆڵی تاقیکردنەوە

ئایا لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا پێغەمبەرمان ﷺ هاودەمیمان دەکات؟

ڕۆژێکی پشوو چوومە دەرەوە نەختێك بگەڕێم. ڕۆیشتم، ڕۆیشتم، گەیشتمە لای باخچەی قوتابخانەیەك.

بینیم لە باخچەکەدا ژن و پیاوی گەورە گـەورە ڕاوەسـتابوون. لـە بەردەرگایش دەرگاوانەکە.

لێم پرسی:

"ئەو خەڵکە بۆچی لە باخچەی قوتابخانەکەدا ڕاوەستاون؟".

دەرگاوان:

"ئەمڕۆ تاقیکردنەوە هەیە".

"ئای، تاقیکردنەوە هەیە!؟".

"بەڵێ وایە!".

"باشە بەڵام ئەمانە تەمەن گـەورەن، ئـیدی چ جـۆرە ئـەزموونێك هەیە؟".

دەرگاوانەکە بە پێکەنینەوە:

"تاقیکردنەوەی خۆیان نا، هی منداڵەکانیان".

"ئەی منداڵان لەکوێن؟".

"دەبێ لەکوێ بن، بێگومان لە پۆلدان".

"کەوایە ئەمانە...".

"ئەمانە دایك و باوکی قوتابیانن".

"بۆچی لێرەن؟".

"لەبەرئەوەی نایانەوێت لەم ڕۆژە گرنگەدا ڕۆڵەکانیان بە تەنیا بەجێ بهێڵن".

"کەوایە لێرەن تاکو منداڵەکانیان تەنیا نەبن!".

"بەڵێ وایە..".

"ئای خوایە! سەرنجڕاکێشە".

"چ بووە؟".

"هیچ...".

بێگومان من لەوە تێگەیشتم چاوەڕوانکەران دایك و باوکی ئەو منداڵانەن کە لە ژوورەوە گیرۆدەی پرسیارەکانی تاقیکردنەوەکەن. وەلێ دڵم خواستی برێك لەگەڵ کاکی دەرگاواندا بدوێم. چونکە بە بینینی باخچەی قوتابخانەکە تابلۆیەکی گەلێك جیاواز هاتە بەرچاوم.

تابلۆی ڕۆژی لێپرسینەوە!

ئەگەر بۆ ئەزموونێکی ئاسایی ئەم دونیایە دایە و بابە تەنیا بەجێمان نەهێڵن و هاودەممان بن، بێشك پێغەمبەری ڕێنیشاندەری دڵسۆزمان لە گەورەترین تاقیکردنەوەی ژیانمان -ڕۆژی دوایی- لە

حزووری خوای پەروەردگاردا هاودەممان دەبێت. تەواو دڵنیابووم لەمە...

چونکە ئەو ئەوپەڕی بەسۆز بوو لەگەڵ ئومەتەکەیدا. زیاد لە میهرەبانی باوکێك میهرەبان بوو لەگەڵماندا و بیری لیَ دەکردینەوە.

تووشبوونمان بە هەر کێشەیەك ئەوی زۆر دڵگران دەکرد.

دڵگرانی ئێمە دڵگرانی ئەو بوو...

هیچ کەس هێندەی ئەو بیری لە خۆشگوزەرانیی ئێمە نەدەکردەوە.

لەماوەی پێغەمبەرایەتیدا، تاقە شەوێکی تا بەیان بە خەوەوە بەسەر نەبردووە. شەوان ڕادەبوورد و نزای بۆ هەموو ئومەتی ڕابردوو و داهاتووشی دەکرد. تەنانەت قاچە پیرۆزەکانی دەئاوسان ئەوەندە نوێژی دەکرد، بەچاوی ئەسریناویەوە داوای لێخۆشبوونی لە خودا بۆ ئێمە دەکرد، داوای ڕەحمەت و خۆشگوزەرانی و هەموو شتێکی باشی دیکەی بۆ دەکردین.

یەکێك بوو لە ڕۆژە بۆنخۆشەکانی سەردەمی خۆشگوزەرانی – سەردەمی پێغەمبەرﷺ–، ئەو ڕۆژە پێشەوامان زۆر کەیف خۆش بوو. دایکە عائیشە کە بەو جۆرە دیتی، لێی پرسی: "پێغەمبەری خودا دوعام بۆ بکە".

پێغەمبەر بەم جۆرە بۆی پاڕایەوە:

"ئەی خوای گەورە، لە تاوانەکانی عائیشە بە ڕابردوو و داهاتوو، ئاشکراو شاراوەیەوە، ببوورە!".

عائیشە زۆر دڵخۆش بوو بە نزاکەی و تەنانەت پێکەنی.

پێغەمبەرﷺ کە بەمجۆرە عائیشەی بینی، لێی پرسی:

"ئەی عائیشە ئایا ئەو نزایەی بۆم کردیت هێندە دڵخۆشی کردیت؟".

لە وەڵامدا عائیشە وتی:

"ئەی پێغەمبەری خودا، چۆن دڵخۆش نەبم!".

پێغەمبەر لە پڕ جدیەت گرتی:

"ئەی عائیشە، سوێند بە خودا لەدوای هەموو نوێژێکەوە من ئەو نزایە بۆ ئومەتەکەم دەکەم!".

ڕۆژێکیان جارێکی دیکە پێغەمبەرمانﷺدەستی هەڵبڕیبوو بەرەو ئاسمان و نزای بۆ دەکردین، بەدەم گریان و لاڵانەوەوە دەیوت:

"ئەی خودای گەورە، ئومەتەکەم بپارێزە! بەزەییت بە ئومەتەکەمدا بێتەوە".

بێگومان ئافرێنی مەزن، خۆی دەیزانی پێغەمبەرەکەی بۆ کێ و لەبەرچی دەپاڕێتەوە.

وەلێ فەرمانی بە فریشتە جبریل کرد:

"ئەی جبریل! هەرچەندە خوداکەت ئاگای لە هەموو شتێکە، بەڵام دیسان تۆ بچۆرە لای محمد لێی بپرسە بۆچی دەگری؟".

حەزرەتی جبریل چووە خزمەت پێغەمبەرﷺو پرسیاری هۆکاری گریانەکەی لێکرد.

ئەویش لە وەڵامدا پێی ڕاگەیاند کە بۆ ئومەتەکەی دەگری - واتە بۆ ئێمە-.

جبریـل، گەڕایـەوە بـۆ حـزووری پـەروەردگاری و عـەرزی کـرد، پێغەمبەر بۆ ئومەتەکەی دەگری.

خودای بێهاوتا و تاقانە فەرمووی:

"ئـەی جبریـل، بچـۆرەوە بـۆ لای محمـد و پێـی بڵـێ، دەربـارەی ئومەتەکەت ئێمە تۆ ڕازی دەکەین و هەرگیز زویرت ناکەین".

مافی شەفاعەت

خۆشترین سوپرایز بۆ ئەو مرۆڤانەی باوەڕی تەواویان بـە خـودا و پێغەمبەر هەیە لە ڕۆژی دواییدا، شەفاعەتە.

شەفاعەت واتە ناوبەندی کردن لـەنێوان دوو کەسـدا. بـۆ نموونـە: ناوبەندیکردن بۆ ئاسانکردنی کاری کەسێك، شەفاعەتە.

هــەروەك چــۆن: بوونــە هۆکــاری بەخشــرانی کەســێك بــەهۆی تاوانەکەیەوە ڕێك لەو کاتەی خەریکە سزا بدرێت، شەفاعەتە.

لــەڕۆژی دواییشــدا خـودا مــافی شــەفاعەت دەداتــە بەشــێك لــە بەندەکانی، بێگومان ئـەو بەندانـەی لای زاتـی ئـەو زۆر خۆشەویسـتن. مــەزنترین شــەفاعەتکار لــەو ڕۆژەدا پێغەمبــەری ئیســلامەﷺ، ئــەوە شەفاعەت بۆ زۆرترین ژمارەی خەڵك دەکات.

پــەروەردگار زۆرتــرین مــافی شــەفاعەتکردن دەداتــە پێغەمبــەری نازدارﷺ، لەو ڕۆژەدا کە تەواوی گـرۆی مـرۆڤ لـە چاوەڕوانییەکی پـڕ نیگەرانیدایە، زاتی بەدیهێنەر بە پێغەمبەر ﷺ دەفەرموێت:

"ئەی محمد، شەفاعەت بکە ! شەفاعەتت قبوڵە !".

پێغەمبەری ئازیزیش شەفاعەت بۆ تەواوی ئومەتەکەی دەکات.

ئیدی هەموو ئەو باوەڕدارانەی لە ناخەوە خودا و پێغەمبەرەکەیان خۆشویستووە، پشکی شەفاعەتەکەیان بەردەکەوێت.

هەندێك تەنانەت لێپرسینەوەشیان لەگەڵدا ناکرێت و ڕاستەوخۆ ڕەوانەی بەهەشت دەکرێن. هەندێکی دیکە لێپرسینەوەیان بۆ ئاسان دەکرێت و زووبەزوو دەرباز دەبن و تاوانەکانیان دەبەخشرێت.

مەیدانی حەشر پڕدەبێت لە سەدای خۆشی دەربڕینی شەفاعەت بۆکراوان.

ئافرێنی میهرەبان لەبەر خۆشەویستی پێغەمبەرەکەی هەتا دێت لە بەندەکانی خۆشدەبێت.

پاشان نۆبەی پێغەمبەرانی دیکە دێت، ئەوانیش شەفاعەت بۆ شوێنکەوتووانیان دەکەن.

دواتر بەندە سەرڕاستەکان لەو شەفاعەتەی پێیان بەخشراوە بەشی دۆستانیان دەدەن، واتە شەفاعەت بۆ ئەوانەی دیکە دەکەن بە ئەندازەی هەگبەکەیان.

لەبەر ئەم بەندانەش خودا لە کۆمەڵێکی دیکەی بەندەی خۆشدەبێت.

شوێنی ژووان،
حەوزی کەوسەر

بێباوەڕانی مەککە سەرەتای هاتنی ئیسلام سەرەڕای ئازاردانی لە ڕادەبەدەری پێغەمبەرﷺ، هاوکات قسە و قسەلۆك و تۆمەت نەمابوو بۆی هەڵنەبەستن.

بۆ نموونە: پێغەمبەرﷺ هیچ منداڵی کوڕی نەبوو، بۆیە ناوناتۆرەی (ئەبتەر) واتە وەجاخ کوێریان لێنابوو. بۆ دەمکوت کردنی بێباوەڕان خودا سورەتی پیرۆزی (ئەلکەوسەر)ی ناردە خوارەوە.

لە سورەتی کەوسەردا خودا دەفەرموێت: "ئاوی کەوسەرمان داویتێ کە ناوی جۆگەیەکە لە بەهەشتدا، دەی تۆش نوێژ بکە بۆ خودای خۆت قوربانی بۆ بکە، بە ڕاستی ئەوەی خۆشیی لە تۆ نایێ خۆی وەجاخ کوێر و نەوە بڕاوەیە."

کەوسەر ناوی ڕووبارێکی بەهەشتە. ئاوی ئەم ڕووبارە لە ڕۆژی دواییدا دەڕژێتە حەوزێکەوە بەناوی حەوزی کەوسەرەوە.

لەڕاستیدا لەو دونیا هەر پێغەمبەرێك و حەوزێکی تایبەت بەخۆی هەیە. گەورەترینیان حەوزی کەوسەرە و وەك لە سورەتەکەدا هاتووە، بەخشراوە بە پێغەمبەری خۆمان.

وەك ئەو پێناسەیەی پێشەوامان ﷺ بۆی کردووە، ئاوی کەوسەر لە شیر سپیتر و لە هەنگوین شیرینترە.

لەسەروو هەموو ئەمانەشەوە ئەوەی جارێك لە ئاوەکە بخواتەوە ئیدی بۆ هەتا هەتایە تینووی نابێت.

دۆست و هاوەڵە نزیکەکانی لە پێغەمبەریان پرسی: ئەی نێردراوی خودا لە ڕۆژی دواییدا چۆن تۆ بدۆزینەوە؟ لەوەڵامدا پێغەمبەرﷺ ناونیشانی سێ شوێنی پێدان:

ئەو شوێنەی تەرازووی دادگەریی تێدا دادەمەزرێنرێت، پردی صیرات و حەوزی کەوسەر.

واتە حەوزی کەوسەر یەکێکە لە جێژوانەکانمان لەگەڵ خۆشەویستماندا.

لەکاتێکدا پێویستمان پێیەتی دەتوانین لەسەر حەوزی کەوسەر بیبینینەوە. ئەو لەوێ چاوەڕێی ئێمەیە، هەر کە ببینینی دەستبەجێ دەماننناسێتەوە. هەرکەسێك لە دونیادا خۆشی بووێت، لەوێش لەسەر حەوزی کەوسەر دەیبینێتەوە، موسوڵمانان کاتێك چاویان پێی کەوت، بەرەو پیری هەڵدێن و دەستی موبارەکی ماچ دەکەن.

ئێمە بەتایبەت، لەبەرئەوەی لەم دونیایەدا بینینی ئەومان نەبووە بەش، بۆیە لەوێ تێر تێر تاسەی دووریمان دەشکێنین.

لە ئاوی کەوسەر دەخۆینەوە.. هەم تینوێتیمان دەشکێت هەم تاسەی دووریمان لە خۆشەویستەکەمان.

هەرچی خوانەناسانیشە –ئەوانەی پێیان دەوت وەجاخکوێر– لەدوورەوە تەماشای ئێمە دەکەن چۆن وەك پەروانە بەدەوری پێغەمبەردا ﷺ دێن و دەچن.

ئیدی بە ناچاری لۆمەی خۆیان دەکەن و دەبێژن:

"تۆ بڕوانە ئومەتێکی چەند مەزنی هەیە... بەڕاستی ئێمەین وەجاخکوێر".

چۆن لە پردی صیرات دەپەڕینەوە؟

کەسێك دوای بڕینی ڕێگەیەکی دووردودرێژ و مەترسیدار کاتێك گەیشتەماڵەوە هەناسەیەکی قووڵ هەڵدەکێشێت! ئیدی ئێرە جێگای پشوودان و ئارامی و دڵنیاییە.

خۆ لە ڕاستیدا گەر ئاستەنگ و زەحمەتەکانی ڕێگەی دوور و درێژ و پڕ مەترسی بهێنینە پێش چاوی خۆمان، ئەوکات باش لە نرخ و گرنگی ماڵ تێدەگەین.

مرۆڤ ئیدی ئەوکات ناخی پڕدەبێت لە هەستی منەتباری بەرامبەری خوداکەی کە بە سەلامەتی ئەو ڕێگە پڕ کێشەیەی پێ بڕیوە، لەناخیەوە سوپاسی دەکات.

"سوپاس بۆ ئەو خودایەی لەو ڕێگا پڕمەترسییە پەڕاندمیەوە و گەیاندمیە مەنزڵی ئارام و گەرم و گوڕ".

ڕێگای مرۆڤ هەرچەندە زیاتر ئاستەنگی تێدابووبێت، ئەوەندە بە تاسەوە نزا دەکات و بەو ئەندازەیە چێژ لە مەنزڵی ئارامیی و دڵنیایی وەردەگرێت.

صیرات: واتە ڕێگا. پردی صیرات مەترسیدارترین پردە بەدرێژایی ژیانمان ڕێمان تێکەوتبێت.

چونکە ئەم پردە بەسەر دۆزەخەوە بنیات نراوە.

ئەمە هەواڵێکە پێغەمبەرﷺ بەئێمەی داوە. خۆ هەر شتێك دەربارەی دواڕۆژ بزانین لە قورئان یاخود پێغەمبەری نازدارمانەوەﷺ فێربووین.

وەك پێغەمبەرﷺ ئاماژەی پێداوە، هەموو مرۆڤەکان بەسەر پردی صیراتدا دەڕۆن.

یەکەم کەس کە بەسەریدا تێدەپەڕێت، پێغەمبەری ئیسلامەﷺ، ئەمەش بۆ ئێمەی شوێنکەوتووانی بەخششێکی باشە.

چونکە حەزرەتی محمدﷺ باشترینی ڕێنیشاندەرانە، ئەوانەی بەڕێی ئەودا دەڕۆن و شوێنپێی هەڵدەگرن، هەرگیز ڕێی ڕاست هەڵە ناکەن، هەردەم کورتترین و سەلامەتترین ڕێگا دەبێتە بەشیان.

هەروەك چۆن لە دونیادا ڕێنیشاندەر و ڕێبەرمانە، هەروایش لە دواڕۆژدا چاوساغ و ڕابەرمانە.

شوێنکەوتووانی دونیای، لەوێش ڕێچکەکەی دەگرنە بەر.

پێغەمبەرﷺ کاتێك بەسەر پردی صیراتدا تێدەپەڕێت دەم بە نزایە و دەڵێت:

"خودایە ئاسانی بکە! خودایە ئاسانی بکە!".

ئێمەش لەدوای ئەوەوە داوای ئاسانی دەکەین...

کەسانێك بە خێرایی ڕووناکی بەسەر پردەکەدا تێدەپەڕن، کەسانێکی هاوشێوەی ڕەشەبا، کەسانێك لە چاوترووکانێکدا.

هەرکەسێك چاکەکانی دونیای زیاتر بێت، خێراتر تێدەپەڕێت.

هەندێکی بەخێرایی باڵندە، هەندێکی بەخێرایی ئەسپ، کۆمەڵێك بەخێرایی ڕەوتی وشتر. وەلێ بێباوەڕان بەخودای تاقانە و ڕۆژی پەسڵان، ناتوانن پردەکە ببڕن.

ئەوانەی لە دونیادا هەرگیز گوێیان نەداوەتە ئامۆژگارییەکانی پێغەمبەر و شوێنی نەکەوتوون، لەوێش دەرفەتی شوێن پێ هەڵگرتنیان نییە.

لەوانە دەبن کە دەکەونە خوارەوە... وەك دەشزانین خوارەوە دۆزەخە. بەهۆی ئەوەی باش هەڵەکانیان دەزانن، کاتێك دەکەونە خوارەوە دەڵێن:

(بەڵێ وەڵلا. بەڕاستی پێغەمبەرمان هاتەسەر و لەم ڕۆژەی ترساندین، بەڵام ئێمە باوەڕمان پێنەکرد و بە درۆزنمان داناو وتمان: حاشا خوا هیچ ئایەتێکی نەناردووەتە خوار. ئێوە، ئەی ئەوانەی خۆتان بە فروستادەی خوا دائەنێن، لە گومڕاهییەکی گەورەدان، ئەیشڵێن: ئەگەر ئێمە گوێچکەمان ببوایە بۆ بیستنی قسەی پێغەمبەران یا هۆش و فاممان بوایە بیرمان بکردایەتەوە، ئێستا لە ئەهلی دۆزەخ نەئەبووین.) الملك: ٩-١٠.

ئیمانـدارانیش لـە کۆتـایی پردەکـەدا هەناسـەیەکی قـووڵ هەڵدەکێشن و ئاهێك بەبەریاندا دێتەوە. چونکە دوای پـردی صـیرات، ئیدی دەرگای بەهەشت ئاوەڵادەکرێت.

بەڵێ، ئەمە ئیدی مەنزڵی ڕاستەقینەی بەڵێنپێدراومانە... ئەوماڵەی خودا کردویەتی بە شوێنێکی ئارام و بێ کێشە و سەرئێشە و پڕ لە خۆشگوزەرانی و دوور لە هەموو دەردی سەرییەك.

لـە دەروازەی بەهەشـتەوە ئیـدی ناخۆشـی و سـەختی قەدەغـە دەبن، هەرچی پێی دەڵێن ئازار و ئەشکەنجە بوونی نامێنێت.

ئیتر بەندە سەرڕاستەکانی پەروەردگار بەمجۆرە باشتر تێدەگەن لەو هەموو چەرمەسەریەی چەشتویانە و لەدوای خۆیان جێیان هێشتوون.

بەوپەڕی دڵخۆشییەوە دەڵێن: (سوپاس بۆ ئەو خودایەی گفتی خۆی کە دابووینێ، لەگەڵی هێنایەدی). الزمر: ٧٤.

بەهەشت شوێنێکی چۆنە؟

بەرلەوەی تۆ بڵێیت با من خۆم بیڵێم! ڕاست دەکەیت، ئەوە خەریکە دەگەینە کۆتایی کتێبەکە -کە بە ناوی "تامەزرۆی ناسینی بەهەشتم"ەوەیە– هێشتا باسێکی ئەوتۆمان لەبارەی بەهەشتەوە نەکردووە. بەڵام بیرت نەچێت باسی ڕێگای چوون بۆ بەهەشتمان کرد...

دەربارەی مردن، گۆڕ، زیندووبوونەوە، مەیدانی حەشر، تەرازووی کێشانی چاکە و خراپە، هاودەمیی پێغەمبەرمانﷺ لەو ڕۆژەدا، پردی صیرات، حەوزی کەوسەر...هتد دواین.

ئەمانە ئەو شتانەن کە پێش چوونە بەهەشت دێنە ڕێگەمان.

وەلێ ئیدی ڕێگەی تووڵانی تەواوبوو. لە صیرات پەڕینەوە و گەیشتینە بەردەم دەرگای بەهەشت.

چیتر دەتوانین بە تێروتەسەلی لەبارەی بەهەشتەوە بدوێین. گومانم نییە من کە باسی دەکەم و تۆش کە گوێ دەگریت وەڕس نابین.

ئایا بەهەشت چۆن شوێنێکە؟

گەر سەرنجت دابێت لە دەستپێکی ئەم کتێبەوە، ناوبەناو دەگەڕێینەوە بۆلای جیهانی ڕەحمی دایك. چونکە زۆر بابەتی ناو ڕەحمی دایك هەیە کە یارمەتیدەر دەبێت بۆ تێگەیشتن لە زۆر شتی دوارۆژ.

پێش ئەوەی بچینە سەر (بەهەشت)، تکات لێ دەکەم جارێکی دیکە ناوسکی دایك بهێنەرەوە بەرچاوی خۆت.

ئێستا بیر لەو ڕۆژانە بکەرەوە کە هێشتا لەدایك نەبووبوویت. ئەو ڕۆژانەی کە تەنیا کۆرپەیەکی بچووك بوویت.

ئەگەر ئەوکات دەربارەی ئەو دونیایەی لە داهاتوودا چاوی پێ هەڵدەهێنیت پرسیارم لێبکردیتایە، چ وەڵامێکت دەدایەوە؟ ڕاستر بڵێم، دەتوانی هیچ وەڵامێك بدەیتەوە؟

بێگومان نەتدەتوانی!

هیچ زانیاریەکت نەبوو سەبارەت بە جیهانی دەرەوە.

بـۆ نموونــە وێنــای ئاسمــانی شـین، هــەورەکان، باڵنــدەکان، مێشــهەنگەکان، گیانلەبــەر و مێرووەکــان کــار و بەرخۆڵــەکانت بــۆ نەدەکرا.

وێڕای وێنا نەکردن هاوکات ئەگـەر بۆم بـاس بکردیتایـە، دیسـان تێنەدەگەیشتیت. لەبەرئەوەی ئەو دونیایەی تێیدا بوویـت زۆر جیـاواز بوو لەگەڵ ئەوەی بۆی دەچوویت.

ناوسکی تەنگ و تاری دایك لەکویٚ و ئەم جیهانە پان و بەرین و ڕازێنراوەیە بە ئاسمان و، دەریا و زەریا و چیاکان و، دەشت و دۆڵی سەوزی فراوان، لەکویٚ...

نەدەکرا بزانیت تا چ ڕادەیەك سەرزەوی جیاواز و ڕەنگاوڕەنگترە لە سکی دایك. کاتێك بەراوردی ئەم دونیایەش بە بەهەشت دەکەین، وەك سکی دایك.

بـه كـورتی ئێمـه نـاتوانین بـه بیركردنـەوه و تێفكـرین تـەواو لـه جوانیەكانی بەهەشت بگەین.

بەهەشت گەلێك جوانتره له جوانترین وێنه كه ئـەقڵمان پـەی پـێ دەبات، جێگایەكی زۆر سەرنجڕاكێشتره له هەرچی شتی سەرسـوڕهێن و ناوازه و دەگمەنی ئەم دونیایه.

بیر له چەند دیمەنی دڵڕفێن دەكەیتەوه و چـەند جـوانی دێـت بـه خەیاڵتدا، بزانه ئەوه بەهەشت نییه و بەهەشت لەو دڵڕفێنتره.

ئایا بەهەشت به هیچ جۆرێك له دونیا ناچێت؟

بەهەشت هەم له دونیـا دەچێت، هـەم ناچێت! بـۆ نموونـه وەك ئێره لەوێش درەخت هەیـه. هەرچـەند ئێمـه درك بـه "درەختبـوونی" ئەوان دەكەین، بەڵام دیسان درەختی ئەوێ لەوانی ئێره ناچێت.

(ئـەهلی بەهەشـت لـه بەهەشـتا پـاڵ ئەدەنـەوه بـه قەنەفـەوه نـه هـەتاو ئـەبینن و نـه سـەرمای سـەخت. سـێبەری درەختـەكانی بەهەشـت نزیكـه بەسـەر سـەریانەوەو چـنینی میـوەی درەختـەكانی بەهەشتیان بۆ ئاسان كراوه به ئاسان كردن.) الإنسان: ١٣-١٤

دەڵێیت، مادام هەردووکیان درەختن، ئیدی دەبێت چ جیاوازیەکیان هەبێت؟ کەوایە لەناخی دڵتەوە بپارێرەوە کە هەردووکمان بەهەشتی بین و لەوێ پێکەوە درەختەکانی ببینین.

ئەوکات بە ئاسوودەیی پێت دەڵێم:

"ئەوەتا بنوارە! بینیت؟ قەت پێشبینیت دەکرد درەختی بەهەشت لە درەختی دونیا هێندە جوانتر و جیاوازتر بێت، یاخود دەتوانی وێنای بکەیت؟ "

هاوشێوەی دونیا لە بەهەشتیش میوە هەیە...

هەرچەندە لەوانەیە خودای توانا میوەی جیاوازیشی لە بەهەشتدا بەدیهێنابێت. بەڵام دیسان میوەکانی ئێرەشمان لەوێ هەر دەست دەکەوێت. بۆ نموونە: سێو، پرتەقاڵ، هەنار، هەنجیر، ترێ،...هتد.

کاتێک چاومان پێیان کەوت ئیدی بە خۆمان دەڵێین: "ئەوە سێوە، هەنارە، هەنجیرە... لە دونیاشدا تاممان کردبوو!!!

(موژدە بدە بەوانەی ئیمانیان هێناوەو چاکەیان کردووە کە لە قیامەتدا ئەبنە خاوەنی باغ و باغاتی وەها جۆگا بەناویانا ئەڕوات، کە لە بەری ئەو باغ و بەهەشتانە ڕزقێکیان بۆ بێت ئەڵێن: ئەمە ئەو خواردەمەنییەیە کە لە دنیادا بۆمان ئەهێنراو ئەمانخوارد چونکە ڕزقیان لەسەر وێنەی هی دنیا بۆ ئەهێنرێ.) البقرة: ٢٥.

(ئەوانە ڕۆزییەکی دیاری کراویان لە لایەن خواوە بۆ هەیە.)
الصافات: ٤١.

وەلێ تام و بۆنی میوەکانی بەهەشت بە ئەندازەیەکی وا جیاوازە کە ئێستا وامان لێدەکات بڵێین: بۆ زانینی چێژی سێوێکی بەهەشت، هەنجیرێکی بەهەشت، هەنارێکی بەهەشت... دەبێت بچینە بەهەشت خۆی و لەوێ بۆمان دەرکەوێت.

بەڵام خۆ هیچ نەبێت دەتوانین بڵێین: " ئەگەر میوەی ئەم دونیا ئەوەندە بەلەزەت بێت، ئەی دەبێ میوەی بەهەشتی بێوێنە چ تامێکی هەبێت! ".

پرسیار: ئایا لە بەهەشت تەنیا درەخت و میوە هەیە؟

بێگومان نەخێر!

بەو پێیەی نیعمەتەکانی دونیا تەنیا درەخت و میوە نین، بۆیە بێشك نیعمەتگەلێکی لە ژمارە نەهاتوویش لە بەهەشت چاوەڕێمانە...

(لە بەهەشتا میوەیان بۆ هەیە و هەرچی داوابکەن لە بەهەشتا بۆیان هەیە.) یس: ٥٧.

ناسینی بەهەشت بە جوانترین شێوە لەڕێی ئایەتەکانی خاوەنی بەهەشتەوە مومکینە.

کەوایە با گەشتێك بەناو قورئاندا بکەین و بخوێنینەوە.

(جلوبەرگی ئاوریشمی ناسك و ئەستوور لەبەرئەكەن و لە بەرانبەری یەكەوە دائەنیشن.) الدخان: ٥٣.

(نموونەی ئەو بەهەشتەی گفتی بەوانە پێ دراوە كە خۆیان لە كوفرو گوناه ئەپارێزن، ئەوەیە جۆگەو ڕووباری ئاوی بۆگەن نەكردوو و جۆگەی شیری تام نەگۆڕاوو جۆگەی شەرابی مایەی لەزەت و خۆشی بۆ ئەوانەی ئەیخۆنەوەو، جۆگەی هەنگوینی پاڵفتەكراوی تیایە. هەموو جۆرە میوەیەكیشی بۆیان تیایە لەگەڵ عەفوو لێبووردن لە خوای خۆیانەوە.) محمد: ١٥.

(بەڕاستی خوا ئەوانەی کە ئیمانیان پێ هێناوەو کرداری چاکەیان کردووە ئەیانخاتە ناو بەهەشتگەلی واوە جۆگەئاو بەژێریانا ئەڕواو، لەو بەهەشتگەلەدا بە بازنی زێڕین و بە مرواری جوان ئەکرێن و ئەڕازێنرێنەوەو بەرگیان لە بەهەشتدا ئاوریشمە.) الحج: ٢٣.

(لەسەر تەختی خەوی بەتاڵی زێڕوزیوتەنراوە کە دوڕو یاقووتی پێوە کراوە. پاڵیان لەسەر داوەتەوە لە بەرانبەری یەکترا. بەسەریانا ئەگەڕێن بۆ خزمەتکردنیان چەند مێردمنداڵێکی هەمیشە بەو حاڵە ماوەو نەگۆڕاو. بە پیاڵەی بێدەسك و لوولەو گۆزەی دەسك و لوولەدارو بە کاسەی شەرابی ساف و بێگەردەوە. سەریان بە خواردنەوەی ئەو شەرابە نایەتە ئێش و هۆشیان لەدەس ناچێ و سەرخۆش نابن. ئەو مێردمنداڵانە میوەیان بەسەردا ئەگێڕن لەو جۆرەی خۆیان هەڵیئەبژێرن. گۆشتی پەلەوەریشیان بۆ دێنن لەو جۆرەی خۆیان حەزی لێ ئەکەن. حۆریی چاو قەوییشیان هەیە. لە وێنەی مرواریی لەناو سەدەفا داپۆشراو. هەموو ئەمە لە پاداشی ئەو کردەوە باشانەدا کە لە دنیادا ئەیانکردن. لە بەهەشتا واتەیێ نابیسن کە بێسوودو هیچوپووچ بێ یا تاوانبارکردنیانی تیابێ. تەنها هەر وتەی (سەلام .. سەلام) ئەبیسرێ. هەرچی ئەوانەی خاوەنی لای ڕاستن، واتە دەفتەری کرداریان ئەدرێتە دەستی ڕاستیان، تۆ چوزانی ئەوانەی خاوەنی لای ڕاستن، چین؟ لەناو

مۆردی دڕك لێكراوەدان. لەناو دارمۆزی بەر لە خوارەوە بۆ سەرەوە ڕیزكراودان. لە پەنای سێبەری پەل كشاویشدان كە هەرگیز كورت نابێتەوەو زیادو كەم ناكا. لای ئاوی داكراوان واتە هەركاتێ بیانەوێ بۆیان دائەكرێ بیخۆنەوە. لەناو میوەی زۆریشدان. كە نە ئەبڕێتەوەو نە لێیان ئەگیرێتەوە. لەناو فەرش و ڕایەخی بەرزكراوەدان كە چین لەسەر چین لەبان یەك دانراون.) الواقعة: ١٥-٣٤.

(كانیاوێكی ڕەوانی تیایە. چەندین تەختگەڵی بەرزو بڵندیشی تیایە. چەندین پەرداغی دانراویشی تیایە. چەندین پشتیی ڕیزكراویشی تیایە. چەندین فەرشی ڕاخراویشی تیایە). الغاشیة: ١٢-١٦.

(ئەمە گشتی لە لوتف و كەرەمی خوای تۆوەیە لەگەڵیان و دەسكەوتی گەورەیش هەر ئەمەیە.) الدخان: ٥٧.

ئایا لە بەهەشتدا هەموو خواستەکانمان بەجێدێن؟

بەو پێیەی بەهەشت جێگای ئاسوودەییە و بۆ بچووکترین شتیش مرۆڤ تێیدا زویر ناکرێت، کەواتە هەموو خواست و داواکاریەکانیشمان دێنەدی.

(بۆ ئەهلی بەهەشت لەو بەهەشتەدا کە گفتیان دراوەتێ پێی، هەرچی شتێ خۆیان ئارەزووی بکەن هەیە. هەمیشەیش لەو بەهەشتەدا ئەمێننەوەو قەت لێی ناچنە دەرەوە.) الفرقان: ١٦.

(لە بەهەشتا ئەوەی نەفسی ئادەمزاد ئارەزووی بکاو چاو لەزەتی لێ وەربگرێ هەیە) الزخرف: ٧١.

(هەرچییان ئارەزوو لێ بێ بۆیان هەیە لەو بەهەشتەداو لەوەیشمان زیاتر لایە بۆیان). ق: ٣٥.

ئەوەی ئارەزووی فڕین دەکات وەك باڵندە لە شەقەی باڵ دەدات، ئارەزوومەندانی سوارچاکی سواری ئەسپی نایاب دەبن.

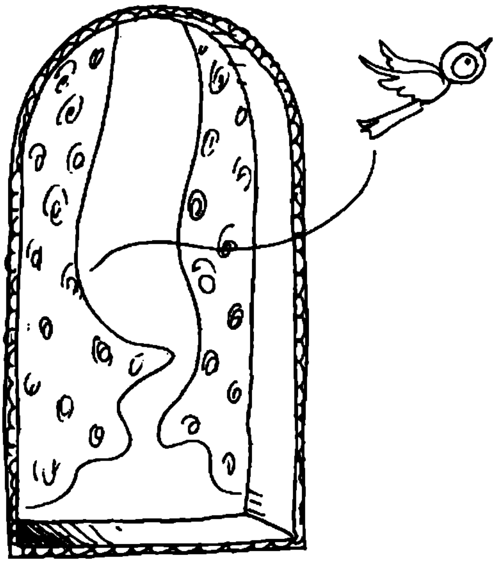

هەرکەسێك حەزی لە ماسی گرتن بێت، ڕاوەماسی دەکات...
هەرکەسێك ئارەزووی باخداری هەیە گوڵ و گوڵزار پێدەگەیەنێت...
بەڵام هاوشێوەی ئەوەی ئێرە ئەرك و ماندووبوونی ئەوتۆی نییە...

بەپشتیوانی خودا هەرشتێك لە دونیادا ویستومانە بیکەین و دەستی نەداوە، لە بەهەشتدا بەرجەستەیان دەکەین.

ماوەیەك من بۆ خۆم ڕیزبەندی ژمارەیەك شتم نووسیبوو. پاشان وتم: "نا، قەید ناکا. تۆ با جارێ بچینە بەهەشت، دواتر بیردەکەمەوە چی بکەم و چی نەکەم".

گـەر حەزدەکـەیت یـەکێك لـەو هیوایەتانـەت پـێ دەڵـێم کـە نووسیبومن، ئەسپ سـواری! بـەڵێ، مـن تـاکو ئـەم تەمەنـەم سـواری ئەسپ نەبووم! کەچی هەردەم بیرم لەوە کردووەتـەوە، گەلۆ ئەسـپ سـواری بـە ئەسـپێکی بـەرزی ناوقـەد پـانی تـووکنی تـووك نـەرم لـە دەشتێکی پان و پۆڕی سەوزدا، چۆن هەستێك بە مـرۆڤ دەبەخشـێت؟ پێم وایە لەم دونیایەدا بواری هێنانەدی ئەم ئاواتەم نییە، بەڵام بەڵێنم داوە کاتێك چوومە بەهەشتەوە یەکەم کارم ئەوە بێت.

لـە چـاخی خۆشـگوزەرانیدا (سـەردەمی پێغەمبـەر و هـاوەڵانی)، هاوەڵێك لە پێغەمبەری پرسی" ئەی پێغەمبەری خودا، من زۆر حـەزم لە ئەسپە. ئایا لە بەهەشتدا ئەسپ هەیە؟".

لـە وەڵامـدا پێغەمبـەرﷺ فـەرمووی: گـەر چـوویتە بەهەشـتەوە، ئەسپێکی لە یاقووتی سووردروستکراوت پێ دەبەخشرێت کە دوو باڵی هەیە و، بەسەر پشتیەوە بۆ هەر کوێ بتەوێت دەتبات.

(بێگومـان ئێمـە پاداشـی چاکەکاران بـەم جـۆرە ئەدەینـەوە.)

المرسلات: ٤٤

ئایا شتێك هەیە لە بەهەشتدا نەبێت؟

ئەدی چۆن! بێشك لە بەهەشتدا هەندێ شت نییە.

شتانێك گەر بەدوایشیاندا بگەڕێیت نایانبینیتەوە.

وەلێ بەهەشتیەکانیش خۆیان خوازیاری گەڕان نین بەدوای ئەو شتانەدا...

بۆ وێنە تووڕەبوون، هەڵچوون، ئیرەیی بردن، درۆ و دەلەسە و هەڵخەڵەتاندن، باسکردنی خەڵکی لە پاشەملێ، شەڕ و بەزم، ناوناتۆرە، تۆمەت هەڵبەستن، قسەهێنان و بردن، ستەمکردن، دزی، هەڵخەڵەتاندن، خیانەت... ئەمانە و هەرچی کردە و گوفتەی ناباشی هاوشێوە هەیە لە دەرگای بەهەشتەوە دەربازبوونیان بۆ نییە.

وەك پاداشتێك بۆ ئەو ڕاستکارانەی لە دونیادا خۆیان لە خراپە پاراستووە، لە بەهەشتدا خودای باڵادەست لێیان دەپارێزێت...

(بەڕاستی ئەو کەسانەی لە دنیادا لە خوا ترساون لە پایەو شوێنێکی وادان لە دەردو ئازار ئەمینن.) الدخان: ٥١.

بە کورتی ئەوەی لە بەهەشت دەست ناکەوێت، ئەمانەیە. بە پشتیوانی خودا ئەگەر بچینە بەهەشتەوە چەند بارگرانییەکی دیکەی وەك: نەخۆشی، ئازار، ماندوێتی، بێتاقەتی، بێخەویی، ...هتد، نابینیت.

نا، نەخێر. ئەوەی بیستت ڕاستە!

لە بەهەشتدا خەو نییە. چونکە دانیشتوانی ئەوێ هەرگیز خەویان نایەت، پێویستیان بە خەوتن نییە.

ئەوە زۆرباشە ئیدی!

کە ئەو هەموو شتە خۆشە هەبێت ئیتر بۆچی خەڵك بیەوێت بخەوێت؟ هاوکات خەڵکی بەهەشت پێویستی تەوالێتیشیان نییە.

تا دەتوانین لە خواردن و میوەی بەهەشت دەخۆین، وەلێ هەرگیز وامان لێ نایەت بڵێین: "ئای خوایە، زۆرم خوارد، زۆر تەنگاوم" و بۆ دۆزینەوەی تەوالێت بەملاو بەولادا ڕابکەن.

بەو پێیەی پێغەمبەری نازدار ﷺ هەواڵی داوە، بەهەشتیەکان پێویستیان بە تەوالێت نابێت لەبری ئارەق دەکەنەوە. بەڵام ئارەقەکەشیان بۆنی میسکی لێدێت.

دەپرسی: تەواو؟ نەخێر تەواو نەبووە!

لە بەهەشتدا کار و خەبات و سەعی کردنیش نییە!

چونکە بەهەشت جێگای پاداشت وەرگرتنەوەیە. لەوێ پاداشتی پەرستش و کاری چاکە و خۆپاراستن لە خراپە وەردەگرین و بۆ هەتاهەتایش پاداشتەکە بەردەوام دەبێت.

لە ژیانی ئەم دونیادا چەندە چاکە بکەین، ئەوەندە زیاتر پاداشت وەردەگرین...

"چی، وتت نوێژ؟".

"نەخێر لە بەهەشتدا نوێژکردن نییە. نوێژ پەرستشێکی فەرزە لەسەرمان لە دونیادا وەلێ لە بەهەشتدا نییە".

سەرەڕای هەموو ئەمانە، لە ڕیزی "نەبوو"ەکانی بەهەشتدا شتێکی دیکەش هەیە ئەویش "مردن"ە!.

(مەرگ ناچێژن لە بەهەشتا لەو مەرگە بەولاوە کە یەکەم جار لە دنیادا چەشتوویانە و مردوون و، پەروەردگاری خۆیان ئەیانپارێزێ لە ئاگری دۆزەخ.) الدخان: ٥٦.

جاویدانێتی بەهەشت...

جاویدانێتی بەهەشت وتی: کە چوویتە بەهەشتەوە ئیدی جارێکی دیکە ناچیتە دەرەوە!

(هیچ ئەلەم و ئازارێ ناگا بە لەش و دڵیان و لەو بەهەشتانەیش دەرناکرێن.) الحجر: ٤٨.

گەر یادت بێت پێم وتیت: لە بەهەشتدا نیعمەتگەلێك هەیە هەرگیز لێرە نەتبینیبوون، ترۆپکی ئەوان (نەمری)یە.

چونکە لە دونیادا هیچ شتێك نەمر نییە.

لێرە کات وەك ئاوی ڕووبار هەردەم ڕێدەکات.

چرکە، خولەك، کاتژمێر، ڕۆژ، مانگ و ساڵ یەك بەدووی یەك دەکەون.

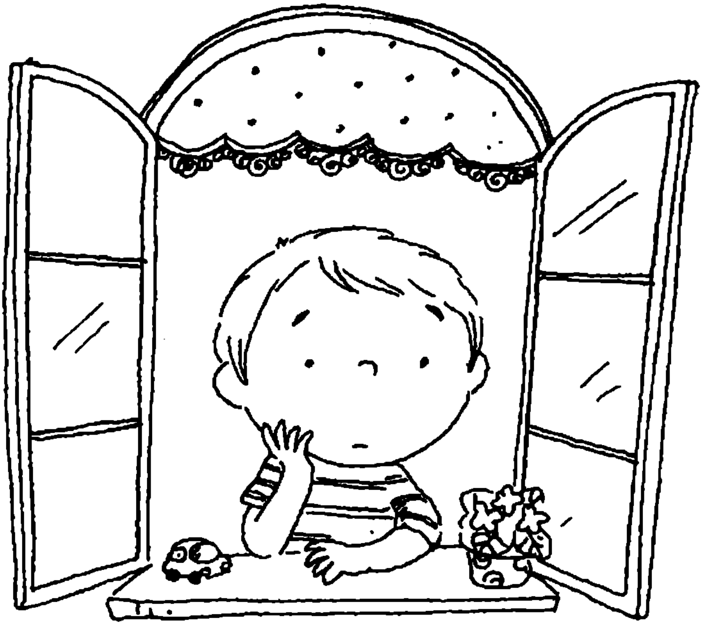

وەرزەکانی ساڵ دێن و تێدەپەڕن، هیچ پەلی درەختێك تاهەتایە پشکداری (بەهار) نابێت.

جوانی هیچ گوڵێك تا سەر بۆ باخچەکان نامێنێتەوە، چونکە بڕسکان و سیس بوون حاشا هەڵنەگرە.

لێرە ڕۆژێك دێت، هاتووان دەچن، لاوان پیردەبن، تازەکان کۆن دەبن، دیدەنیەکان ماڵئاوایی لەیەك دەکەن.

لێرە هەموو شتێك کۆتایی هەیە...

خواردنی سەر خوانەکان، میوەی ڕەز و باخەکان، مێش هەنگی پوورە و هەنگوینی نێو بەندی شانەکان بە کۆتا دەگەن.

ڕۆژان تێدەپەڕێت و دواجار ژیانیشمان تەواو دەبێت و دەگاتە خاڵی کۆتایی.

ئەمە لەکاتێکدایە کە هەردەم خواستی (هەمیشە ژیان) لە ناخماندا دەنگ دەداتەوە. دڵمان ڕازی نییە بە تەواوبوونی هیچ کام لەوانەی ئاماژەمان پێکردن.

دەخوازین دارو درەخت هەمیشە سەوز بێت، خونچە و گوڵ هەردەم دەم بە پێکەنین بن، هەر چوار وەرز بەهار و، تەمەنمان هەر لاوێتی بێت.

واتە گەورەترین هێڤیمان لە دونیادا (نەمری)یە، بەڵام لە دونیادا "نەمری"نییە.

چونکە دونیا (فانی)یە. فانی: واتە ڕۆژێک کۆتایی دێت، دێت و دەڕوات. بەڵام بەهەشت فانی نییە.

لە بەهەشت گوڵەکان سیس نابن.

لە بەهەشت، بەهار کۆتایی نایەت.

لە بەهەشت، میوەکان قەت تەواو نابن.

لە بەهەشت، هیچ شتێك کۆن نابێت.

لە بەهەشت، تەمەن تێناپەڕێت.

لە بەهەشت، کەس پیر نابێت.

لە بەهەشت، کەس نامرێت.

لە بەهەشت، خۆشەویستان هەرگیز لێك جودا نابنەوە.

چونکە بەھەشت شوێنێکە تێیدا خودا (بوون)ی کردووە بە (جاویدانی).

(ئەو کەسانەیش کە ئیمانیان هێناوە و کردەوەی باش ئەکەن لەمەوپاش ئەیانخەینە چەند باغ و لالەزارێك کە جۆگای جوان و سازگاریان بە ناودا ئەڕوات و هەتا هەتایە لەو شوێنە خۆشەدا دەمێننەوە). النساء: ٥٧.

ئایا لە بەهەشتدا وەڕس دەبین؟

لە دونیادا گەر خواردنێك -ئەگەر چی خۆشیش بێت- سێ جار لەسەر یەك بیخۆین لێی وەڕس دەبین. خۆشترین میوە هەفتەیەك لەسەر یەك بێتە بەردەستمان نارەزایی دەردەبڕین... ئەگەر سێ شەو و ڕۆژ لەگەڵ هاوڕێیەکماندا گفتوگۆ و دەمەتەقێ بکەین، ڕۆژی چوارەم بەدوای ڕێگای دەربازبووندا دەگەڕێین.

کەوایە چۆن وەڕس نابین لە باخ و باخچە، ڕووبار و سەوزایی، ئەسپی خۆشڕەو و جلوبەرگی ئاوریشمی، خواردن و میوەی دەگمەن، نیعمەتە لە بن نەهاتووەکانی دیکەی بەهەشت؟

دواجار ئەمانەش دووبارەن و بۆ هەتاهەتایە دووبارە دەبنەوە؟

پێش هەموو شتێك دەبێت بزانین لە بەهەشتدا هۆکارێك نییە بۆ بێزاربوون، تەنانەت خودی بێزاربوونیش نییە، بەکورتی لەوێ هەستێك نییە بۆ وەڕس بوون.

ئێستا پرسیارێکت لێ دەکەم: دەزانم زۆر حەزت لە سێوە، وەلێ گەر هەموو ڕۆژێك چەند جارێك سێو بخۆیت لێی بێزار دەبیت. وات لێدێت حەزدەکەیت بۆ ماوەیەك سێوت بەرچاو نەکەوێت. چونکە تامی تەواوی ئەو سێوانەی خواردوتن کەم تا زۆر وەك یەکن.

دوای ماوەیەك وا هەست دەکەیت بەردەوام هەمان جۆری سێو دەخۆیت.

بۆیە لە سێو وەڕس دەبیت.

باشە ئەی ئەگەر هەر سێوێك کە دەیخۆیت لەوەی پێشتر خۆشتر بێت و تامێکی جیاوازی هەبێت چی؟

بەڵێ، ئیدی ئەوکات وەڕس نابیت، گەرچی هەفتەیەك یان مانگێك بەردەوامیش سێو بخۆیت دیسان بێزار نابیت...

سێوەکانی بەهەشتیش بەم شێوەیەن. هەروەك چۆن بەهەشت خۆی ناکۆتایە، هەرواش نیعمەتەکانی ناوی لە فرەجۆریدا ناکۆتان.

بۆ وێنە تامی سێوەکانی ئەوێ لە فرەجۆریدا ناکۆتایە. هەر سێوێك لەوێ پێشکەشمان دەکرێت لەوی دیکە جیاواز و بەتامترە.

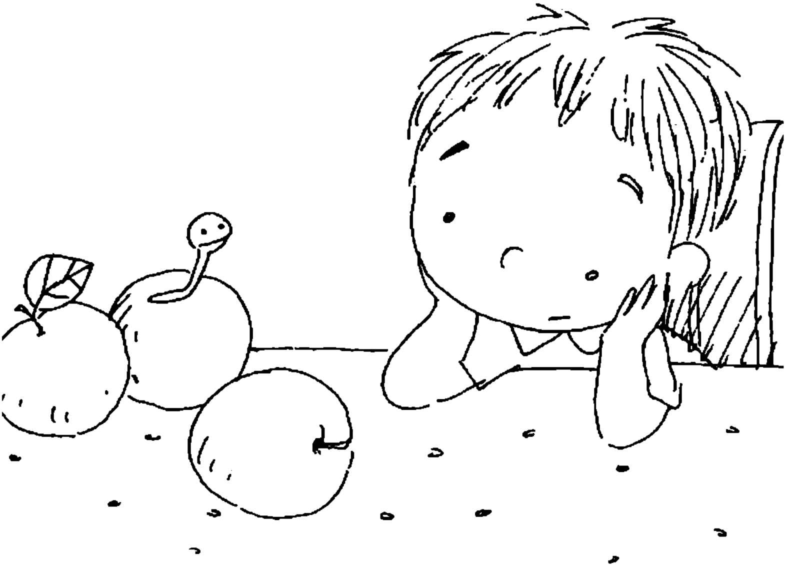

خۆ لە دونیاشدا نموونەیەکی بەرجەستەی ئەوە دەبینین.

خودا سێوەکانی دونیای بەجۆری جیاواز بەدیهێناوە، هەندێ سێو شیرینە، هەندێك ترش، هەندێك ڕەق، هەندێ ئاودار، هەندێکی تر...

ئەو خودایەی لە دونیادا جۆری جیاوازی سێوی بەدیهێناوە، لە بەهەشتیشدا لە هەر جۆرێك جۆریچکەی جیاوازتر بەدیدەهێنێت.

کاتێك بەم جۆرە بێت.. هەرگیز نالێین: بەسە ئیدی، لە خواردنی سێو وەڕس بووم.

ئێستا خۆت لەبەر ڕۆشنایی ئەم نموونەیەدا بیر لە نیعمەتەکانی دیکە بکەرەوە و بیاننرخێنە.

ئەنجامدانی کارێك لە دونیادا –ئەگەرچی بەچێژترین کاریش بێت لامان– ماندوومان دەکات. بەهۆی ماندووبوونیشمانەوە نەختێکیش بێزار دەبین.

پیاسەکردن و گەڕان بەناو قەشەنگترین باخ و سەوزایی ئەم دونیایەدا بۆ ماوەیەکی زۆر، وامان لێدەکات سکاڵا دەربـبڕین: "بەسە ئیتر، بێزاربووم لە گەڕان".

خۆ لە ڕاستیدا لە پیاسەکردن و ئەو دیمەنە دڵڕفێنانە بێزار نابین، بەڵکو هۆکاری بێزارییەکە ماندووبوونمانە.

وەلیٚ لە بەهەشت شتێك نییە پێی بڵێن (ماندووبوون) هەر بۆیە بێزار و وەڕس نابین.

دەمەوێت ئەوەش بڵێم کە: بە پشتیوانی خودا ئەگەر بچینە بەهەشتەوە، بەم جەستەی ئێستامانەوە ناچین، بەڵێ ڕاستە ئێمە دیسان هەر خۆمان دەبین، بەڵام ئافرێنی بەتوانا جەستەمان بەشێوەیەکی گونجاو بە بەهەشت دەئافرێنێت.

نموونەیەکی ساکارت بۆ دەهێنمەوە تاکو تێبگەیت:

دەچیت بەرنامەیەکی نوێی کۆمپیوتەر دەکڕیت، بەرنامەکە تەواو نوێ و پێشکەوتووە و کۆمپیوتەرەکەی تۆش تایبەتمەندییەکانی کۆنن، کارتی شاشە و ڕامەکەی بەش ناکەن.

دەبێت کارتی شاشە و ڕامەکەی بۆ بگۆڕیت، تاکو کار بە پرۆگرامە نوێیەکە بکەیت. دوو ڕێگە هەیە: یان دەبێت ئەو

تایبەتمەندییانەی کۆمپیوتەرەکەت بگۆڕیت یاخود ئەستەمە کاری پێ بکەیت.

هاوشێوەی ئەمە، ئەگەر ئێمەش بەم حاڵەی ئێستامانەوە بچینە بەهەشتەوە، کەیف و خۆشیەکەی ناچێژین.

بە چاو، گوێچکە، قاچ و دەست، لووت و دەم و زمانێکی شیاو بە بەهەشتەوە دەچینە ئەوێ.

ئەگەر لەم دونیا کەموکوڕییەکی جەستەییشمان هەبێت، لەو دونیا بۆمان تەواو دەکرێت، هەموو کەسێك جوان و قەشەنگ و لاوە.

بەکورتی: هیچ خەمی ئەوەت نەبێ لە بەهەشتدا بێزار بیت، چونکە وەڕس نابیت!

ئایا لە بەهەشتدا چاومان بە پێغەمبەر ﷺ دەکەوێت؟

بێشك لە بەهەشتدا چاومان بە پێغەمبەرمان (محمد) ﷺ دەکەوێت، خۆ یەکێك لە بەخششە مەزنەکان کە پێمان دەدرێت هەر ئەمەیە. کە بە درێژایی تەمەنمان خەمی دووریی و نەبینینی ڕووخساری پیرۆزی و ماچکردنی دەستی موبارەکی ئەو خۆشەویستەین و، تەنانەت ئاواتی ئەوە دەخوازین لەخەودا ببینین، ئیدی لە بەهەشت هەرکاتێك دڵمان بخوازێت دەتوانین بچینە دیداری.

جارێـك هـاوەڵانیش لـە خـەمی ئـەوەدا پرسـییان: "ئایـا لـە دوارۆژیشدا دەتوانین ببینـەوە پەروانـەی دەوری و بچینە دیداری؟". بگرە ترسیان لێ نیشتبوو لەوەی نەیبیننـەوە. کاتێك ئـەم بابەتـەیان لای پێشەواکەیان کردەوە، وەڵامێکیان وەرگرت کە هەتاهەتایە مایەی دڵشادیان بێت.

"هەرکەسەو هاودەمی خۆشەویستەکەی دەبێت".

ئەم هەواڵە زیاتر لە هەر شتێکی دیکە هاوەڵانی شادومان کرد.

چونکە ئەوان پێغەمبەریان ﷺ زۆر خۆشدەویست. بەرپێیەی پێغەمبەرەکەمان زۆر خۆشدەوێت، کەواتە ئێمەش هاودەمی دەبین و بە پشتیوانی خودا تا سەر لەگەڵیدا دەمێنینەوە.

لە بەهەشتدا پێغەمبەرانی دیکەش دەبینین. بۆ نموونە دەچینە لای حەزرەتی باوکە "ئادەم"و داوای لێ دەکەن باسی چیرۆکی هاتنە سەرزەویمان بۆ بکات.

لە زمانی پێغەمبەر نووحەوە (سەلامی خوای لێ بێت) چیرۆکی لافاوە مەزنەکە دەبیستین. تکا لە پێغەمبەر ئیبراهیم (سەلامی خوای لێ بێت) دەکەین ڕووبەڕووبوونەوەیمان لەگەڵ نەمروددا بۆ باس بکات. پێغەمبەر مووسا (سەلامی خوای لێ بێت) تێکۆشانەکەی دژی فیرعەون. پێغەمبەر یووسف (سەلامی خوای لێ بێت) چیرۆکی فڕێدانە ناو بیرەکە. پێغەمبەر عیسا (سەلامی خوای لێ بێت) هەڵکشانی بۆ ئاسمان بۆ ئێمەی بەهەشتیی ڕووندەکاتەوە.

ئەوان لە ژێر سێبەری درەخت و کانی و ڕووبارەکاندا هەریەکە و چیرۆکی خۆیمان بۆ دەگێڕێتەوە.

بەدەر لەمە، چاومان بە خەلیفەکانی ڕاشیدین حەزرەتی ئەبوبەکر، عومەر، عوسمان، عەلی (ڕەزای خوایان لێ بێت) دەکەوێت. تێر تێر گوێش بۆ ئەوان هەڵدەخەین.

هاوەڵانی دیکەش دەبینین، پێکەوە دادەنیشین گفتوگۆ دەکەین، بۆ نموونە من وەك خۆم داوا لە حەزرەتی ئەنەس دەکەم (ڕەزای

"هاورێیەكم هەبوو لە دونیادا هەمیشە لێی دەپرسیم: ئایا تۆ بڕوات بە زیندووبوونەوە هەیە دوای ئەوەی ئێسك و پرووسك و ئەندامەكانی جەستەمان دەبنە خۆڵ و ئاوێتەی زەوی دەبن؟ ئایا بڕوات بە لێپرسینەوە هەیە؟"

دۆستان دەزانن ئێستا ئەو هاورێیەم لە چ بارێكدایە؟

تەماشایەكی دۆزەخ دەكات و لەوێ دەیبینێت. دەڵێت:

(قەسەم بە خوا نزیك بوو بمفەوتێنی و ببی بە هۆی كافربوونم. ئەگەر نیعمەتی خوای خۆم نەبوایە منیش یەكێك ئەبووم لەوانەی ئامادەی ناو دۆزەخ كراون. جا توخوا بەڕاست ئێمە لەوانە بووین كە نەمرین. تەنها مردنی یەكەممان نەبێ و، لە قیامەتا سزامان نەدرێ؟) الصافات: ٥٦-٥٩

ئایا لە بەهەشت دەتوانین زاتی مەزنی خودا ببینین؟

خودا پاداشتێکی هێندە بەنرخ و سەرسوڕهێنەری هەیە بۆ بەندە بەهەشتیەکانی کە تەواوی پاداشتەکانی دیکە دەشارێتەوە لە جوانیدا.

قورئان بەم شێوەیە بۆمان باس دەکات:

(بۆ ئەو کەسانەی چاکە ئەکەن و لە خودا ئەترسن پاداشی زۆر چاك هەیە لەگەڵ زیادەدا) یونس: ٢٦.

بەوپێیەی جوانترین دیاری "بەهەشت"ە، ئەی دەبێت لەو بەنرختر چی بێت؟

لەو بارەیەوە پێغەمبەرﷺ دەفەرموێ:

"کاتێك خەڵکی دەچنە بەهەشتەوە، فریشتەیەکی کارپێسپێراو بانگیان دەکات و دەڵێت: "خودای گەورە بەڵێنێکی بە ئێمە دابوو، ئێستا دەیەوێت بەجێی بهێنێت".

بەهەشتیەکان دەڵێن: "ئەدی خودا بە ڕزگارکردنی لە دۆزەخ و بەخشینی بەهەشت پێمان ڕووی سپی نەکردین؟ لەمە زیاتر دەبێ چ بەڵێنێك بێت؟".

لەوکاتەدا خودای باڵادەست و جوانکار پەردەی نێوان خۆیی و بەندەکانی لادەدات، ئیدی ئەوان نووری الله دەبینن.

سوێند بەخودا، بەهەشتیەکان لە بەهەشتدا هیچ نیعمەتێك هێندەی بینینی خودا مایەی دڵخۆشی نییە بۆیان.

باشە چۆن خودا دەبینین؟ پێغەمبەری نازدارﷺ لە فەرموودەیەکی دیکەدا وەڵامی ئەمەش دەداتەوە:

"ئایا لە شەوێکدا کە ئاسمان سایەقە بێت، بۆ بینینی مانگ دەکەونە پاڵپاڵێن و کێبڕکێ؟".

نەخێر!

لە ڕۆژێکدا کە ئاسمان سایەقە بێت و هەوری پێوە نەبێت، بۆ بینینی خۆر دەکەونە پاڵپاڵێن و کێبڕکێ؟

نەخێر!

بەڵێ، بەو ئاسانی و سانایيە و بە ئاشکرا خودای خۆتان دەبینن.. بێگومان ئێمە کە ناتوانین وێنای پاداشتەکانی دیکەی بەهەشت بکەین، لەم دونیایەدا ناشتوانین بە بەخششی بینینی زاتی خودا -کە تەواوی بەخششەکانی دیکە دەخاتە پێچەوە- تێبگەین.

ئایا کێ دەچێتە دۆزەخەوە؟

ئەگـەر دوو ڕۆژ بـەر لـە تـەواوبوونی سـاڵێ خوێنـدن و داخرانـی دەرگای قوتابخانە، بەڕێوبەر خۆی بکات بە پۆلەکەتدا و بڵێت:

"قوتابیـانی خۆشەویسـت، هەنـدێك لـە ئێـوە بەدرێـژایی وەرزی خوێنـدن بەوپـەڕی توانایـەوە خوێندوویـەتی و هـەوڵی داوە. هـەرگیز کەمتەرخەمی لە ئەرکی ماڵەوە نەکردووە، بۆیە کەم خەو بووە و تێـر دڵـی خـۆی یـاری نـەکردووە... گوێڕایـەڵی مامۆسـتاکانی بـووە، فەرمانەکانیانی بەجێهێناوە و ئەوەی وتویانە مەیکە نەیکردووە.

گوێڕایـەڵی دانەدانـەی یاسـاکانی قوتابخانـە بـووە، لـە پۆلـدا هاروهـاجی نـەکردووە، مامەڵـەی خراپـی لەگـەڵ هاوپۆلەکانیـدا نەکردووە، گەر لە نەزانی هەڵەیەکی کردبێت داوای لێبوردنی کردووە.

هەندێکیشـتان نـە وانـەکانی خوێنـدووە و نـە ئـەرکی ماڵەوەشـی بەجێهێناوە. گوێی بۆ مامۆسـتا ڕانـەگرتووە و هاروهـاجی نـەماوە لـە پۆلدا نەیکات. ئەرزشی بۆ یاساکانی قوتابخانـە و بەڕێوبـەر دانـەناوە. ئازاری هاوڕێکانی داوە...

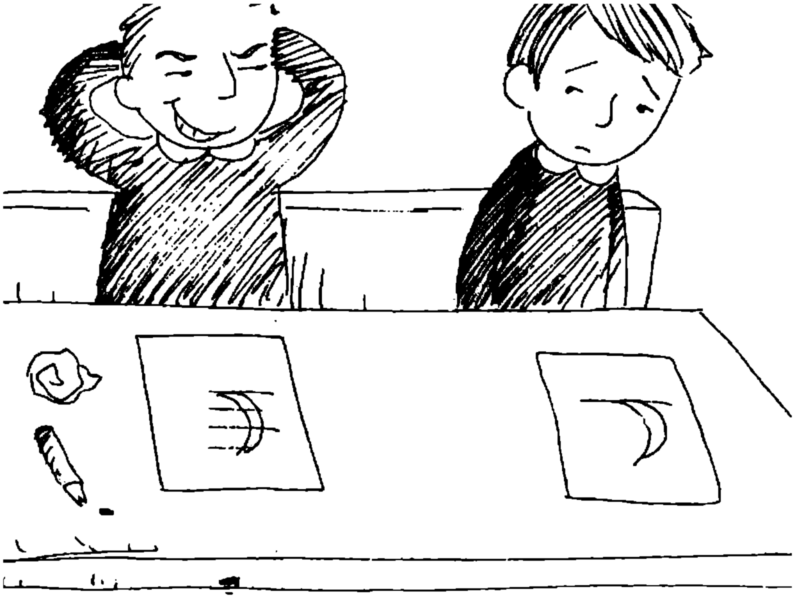

وەك بڵێیت ئەمانە بەس نەبن، گاڵتە و گەپیشی بە هاوڕێ خەباتكارەكانی كردووە و وتویەتی: كارت و مارت هەمووی فشەیە. خۆتان فریو دەدەن. كەس پاداشتی ئەم هەموو هەوڵدانەتان ناداتەوە.

ئەگەر مامۆستا بڵێت: "بەڵام وەك دەبینن ئەوا ئێستا ساڵ تەواو بووە، من چ كارتێك دەدەم بە قوتابییە زیرەك و كۆششكەرەكان، هەمان كارتیش دەدەم بە تەمەڵ و كەمتەرخەمەكان"، ئەوكات تۆ چ دەڵێیت؟

گەر یەکێك بیت لە تەمەڵەکان پێت خۆشە و دەڵێیت: "ئاخ گیان ڕزگارم بوو... ئەم بەڕێوبەرە چەند مرۆڤێکی بەدەست و دڵە!

بەڵام لەم بارەدا زیرەك و خەباتکارەکان شیاوی ئەوەن بەزەییمان پێیاندا بێتەوە!

تۆ بڕوانە! هەموومان دەرچووین، ئەوچاتر هاروهاجیم دەکرد، ئەوچاتر گوێم بۆ قسەی مامۆستاکان نەدەگرت. باشتر لە هەموو دەرفەتێکدا خۆم لەوانەکان دەدزییەوە".

وەلـیٚ گـەر یـەكێك بیـت لـە قوتابیـە زیرەكـەكانی پـۆل، واقـت ورِدەمێنـیٚ و لـە سەرسـورِماویدا دەمـت دادەچـەقێنی، ئەمـە وێـرِای دڵگرانی و خەمگینییەكی زۆر، گریانت دێت و نارِەزایی دەردەبرِی.

"ئەمـە چـۆن ئیشـێكە؟! كەوایـە مـن هەڵـەم كـردووە؟ سـاڵێكی رِەبەق وانەم خوێنـد و هەوڵمـدا، خۆزگـە هـەر نەمخوێندایـە! كاشـكیٚ منـیش ئەرزشـم بـۆ یاسـاكانی قوتابخانـە دانـەدەنا و گوێرِایـەڵی مامۆستاكان نەدەبووم... ئەمە چ نادادپەروەرییەكە، چ ناحەقییەكە!

ئەم دونیایەش وەك قوتابخانە وایە. كەسانێك گوێرِایەڵی فـەرمانی خوای خۆیـان دەكـەن و شـوێن پێغەمبـەرانی رِەوانـەكراوی زاتـی ئـەو دەكـەون. پەرسـتش دەكـەن و هـەوڵ دەدەن خۆیـان لـە هـەموو خراپەكارییەك بەدووربگرن.

مافی كەس پێشێل ناكەن و ئازاری ئەوانی دیكە نادەن، بە ئاگا و باوەرِدارن بە لێپرسینەوەی دوارِۆژ.

كەسـانێكیش هـەن دەڵـێن: "ئێـوە خۆتـان فریـو دەدەن، ئێـرە خاوەنێكی نییە. لە خۆرِا پەرستش مەكەن. لە خۆرِا ئومێد مەدەن بـە خۆتـان و دڵتـان خـۆش مەكـەن. كـەس دیـاری و پاداشـتتان نـاداتیٚ. دوارِۆژ نییـە. بەهەشـت نییـە. پاداشـت نییـە. ئەمانـە هـەموو شـتی پرِوپووچن".

بەڵام كاتێـك رِۆژە مەزنەكـە داهـات، هـەرگیز بـاوەرِدار و بێبـاوەرِ وەك یەك نابن.

لەکاتێکدا بەهەشت وەك پاداشت پێشکەشی بەندە سەرڕاستەکانی دەکرێت. سزای چەوتگیرەکانیش دەدرێت.

خودا هەرگیز ئەوان ناخاتە ئەو بەهەشتەی کە باوەڕیان بە بوونی نەبووە. هەرگیز حەزرەتی ئەبوبەکر و ئەبوجەهلی بێباوەڕ، ڕووبەڕووی هەمان چارەنووس نابنەوە.

باوەڕداران و ئەو بێباوەڕانەی بانگەشەیان دەکرد: "خودا بوونی نییە، پێغەمبەران درۆزنن، پەرتووکەکانیش ساختە و هەڵبەستراون" هەرگیز وەك یەك تەماشا ناکرێن.

خودا بۆ هەمیشە ستەمکار و ستەمدیدە، درۆزن و ڕاستگۆ، ماف زەوتکەر و ماف خوراو، ئەو دەسەڵاتدارانەی لەبەر بەرژەوەندی خۆیان تەنانەت منداڵانیش بۆمباران دەکەن و منداڵانی بێتاوان، زۆرداران و مافدۆستان، لێك جودا دەکاتەوە.

چونکە خودا دادپەروەرە و نادادپەروەری لەگەڵ هیچ کەسێکدا ناکات.

بۆ باوەڕداران بەهەشت و بۆ بێباوەڕان دۆزەخی هەیە.

وەك چۆن بەهەشت شوێنی پاداشت و وەرگرتنی حەقدەستە، هەرواش دۆزەخ شوێنی سزا و تۆڵەسەندنەوەیە.

بێگومان دۆزەخ شوێنێکی یەکجار دژوارە.

(بۆ هەموو ئەوانەیش کە کافر بوون و ئینکاری خوای خۆیانیان کردووە سزای دۆزەخ هەیەو، سزای دۆزەخیش سەرەنجامێکی زۆر خراپە. کە فڕێ ئەدرێنە ناو دۆزەخەوە دەنگێکی ناهەمواری وەك دەنگی زەڕەی کەری لێوە ئەبیسن و وەك مەنجەڵ پێیانەوە ئەکوڵێ. ئەو ئاگری دۆزەخە وەختە لە ڕقانا لەو کافرانەی تێی فڕێ ئەدرێن، پارچە پارچە ببێ. هەرچەند تیپێ لەو کافرانەی تێ فڕێئەدرێ دەرگاوانەکانی لێیان ئەپرسن: ئەوە پێغەمبەرێکتان نەهاتە لا لەم ڕۆژەتان بترسێنێ؟ ئەوانیش ئەڵێن: بەڵێ وەڵڵا. بەڕاستی پێغەمبەرمان هاتەسەرو لەم ڕۆژەی ترساندین، بەڵام ئێمە باوەڕمان پێنەکردو بە درۆزنمان داناو وتمان: حاشا خوا هیچ ئایەتێکی نەناردووەتە خوار. ئێوە، ئەی ئەوانەی خۆتان بە فروستادەی خوا دائەنێن، لە گومڕاهییەکی گەورەدان. ئەیشڵێن: ئەگەر ئێمە گوێچکەمان ببوایە بۆ بیستنی قسەی پێغەمبەران یا هۆش و فاممان بوایە بیرمان بکردایەتەوە، ئێستا لە ئەهلی دۆزەخ نەئەبووین.) الملك: ٦-١٠.

دەپاڕێینەوە و دەڵێین:

خودایە نەمانگێڕی لەو بەندانەی کە شیاوی دۆزەخن!

بمانگێڕی لەو بەندانەت کە فەرموویان لێ دەکەیت بۆ بەهەشتی بەرینی خۆت!

ڕێگای ڕاستمان نیشان بدە و توانا و پێداویستیمان پێ ببەخشە بۆ ئامادەکاری ئەو ڕێگایە!

بوار مەدە بە هیچ کەسێك لە ڕێگای ڕاست لامان بدات!
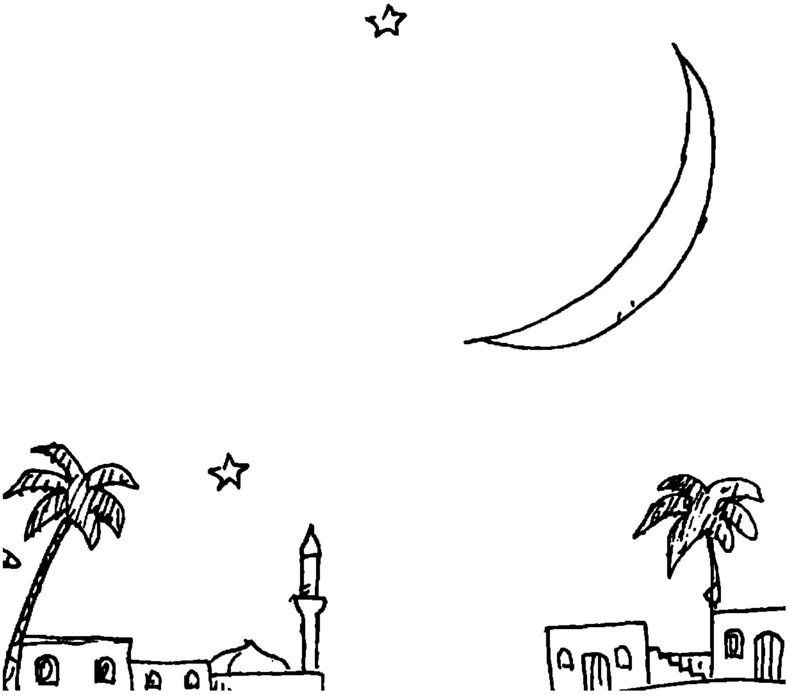
ئامین!